

Důvodová zpráva

1. Obecná část

1.1 Zhodnocení platného právního stavu, včetně zhodnocení současného stavu ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Úprava zákonné regulace obsahu audiovizuálních mediálních služeb, která úzce souvisí s ústavně garantovanou svobodou projevu a právem na informace, je upravena zejména zákonem č. 231/2001 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o provozování vysílání“), a zákonem č. 132/2010 Sb., o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání a o změně některých zákonů (zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o službách na vyžádání“). Druhý jmenovaný zákon je zaměřen na služby, jejichž hlavním cílem je poskytování pořadů veřejnosti za účelem informování, zábavy nebo vzdělávání, a které umožňují sledování pořadů v okamžiku zvoleném uživatelem a na jeho individuální žádost na základě katalogu pořadů sestaveného poskytovatelem dané služby. Jedná se tedy o úpravu oblasti služeb, které rozhlasové a televizní vysílání ve vztahu k příjemci informací v dnešní společnosti do určité míry doplňují, popřípadě mu v některých případech konkurují.

Obdobné problematiky se více nebo méně dotýkají i další právní předpisy, zejména zákony vymezující úpravu postavení a úkoly provozovatelů veřejnoprávního rozhlasového a televizního vysílání, tj. zákon č. 483/1991 Sb., o České televizi, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o České televizi“), a zákon č. 484/1991 Sb., o Českém rozhlasu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o Českém rozhlasu“). Významným právním předpisem, jehož hlavním účelem je ochrana spotřebitele, je zákon č. 40/1995 Sb., o regulaci reklamy a o změně a doplnění zákona č. 468/1991 Sb., o provozování rozhlasového a televizního vysílání, ve znění pozdějších předpisů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o regulaci reklamy“), který je jako obecný právní předpis upravující komerční komunikaci aplikován na reklamu a sponzorování ve vysílání a ve službách na vyžádání v případech, kdy zákon o provozování vysílání nebo zákon o službách na vyžádání nestanoví úpravu speciální. Vedle těchto právních předpisů nelze pominout zákon č. 127/2005 Sb., o elektronických komunikacích a o změně některých souvisejících zákonů (zákon o elektronických komunikacích), ve znění pozdějších předpisů, (dále jen „zákon o elektronických komunikacích“), který upravuje způsoby přenosu rozhlasového a televizního vysílání.

Širší právní rámec poskytování audiovizuálních mediálních služeb tvoří řada dalších zákonů. Jmenovitě lze zmínit zákon č. 143/2001 Sb., o ochraně hospodářské soutěže a o změně některých zákonů (zákon o ochraně hospodářské soutěže), ve znění pozdějších předpisů. Jelikož je v oblasti provozování rozhlasového a televizního vysílání a poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání prováděna regulace, a to jak primární (regulace přístupu na trh), tak sekundární (regulace obsahu daných služeb), dotýkají se jí také zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, zákon č. 500/2004 Sb., správní řád, a zákon č. 634/2004 Sb., o správních poplatcích. Opomenout přitom nelze obecnou právní úpravu

soukromého práva, tedy zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, a zákon č. 90/2012 Sb., o obchodních společnostech a družstvech (zákon o obchodních korporacích).

Z pohledu evropského práva je oblast regulace obsahu audiovizuálních mediálních služeb předmětem směrnice Evropského parlamentu a Rady 2018/1808 ze dne 14. listopadu 2018, kterou se mění směrnice 2010/13/EU o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) s ohledem na měnící se situaci na trhu (dále jen „Směrnice“). Směrnice byla publikována v Úředním věstníku EU dne 28. listopadu 2018 a v účinnost vstoupila 18. prosince 2018. Členské státy Evropské unie, tedy i Česká republika, jsou povinny přizpůsobit svůj právní řád tomuto regulačnímu rámci do 19. září 2020.

Platný právní stav není v rozporu se zákazem diskriminace ani nemá vliv na rovnost mužů a žen.

1.2 Odůvodnění hlavních principů navrhované právní úpravy, včetně dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k zákazu diskriminace a ve vztahu k rovnosti mužů a žen

Navrhovaná právní úprava má jediný cíl, a to implementovat do českého právního řádu právní úpravu Směrnice. Transpozice se navrhuje v minimalistické podobě, tj. pouze v mezích úpravy Směrnice, bez stanovení přísnějších pravidel nad její rámec. Návrh zákona je tak v plném souladu s článkem 20 Metodických pokynů pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii, schválených usnesením vlády ze dne 12. října 2005 č. 1304 (ve znění schváleném usnesením vlády ze dne 26. října 2009 č. 1344, usnesením vlády ze dne 3. ledna 2018 č. 19 a usnesením vlády ze dne 27. února 2018 č. 138), podle kterého transpoziční předpis nesmí obsahovat podmínky nebo požadavky, které nejsou pro promítnutí směrnice nezbytné. To znamená, že předkladatel návrhu transpozičního předpisu nesmí využít případnou rozšiřující výjimku, která stanoví možnost odchýlit se od úpravy obsažené v předpisu Evropské unie v rozšiřujícím směru, naopak musí využít případnou zužující výjimku, která umožňuje odchýlit se od úpravy obsažené v předpisu Evropské unie v zužujícím směru, a konečně umožňuje-li předpis Evropské unie variantní úpravu, musí volit variantu, která je nejméně zatěžující.

Navrhovaná právní úprava nijak neporušuje zákaz diskriminace a je kompatibilní s rovností mužů a žen.

1.3 Vysvětlení nezbytnosti navrhované právní úpravy v jejím celku

Česká právní úprava regulace audiovizuálních mediálních služeb vycházela do roku 2018 z evropského regulačního rámce, který představovala směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/13/EU ze dne 10. března 2010 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících poskytování audiovizuálních mediálních služeb (směrnice o audiovizuálních mediálních službách) (dále jen „Původní směrnice“). Jejím účelem bylo vytvořit jednotný evropský trh audiovizuálních mediálních služeb a zajistit jeho správné fungování společně s podporou kulturní rozmanitosti, stanovením odpovídající úrovně spotřebitelské ochrany a zajištěním plurality médií.

Původní směrnice byla vystavěna na principu země původu, podle něhož poskytovatelé audiovizuálních mediálních služeb spadají do pravomoci pouze jednoho členského státu, v němž jsou usazeni. Podle uvedeného pravidla jsou pak tito provozovatelé oprávněni poskytovat své služby volně po celém území EU. Původní směrnice tak usnadnila přeshraniční šíření televizních programů a audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání prostřednictvím stanovení minimálních harmonizačních standardů (s možností členských států stanovit ve svém právním řádu pravidla přísnější). Do regulace byly přitom zahrnuty televizní vysílání a audiovizuální mediální služby na vyžádání, které mají obchodní charakter.

Audiovizuální mediální prostředí však prošlo v posledních letech rapidním vývojem díky stále narůstající konvergenci mezi televizním vysíláním a službami distribuovanými prostřednictvím internetu. Spotřebitelé stále častěji přistupují k obsahu na vyžádání prostřednictvím inteligentních (smart) televizorů a přenosných zařízení, a stále častěji (zejména mladí lidé) sledují na internetu videa, včetně audiovizuálního obsahu vytvořeného soukromými uživateli. Tradiční vysílání v Evropské unii zůstává silné z hlediska sledovanosti, příjmů z reklamy a investic do obsahu, objevují se však také nové obchodní modely šíření a konzumace audiovizuálních služeb. Vysílatelé rozšiřují své činnosti on-line a noví hráči nabízející audiovizuální obsah prostřednictvím internetu (např. poskytovatelé služeb na vyžádání a provozovatelé platform pro sdílení videonahrávek) jsou stále silnější a soutěží o stejné publikum jako služby tradiční.

Televizní vysílání, služby na vyžádání a platformy pro sdílení videa nicméně do roku 2018 podléhaly pravidlům s různou úrovní ochrany spotřebitele. Strategie digitálního jednotného trhu (Digital Single Market Strategy) proto stanovila nezbytnost revize Původní směrnice, která by odrážela vývoj na trhu a technologický rozvoj v oblasti poskytování audiovizuálních služeb. Celkovou vizí této strategie jednotného digitálního trhu je vytvořit vnitřní trh pro digitální obsah a služby a zajistit, aby Evropa byla lídrem v globální digitální ekonomice. Strategie proto výslovně zavázala Evropskou komisi, aby zvážila, zda by rozsah působnosti Původní směrnice neměl být rozšířen takovým způsobem, aby zahrnoval nové služby a hráče na trhu audiovizuálních mediálních služeb, kteří byli dosud z regulace vyloučeni.

V reakci na uvedené zadání zveřejnila Evropská komise dne 25. května 2016 návrh nové Směrnice, a zahájila tak proces revize evropské regulace obsahových náležitostí televizního vysílání a audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Evropská komise ve zdůvodnění svého návrhu uvedla, že v důsledku technologického vývoje přestala regulace obsažená v Původní směrnici odpovídat svému původnímu záměru a potřebám trhu a přinášela stále více disproporcí v regulační praxi. Evropská komise za účelem revize evropského regulačního rámce uspořádala dvě série obsáhlých konzultací a zadala několik studií věnujících se dílčím otázkám (např. Studie skupiny evropských regulačních orgánů pro audiovizuální služby, externí studie o nezávislosti regulačních orgánů nebo studie reklamy na alkohol, včetně zpráv Evropské audiovizuální observatoře).

V hodnocení aktuálních problémů regulace uvedeného segmentu služeb identifikovala Evropská komise tři hlavní okruhy problémů - nedostatečnou ochranu nezletilých osob a spotřebitelů ve vztahu k obsahu na platformách pro sdílení videa, nerovné podmínky pro

tradiční služby televizního vysílání vůči službám na vyžádání a nedostatky vnitřního trhu vyplývající ze skutečnosti, že některá pravidla Původní směrnice nebyla dostatečně přesná. V průběhu doby od poslední novelizace regulačního rámce v roce 2007 se rovněž ukázalo, že pravidla pro obchodní sdělení již přestala odpovídat aplikační praxi, a že existují nestejně požadavky na zpřístupňování audiovizuálních mediálních služeb pro osoby se zdravotním postižením.

Evropská komise v návrhu nové Směrnice vyslyšela požadavek Strategie Jednotného digitálního trhu, aby do regulace Směrnice byly zahrnuty i služby, které pod její regulaci dosud nespadaly, ale které (stejně jako televizní vysílání a služby na vyžádání) poskytují uživatelům audiovizuální obsah. V tomto ohledu Evropská komise navrhla zahrnout do regulačního rámce zcela nový segment služeb, a to služby platformem pro sdílení videonahrávek.

Platformy pro sdílení videonahrávek (např. Youtube) poskytují přístup jak k profesionálně vytvořeným pořadům, tak k obsahu vytvořenému uživateli (který může mít charakter nevhodný pro nezletilé osoby). Stejným problémem je šíření nenávistného nebo násilného obsahu, který je prostřednictvím těchto platform stále dostupnější. Vystavení spotřebitelů škodlivému obsahu nebo obsahu podněcujícímu k nenávisti a násilí může být podpořeno také novými technickými funkcemi, jako je živé streamování audiovizuálního obsahu na internetu. Evropská regulace se před přijetím Směrnice nevztahovala na ochranu nezletilých osob a na ochranu proti nenávistným projevům v obsahu vytvořeném uživatelem, který byl nabízen na platformách pro sdílení videa z toho důvodu, že tyto platformy často nevykonávaly kontrolu nad výběrem obsahu (tedy jakousi redakční kontrolu). Platformy pro sdílení videonahrávek proto před revizí evropské regulace podléhaly pouze úpravě směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu (směrnice o elektronickém obchodu), která od provozovatelů platform nevyžaduje, aby jako zprostředkovatelé sledovali obsah, který zpřístupňují, ani aby přijímali další aktivní opatření. Směrnice o elektronickém obchodu pouze požaduje, aby platformy odstranily nelegální obsah, pokud jsou ovšem o takovém obsahu informovány (například prostřednictvím soudního příkazu). Důvodem tohoto systému ex post kontroly je skutečnost, že provozovatelé platform v zásadě nemohou technicky kontrolovat obsah umístovaný na platformy před jeho zveřejněním. Směrnice o elektronickém obchodu se proto zaměřuje na nezákonný obsah, avšak nezabývá se obsahem škodlivým. Hlavní platformy pro sdílení videonahrávek již v minulosti přijaly některá proaktivní opatření na ochranu nezletilých osob před nejvíce škodlivým obsahem a na ochranu všech spotřebitelů před projevy nenávisti, ale stále hodnotily obsah podle svých vlastních standardů, které se lišily od obsahu stanovené regulace.

V důsledku tohoto rozdílného regulačního zacházení byli spotřebitelé a nezletilé osoby méně chráněni při sledování videí na těchto platformách. Toto konstatování je o to varovnější, že podíl internetového videa na celkovém užití internetu spotřebiteli vzrostl již na 80 % a spotřeba videí nabízených platformami pro sdílení videa je nadále na vzestupu. Sledování videa na internetu patří například k prvním zkušenostem dětí s tímto fenoménem. Regulační pravidla platná do revize Směrnice neposkytovala dostatečnou úroveň ochrany spotřebitele, neboť nebrala v úvahu rostoucí význam platformem pro sdílení videí. Samoregulační iniciativy

v této oblasti existovaly, ale byly omezeny zejména na řešení určitých typů škodlivého obsahu, jako jsou násilná videa a nenávistné projevy.

Od poslední revize Původní směrnice v roce 2007 trh audiovizuálních mediálních služeb prodělal významný růst. Vstup platform pro sdílení videonahrávek a odpovídající měnící se vzorce sledování obsahu a související rizika se staly fenoménem, který postihuje všechny členské státy. V evropské regulaci se stále více projevovala zastaralost její úpravy i v dalších oblastech.

Znění Původní směrnice například obsahovalo přísnější požadavky na televizní vysílání než na audiovizuální mediální služby na vyžádání, zejména v oblasti podpory evropských děl a ochrany nezletilých. Takové rozdílné zacházení přitom již není odůvodněné s ohledem na měnící se spotřebitelské návyky, neboť stále více spotřebitelů sleduje služby na vyžádání.

Text Původní směrnice předpokládal opatření na podporu evropské audiovizuální produkce. Provozovatelé televizního vysílání museli podle její úpravy (tam, kde je to možné) vyhradit většinu svého času vysílání evropským dílům a nejméně 10 % času vysílání nebo svého programového rozpočtu pro evropská díla vytvořená nezávislými producenty. Ustanovení týkající se služeb na vyžádání však byla méně striktní a pružnější, což vedlo k různé implementaci členskými státy. Investice hlavních evropských provozovatelů televizního vysílání do evropské tvorby dosahovaly značné výše (v 15 zemích EU dosáhly v roce 2013 výše 15,6 miliardy EUR), zatímco poskytovatelé služeb na vyžádání přispívali (dle údajů Evropské komise) k produkci a propagaci evropských děl minimálně (v roce 2013 například investovali 10 milionů EUR do původního obsahu, tj. méně než 1 % celkových příjmů).

Původní směrnice předpokládala, že televizní vysílání nebude vůbec obsahovat pořady, které by mohly vážně ohrozit vývoj nezletilých (pornografie nebo hrubé samoučelné násilí), nicméně že může obsahovat potenciálně škodlivé pořady (erotický obsah a mírné násilí) za předpokladu, že jsou zavedena opatření, která zabrání nezletilým, aby je slyšeli nebo viděli. Poskytovatelé služeb na vyžádání byli povinni přijmout vhodná opatření, aby nezletilé osoby nemohly normálně slyšet nebo vidět vážně škodlivý obsah. Žádné omezení se nicméně nevztahovalo na potenciálně škodlivé programy poskytované v rámci služeb na vyžádání.

Tento rozdíl v zacházení se postupem času a vývojem technologií stal neopodstatněným. Klíčovým faktorem se stala rychle rostoucí dostupnost přenosných obrazovek, jako jsou smartphony a tablety používané pro přístup ke službám na vyžádání. Stalo se zřejmým, že zachování rozdílné regulační úpravy pro oba typy služeb by vedlo ke konkurenčnímu znevýhodnění televizního vysílání a k nižší úrovni ochrany spotřebitele v rámci služeb na vyžádání.

Jak bylo řečeno, základem evropské regulace audiovizuálních mediálních služeb je zásada principu země původu, která umožňuje šíření těchto služeb přeshraničně. Evropská komise vyhodnotila, že uplatňování tohoto principu je i nadále účinné a opodstatněné a všemi evropskými státy podporované. Pravidla platná před revizí se nicméně v některých případech ukázala být příliš složitá a obtížně použitelná (většina členských států a regulačních orgánů se v praxi setkala s problémy při určování, který členský stát má pravomoc nad konkrétním poskytovatelem audiovizuální služby). Bylo například obtížné a časově náročné zjistit, ve kterých členských státech se používá satelitní up-link, nebo určit zemi, která má jurisdikci, pokud provozovatelé mají vysílací licence ve více než jednom členském státě EU.

Rovněž postupy, které členskými státy umožňovaly se výjimečně odchýlit od principu země původu, byly nepřesné (nespecifikovaly například, jak by mělo být uplatněno právo poskytovatelů služeb na obhajobu). Na televizní vysílání a služby na vyžádání se navíc vztahovaly různé postupy, aniž by byl takový rozdíl odůvodněn. V posledních letech došlo k rostoucímu počtu situací, kdy se členské státy zdráhaly umožnit opakovaný přenos určitých přenosů ze zahraničí na jejich území a uchýlily se k těmto postupům. Ukázalo se ale, že neefektivní a příliš složité postupy představují hrozbu pro integritu vnitřního trhu EU a vytvářejí právní nejistotu.

Evropská komise v průběhu revize Původní směrnice konstatovala, že nezávislost audiovizuálních regulačních orgánů je klíčová pro účinné uzákonění a uplatňování evropské regulace, zejména v oblasti audiovizuálních obchodních sdělení, soudní pravomoci, ochrany nezletilých osob a pro zachování svobodných a pluralitních sdělovacích prostředků. Směrnice proto nově stanoví výslovný požadavek existence nezávislých regulačních orgánů členských států. Regulační nezávislost jak od politických orgánů, tak od komerčních zájmů je zcela zásadní pro zajištění účinného dozoru nad trhem, pro řádné uplatňování pravidel Směrnice a pro zaručení svobody sdělovacích prostředků a pluralismu. Existují rovněž důkazy, že nezávislost audiovizuálních regulačních orgánů má dopad na ochotu poskytovatelů usadit se v konkrétním členském státě EU a poskytovat své služby uživatelům ve více členských státech.

Některá pravidla regulace obchodních sdělení se postupem času a vývojem technologií stala - i vzhledem k vývoji trhu - příliš rigidní. Původní směrnice obsahovala pravidla, která se vztahovala na všechny audiovizuální mediální služby (např. na umístění produktu, sponzorství a reklamu na alkohol), více pravidel však bylo určeno pouze pro televizní vysílání. Bylo rovněž stanoveno kvantitativní omezení, a to maximálně 12 minut reklamy za hodinu v televizním vysílání, včetně určení, jak často mohou být televizní filmy, kinematografická díla a zpravodajské programy přerušeny reklamou, a byla rovněž stanovena minimální doba trvání teleshoppingových oken.

Specifická pravidla televizního vysílání se ale ukázala jako příliš přísná v prostředí alternativních nabídek konzumace audiovizuálních služeb. Nedostatek flexibility pro objem a vkládání reklamy do televizních pořadů naopak bránil provozovatelům vysílání v maximalizaci příjmů v období primetime (tj. v období nejvyšší sledovanosti vysílání).

Nepružnost pravidel týkajících se umístění produktu a sponzorství stanovená v Původní směrnici bránila těmto reklamním formátům v naplnění jejich plného potenciálu z hlediska příjmů poskytovatelů služeb. Zastaralá pravidla vytvářela pro zúčastněné strany právní nejistotu, což je odrazovalo od investic ve vztahu k umístění produktu. Pokud jde o obchodní sdělení na alkohol, členské státy byly v tomto směru aktivní za účelem ochrany diváků, zejména nezletilých osob - celkem 24 členských států přijalo v této oblasti přísnější pravidla, než vyžadovala směrnice, a řada z nich definovala dobu, po kterou reklama na alkohol nemůže být uváděna ve vysílání vůbec. Nicméně úskalím takové regulace se ukázala skutečnost, že provozovatelé vysílání posouvali obchodní sdělení na alkohol do doby těsně po uplynutí primetime, tedy na dobu, kdy nezletilé osoby sledují televizní vysílání poměrně masivně.

Všechny výše uvedené skutečnosti vzala Evropská komise v úvahu při zahájení procesu revize regulačního rámce audiovizuálních mediálních služeb, který vyvrcholil přijetím Směrnice a nabytím její účinnosti 18. prosince 2018.

Směrnice je v souladu se subsidiaritou a proporcionalitou tím, že zachovává harmonizační přístup a mechanismy spolupráce, které členskými státy umožňují zohlednit vnitrostátní specifika. Pokud jde o komerční sdělení týkající se potravin se závadným obsahem, z hodnocení Evropské komise vyplynulo, že iniciativy zúčastněných stran v oblasti marketingu a reklamy dosáhly značného pokroku. Jejich dosah by však mohl být dále posílen společnou regulací samoregulačních aktivit.

Nejvýraznější změnou nové Směrnice je nepochybně zahrnutí nově vymezeného segmentu služeb - platform pro sdílení videonahrávek, do regulačního rámce audiovizuálních mediálních služeb. Návrh vychází ze skutečnosti, že nově vymezené služby (které jsou službami elektronického obchodu, na něž se proto i nadále vztahuje směrnice o elektronickém obchodu), budou nuceny plnit specifické požadavky ochrany ve vztahu k nezletilým osobám a z hlediska podněcování k nenávisti, násilí nebo terorismu. Aby ochrana těchto zájmů byla zajištěna, budou poskytovatelé služeb platformy pro sdílení videonahrávek povinni uplatňovat zákonem stanovenou škálu opatření k ochraně, přičemž posouzení vhodnosti použití konkrétních opatření a mechanismů ochrany před nevhodným obsahem bude svěřeno regulačním orgánům.

Evropský zákonodárce nijak nezměnil rozlišování audiovizuálních mediálních služeb na služby lineární, tj. televizní vysílání, a služby na vyžádání. V mnoha ohledech však Směrnice (vzhledem ke stejné vizuální podobě obou typů služeb) sloučila požadavky ochrany nezletilých osob a ochrany před projevy nenávisti, které byly v Původní směrnici stanoveny odlišně pro každou podskupinu audiovizuálních služeb. Rovněž dosavadní rozdělení principů ochrany nezletilých osob před pořady, které by mohly narušit jejich vývoj, bylo nahrazeno obecným pravidlem platným pro oba typy služeb, které ponechává jejich poskytovatelům velkou míru volnosti co do nástrojů k naplnění zamýšlených cílů ochrany této nejvíce zranitelné skupiny diváků a konzumentů služeb. Nově stanoví Směrnice povinnost poskytovatelů audiovizuálních služeb informovat o charakteru závadného obsahu, který by mohl narušit vývoj nezletilých osob (dosud se tento typ informování diváků používal pouze v případě přijetí odpovídající vnitrostátní právní úpravy nebo na základě vlastní iniciativy provozovatele televizního vysílání nebo poskytovatele služeb na vyžádání).

Směrnici nedošlo ke změně základního stavebního principu evropské regulace audiovizuálních mediálních služeb, a to principu země původu. Změny nicméně doznaly procedury v případě řešení sporů, mj. i kvůli dosavadní zdlouhavosti průběhu celého procesu.

Směrnice rovněž nově stanoví povinnost pevného podílu evropských děl pro nelineární služby (služby na vyžádání), a to povinnost vyhradit v katalogích těchto služeb alespoň 30% podíl evropským dílům a zajistit jejich dostatečné zdůraznění. Uvedeným opatřením sleduje Evropské unie posílení konkurenceschopnosti evropského audiovizuálního průmyslu a větší dostupnosti a lehčí dosažitelnosti evropských děl pro (nejen) evropské publikum.

Směrnice dále uznává možnosti použití mechanismů společné regulace a samoregulace tam, kde pro ně v členských státech existuje tradice a podmínky pro jejich využití, a doplňuje oblasti (např. obchodní sdělení na alkohol a na potraviny a nápoje s nedoporučovaným výživovým profilem), ve kterých by tyto mechanismy měly být zaváděny. Evropská regulace současně neponechává event. systém samoregulace zcela bez stanovení konkrétních podmínek a určuje jeho základní charakterové rysy.

Směrnice konečně nově upravuje závazné podmínky existence a fungování příslušných regulačních orgánů (např. jejich funkční, rozhodovací a rozpočtovou nezávislost), platné pro všechny členské státy. V souladu s jejich závaznou povahou je nutné upravit i konstituování a podmínky výkonu pravomoci českého regulačního orgánu. Ten se bude mj. účastnit i činnosti skupiny evropských regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby (ERGA), jejíž ustavení Směrnice obsahuje, a jejíž složení ze zástupců národních regulačních orgánů má přispět k intenzivnější přeshraniční spolupráci.

Jak bylo uvedeno, Směrnice byla po složitém projednávání s Evropským parlamentem schválena a dne 28. listopadu 2018 publikována v Úředním věstníku EU. Účinnosti nabyla 18. prosince 2018 s tím, že členským státům stanovila lhůtu 21 měsíců pro implementaci její úpravy do národních právních řádů (termín pro implementaci je tedy stanoven na 19. září 2020). Česká republika je povinna stejně jako všechny ostatní členské státy EU, harmonizovat vlastní právní úpravu s cíli sledovanými Směrnicí. Zpracovatel návrhu implementace postupoval výhradně dle minimální harmonizace regulace poskytování audiovizuálních mediálních služeb, aniž by přistoupil k tomu, aby v některé z regulovaných oblastí stanovil přísnější právní úpravu, než vyžaduje Směrnice. Do českého právního řádu je v první řadě potřeba zavést pravidla pro obsah šířený prostřednictvím platform pro sdílení videonahrávek, a to s ohledem na ochranu veřejnosti před nenávisnými a násilnými projevy a podněcováním k terorismu, s ohledem na ochranu nezletilých osob před obsahem, který by mohl narušit jejich vývoj a v neposlední řadě s ohledem na posílení stávající ochrany spotřebitelů před nepřipustným obsahem obchodních sdělení. Služba platformy pro sdílení videonahrávek je službou informační společnosti ve smyslu zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o některých službách informační společnosti“), jejíž regulaci nebylo možno zahrnout ani do zákona o provozování vysílání, ani do zákona o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání. Tyto služby se totiž vyznačují tzv. redakční odpovědností jejich poskytovatele, tj. výkonem rozhodujícího vlivu na výběr pořadů a dalších částí vysílání nebo služeb a jejich chronologického uspořádání v programové skladbě vysílání, resp. v katalogu pořadů. Naproti tomu služba platformy pro sdílení videonahrávek je charakteristická poskytováním pořadů nebo videonahrávek vytvářených uživateli, za které poskytovatel platformy pro sdílení videonahrávek nenesede redakční odpovědnost (typickým příkladem takové služby je platforma Youtube a další obdobné platformy, na něž je obsah nahráván jejich uživateli).

Regulaci platform pro sdílení videonahrávek by měly podléhat též sociální média, avšak pouze v případě, kdy je poskytování pořadů a videonahrávek vytvořených uživateli jejich hlavním účelem (tj. v případě, že audiovizuální obsah není pouze doplňkovým prvkem činnosti služby sociálních médií nebo netvoří pouze jejich menší část). Naproti tomu se

regulace Směrnice nevztahuje na videoklipy, které jsou součástí redakčního obsahu elektronických verzí novin a časopisů, a na pohyblivé obrazy, jako jsou například grafické soubory (GIFs). Regulaci nelze vztahovat ani na činnosti nehopodářské povahy, jako je poskytování audiovizuálního obsahu na soukromých internetových stránkách a nekomerčních zájmových společenství.

Platný právní stav není v rozporu se zákazem diskriminace ani nemá vliv na rovnost mužů a žen.

1.4 Zhodnocení souladu navrhované právní úpravy s ústavním pořádkem České republiky

Návrh zákona je v souladu s Ústavou České republiky a s Listinou základních práv a svobod (dále jen „Listina“), stejně jako s ostatními právními předpisy.

Navrhovaná právní úprava včetně změn zákona o provozování vysílání, a zákona o službách na vyžádání, se dotýká šíření a přijímání informací, jedná se tedy o problematiku svobody projevu a práva na informace. Z hlediska ústavního pořádku České republiky je zásadním ustanovením čl. 17 Listiny. Zákon o provozování vysílání se ústavně zaručené svobody a práva na informace dotýká v souladu s čl. 17 odst. 4 Listiny, podle kterého lze svobodu projevu a právo vyhledávat a šířit informace omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. V konkrétním případě jde zejména o ochranu nezletilých osob, o ochranu televizního diváka coby spotřebitele, kterému jsou určeny veškeré druhy obchodních sdělení, o ochranu osob se sluchovým nebo zrakovým postižením, respektive o zajištění jejich práva na přístup k informacím, apod. V obecné rovině je poskytována ochrana právům všech osob bez ohledu na příslušnost k některé ze speciálních skupin, konkrétně tedy právu veřejnosti na příjem informací ze strany provozovatelů vysílání a poskytovatelů služeb na vyžádání.

1.5 Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie

Návrh zákona je v souladu s předpisy Evropské unie, mezi nimiž lze za nejvýznamnější označit Směrnici.

Ta představuje základní právní předpis Evropské unie regulující obsah televizního vysílání, audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání a platform pro sdílení videonahrávek. Primárním účelem evropské regulace audiovizuálních služeb je jejich volné šíření na území Evropské unie v souladu s principem země původu a zajištění odpovídající ochrany zájmů spotřebitelů, jimiž jsou televizní diváci, konzumenti služeb na vyžádání a služeb platform pro sdílení videonahrávek. Předkládaný návrh zákona je s těmito cíli zcela v souladu, ať již jde o zachování (byť zmírnění regulace) pravidel pro vysílání obchodních sdělení, zavedení definice pořadu pro děti a zpřesnění pravidel a podmínek pro vysílání obchodních sdělení při

tomto typu pořadů. Ochranu spotřebitelů, zejména nejvíce ohrožené skupiny, tj. nezletilých osob, sleduje předložený návrh zákona zároveň v podobě zpřesnění pravidel pro vysílání obsahu, který může ohrozit jejich vývoj. Opět se jedná o úpravu v souladu s uvedenou Směrnicí, podle jejíhož čl. 6a jsou členské státy povinny přijmout vhodná opatření, která zajistí, aby audiovizuální mediální služby, které by mohly narušit tělesný, duševní nebo mravní vývoj nezletilých osob, byly dostupné pouze tak, aby je nezletilé osoby neměly běžně možnost vidět nebo slyšet. Určitá míra samostatnosti ve volbě zamýšlených opatření je členským státům svěřena na základě akceptace toho, že otázky mravnosti a její ochrany jsou proměnlivé vzhledem k místu a času. Neexistenci jednotného pojetí pojmu morálka, který má v každém státě jiný obsah mj. v závislosti na jeho historickém vývoji, potvrdil i Evropský soud pro lidská práva v rozsudku Handyside proti Spojenému království.

Předkládanou novelou je zároveň dodržen soulad s judikaturou soudních orgánů Evropské unie a s obecnými právními zásadami práva Evropské unie, ve kterých je podporována svoboda projevu, respektive vysílání, ve spojení s principem kontroly ze strany členských států.

Návrh právní úpravy ve vztahu k zajištění práva osob se zdravotním postižením podílet se na společenském a kulturním životě a začlenit se do něj, respektuje spojitost tohoto práva s poskytováním dostupných audiovizuálních mediálních služeb. Navrhovaná právní úprava, která v souladu se Směrnicí směřuje k postupnému zpřístupňování pořadů televizního vysílání a audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, sleduje i tyto principy práva osob se sluchovým nebo zrakovým postižením, neboť jejím cílem je zvýšit zapojení osob se zdravotním postižením do kulturního života společnosti.

1.6 Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána

Navrhovaná právní úprava není v rozporu s mezinárodními smlouvami, jimiž je Česká republika vázána. Je v souladu s Všeobecnou deklarací lidských práv, a to zejména s ustanovením čl. 19 tohoto dokumentu, podle kterého je zaručena svoboda přesvědčení a projevu a svoboda vyhledávání, přijímání a rozšiřování informací a myšlenek. Návrh zákona je v souladu rovněž s Mezinárodním paktem o občanských a politických právech, který ve svém čl. 19 garantuje svobodu názoru a projevu a připouští možnost zákonných omezení této svobody.

Významnou úpravu svobody projevu představuje čl. 10 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod Rady Evropy (dále jen „Evropská úmluva“), podle níž je zaručena svoboda projevu, která zahrnuje svobodu zastávat názory a přijímat a rozšiřovat informace nebo myšlenky bez zasahování státních orgánů a bez ohledu na hranice. Zároveň je státům přiznáno právo vyžadovat udělování povolení rozhlasovým, televizním nebo filmovým společnostem. Podle čl. 10 odst. 2 Evropské úmluvy může výkon svobody projevu podléhat takovým formalitám, podmínkám, omezením nebo sankcím, které stanoví zákon a které jsou nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, územní celistvosti nebo veřejné bezpečnosti, ochrany pořádku a předcházení zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky, ochrany pověsti nebo práv jiných, zabránění úniku důvěrných informací nebo zachování

autority a nestrannosti soudní moci. Zákonná úprava regulace rozhlasového a televizního vysílání vychází z těchto principů.

Navrhovaná právní úprava je v souladu se všemi mezinárodními smlouvami, kterých je Česká republika smluvní stranou, včetně Evropské úmluvy Rady Evropy o přeshraniční televizi z 5. května 1989, ve znění pozměňujícího Protokolu.

Návrh zákona má vztah rovněž k Rámcové úmluvě Světové zdravotnické organizace o kontrole tabáku, jejíž je Česká republika smluvní stranou (č. 71/2012 Sb. m. s.). Navrhované ustanovení v § 7 odst. 3 týkající se zákazu audiovizuálních obchodních sdělení na cigarety a další tabákové výrobky přispívá k naplnění čl. 13 této úmluvy.

1.7 Předpokládaný hospodářský a finanční dopad navrhované právní úpravy na státní rozpočet, ostatní veřejné rozpočty, na podnikatelské prostředí České republiky, dále sociální dopady, včetně dopadů na rodiny a dopadů na specifické skupiny obyvatel, zejména osoby sociálně slabé, osoby se zdravotním postižením a národnostní menšiny, a dopady na životní prostředí

V době zpracování návrhu zákona nelze přesně vyčíslit případné dopady na činnost regulačního orgánu, resp. event. nároky z nich vzešlé. V Závěrečné zprávě RIA jsou obsaženy údaje o zvýšených personálních a mzdových nárocích na Úřad Rady pro rozhlasové a televizní vysílání, tyto nicméně vycházejí pouze z odhadu regulačního orgánu. Z uvedených důvodů materiál nepředurčuje k navýšení personálních kapacit, objemu prostředků na platy a dalších souvisejících výdajů, resp. s přijetím navržené úpravy není automaticky spojeno navýšení personálních kapacit, objemu prostředků na platy a dalších souvisejících výdajů kapitoly 372 Rada pro rozhlasové a televizní vysílání (dále jen „Rada“). Personální náročnost bude vyhodnocena na základě reálného dopadu do administrativních úkonů a případné požadavky na úpravu personální oblasti a na navýšení výdajů kapitoly budou předloženy při přípravě návrhu parametrů státního rozpočtu na konkrétní rozpočtový rok, a to s ohledem na maximální využitelnost vlastních disponibilních možností.

Návrh úpravy sice rozšiřuje působnost Rady o povinnost vést evidenci poskytovatelů služeb platformem pro sdílení videonahrávek, lze však reálně očekávat, že tato agenda bude pouze okrajového charakteru ve srovnání se současně vedenou evidencí poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Tento předpoklad je založen na odhadu nízkého počtu poskytovatelů služeb platformem pro sdílení videonahrávek, kteří budou splňovat jurisdikční kritéria pro stanovení jejich „země původu“, tj. těch, kteří jsou usazeni (nebo se budou považovat za usazené) v České republice.

Navrhovaná právní úprava zavádí nové povinnosti pro poskytovatele služby platformem pro sdílení videonahrávek. Povinnost evidovat se u regulačního orgánu přinese těmto poskytovatelům nulové nebo marginální náklady. Vzhledem k tomu, že navrhovaná právní úprava týkající se povinností těchto poskytovatelů služeb ve vztahu k zajištění funkčnosti opatření k ochraně před násilnými a nenávisťnými projevy a k ochraně před podněcováním k terorismu a ochraně nezletilých osob před závazným obsahem, je zcela nová, nelze v současné době odhadovat případné náklady, které by poskytovatelům platformem v tomto ohledu vznikly. Vzhledem k tomu, že novými povinnostmi je sledován cíl ochrany celé společnosti před nenávisťným a násilným obsahem a před podněcováním k terorismu a

nezletilých osob před obsahem, který by narušoval jejich vývoj, lze předpokládat, že všechny odpovědné služby, které splňují definici platform pro poskytování videonahrávek, již pracují s opatřeními k ochraně, která uvedené cíle splňují. Ani v případě jejich nového zavádění nebo uvádění do plného souladu s novou právní úpravou nelze předpokládat vysoké náklady na straně příslušných poskytovatelů.

Lze předpokládat, že návrh zákona, který v některých ohledech zpřesňuje pravidla pro obchodní sdělení (zákaz vysílání reklamních a teleshoppingových šotů v pořadech pro děti) a stanoví přesnější a podrobnější nároky na zpřístupňování pořadů pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením, může mít dopady na podnikatelské prostředí (např. na příjmy provozovatelů vysílání z obchodních sdělení vysílaných v rámci jejich programů). Na druhou stranu je však nutné brát v úvahu, že návrhem jsou v souladu s evropskou regulací uvolněna pravidla pro kvantitativní rozsah vysílání reklamy v televizním vysílání dle potřeb a obchodní strategie jeho provozovatelů. Rovněž závazky ve vztahu k postupnému navyšování pořadů zpřístupněných pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením budou dle návrhu vycházet primárně z plánů a strategií samotných provozovatelů televizního vysílání a poskytovatelů služeb na vyžádání, kteří tyto závazky budou formulovat s ohledem na své ekonomické možnosti a v jejich mezích. Lepší zpřístupnění televizních pořadů osobám se sluchovým a zrakovým postižením může naopak mít za následek rozšíření okruhu a počtu příjemců vysílání, o které jde provozovatelům vysílání s licenci především a od kterého se odvíjí převážná část jejich zisků. Současně se zde bude promítat vývoj reálných cen výroby skrytých titulků, neboť reálná cena jednoho vyrobeného řádku skrytých titulků v posledních letech klesá.

V důsledku nové právní úpravy ochrany nezletilých osob před pořady, které by mohly ohrozit jejich vývoj, prostřednictvím systému označování pořadů a upoutávek v televizním vysílání, nelze odhadovat zvýšení nákladů provozovatelů televizního vysílání, neboť v určitém rozsahu toto označování řada provozovatelů provádí již za stávající úpravy. Tyto náklady provozovatelů vysílání by však měly být dlouhodobě kompenzovány úbytkem sankcí ze strany regulátora, který lze při nastavení funkčního systému klasifikace a označování pořadů předpokládat.

Konkrétní finanční dopady návrhu zákona lze tedy prozatím obtížně kvantifikovat. Z tohoto důvodu se předkladatel navrhané úpravy zavazuje provést ex post vyhodnocení dopadů navrhané regulace, v níž budou zhodnoceny případné zvýšené finanční nároky regulovaných subjektů dle reálných dostupných údajů. Event. dopady na provozování vysílání a poskytování služeb na vyžádání budou pochopitelně porovnávány rovněž ve vztahu k chráněným zájmům, kterým jsou ochrana nezletilých osob a ochrana diváků a konzumentů služeb coby spotřebitelů.

Neočekávají se žádné sociální dopady, včetně dopadů na specifické skupiny obyvatel, ať se jedná o dopady na osoby sociálně slabé a na osoby se zdravotním postižením nebo dopad na národnostní menšiny. Předkládaný návrh zákona nemá ani žádný diskriminační potenciál, naopak se snaží posílit právo osob se sluchovým nebo zrakovým postižením na účasti na společenském a kulturním životě a na přijímání informací. Zavedení nové právní úpravy systému klasifikace a označování pořadů a upoutávek v televizním vysílání významně přispěje k informovanosti rodičů, případně vychovatelů a cílí tak k větší ochraně nezletilých osob a současně diváckému komfortu rodin.

Navrhovaná právní úprava nemá bezprostřední, ani sekundární dopady na rovnost mužů a žen a nevede k diskriminaci žádného z pohlaví, neboť je nijak nerozlišuje, ani nezvýhodňuje a nestanoví pro ně odlišné podmínky.

U navrhované úpravy nelze předpokládat jakýkoli vliv v oblasti životního prostředí.

1.8 Zhodnocení dopadu navrhované právní úpravy ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů

Navrhovaná úprava obsahuje novou regulaci platform pro sdílení videonahrávek, kterou zavádí Směrnice. Hlavní oblastí této regulace je povinnost poskytovatelů služeb těchto platform přijmout vhodná a přiměřená opatření s cílem mj. chránit nezletilé osoby před pořady, videonahrávkami vytvořenými uživateli a audiovizuálními obchodními sděleními, které mohou narušit jejich tělesný, duševní či mravní vývoj, a chránit širokou veřejnost před obsahem podněcujícím k násilí či nenávisti namířené proti skupině osob nebo členovi skupiny a před obsahem, jehož šíření je trestným činem podle práva Evropské unie. Směrnice zároveň uvádí povinné typy těchto opatření, která jsou poskytovatelé služby povinni přijmout vždy, kdy je to vhodné. Mezi tyto typy opatření patří rovněž zřízení a provozování systémů ověřování věku pro uživatele platform pro sdílení videonahrávek a zajištění systémů rodičovské kontroly, jež jsou pod kontrolou koncových uživatelů, a to ve vztahu k obsahu, který může narušit tělesný, duševní nebo mravní vývoj nezletilých osob. Ve vztahu k těmto typům opatření, u nichž může poskytovatel služby platformy přicházet do styku s osobními údaji nezletilých osob, Směrnice stanoví zákaz, aby údaje takto shromážděné či jinak získané zpracovávali poskytovatelé služby platformy pro obchodní účely, jako je přímý marketing, profilování a reklamy zaměřené na základě chování. Návrh zákona tento zákaz transponuje zcela v souladu se Směrnicí v § 9 („Osobní údaje nezletilých osob shromážděné nebo jinak získané poskytovatelem platformy pro sdílení videonahrávek podle § 8 odstavce 3 písm. f) a h) nesmějí být zpracovávány pro obchodní účely, jako je přímý marketing, profilování a reklama cílená na základě chování.“).

V uvedeném smyslu se nezakládá nové zpracování osobních údajů. Směrnice (a v jejích intencích návrh zákona) pouze vyjadřuje již aplikovanou praxi ověření věku uživatelů obsahu, který může narušit vývoj nezletilých. Nové je pouze omezení, aby osobní údaje, které uživatelé obsahu platform pro sdílení videonahrávek uvedou za účelem získání přístupu k obsahu s potenciálem narušit jejich vývoj, nebyly využívány k obchodním účelům. Subjekty údajů jsou pochopitelně oprávněni rozhodnout, zda údaje identifikující jejich věk poskytnou či nikoli. Poskytovatelé služby platformy pro sdílení videonahrávek jsou na druhé straně povinni vyžadovat ověření věku uživatele, aby zabránili nezletilým v přístupu k takovému charakteru obsahu, jenž by mohl narušit jejich vývoj. Rozhodne-li se subjekt údajů své osobní údaje uvést za účelem přístupu k obsahu s omezenou přístupností, slouží tyto poskytovateli služby platformy výlučně k ověření věku uživatele. Režim nakládání s těmito údaji se řídí obecnou právní úpravou. Směrnice (a § 9 návrhu zákona) jako speciální sektorová úprava stanoví pouze omezení ve vztahu k využívání takových údajů pro obchodní účely.

Za účelem minimalizace rizik upravuje návrh zákona speciální skutkovou podstatu přestupku v § 11 odst. 1 písm. e), která spočívá ve zpracování osobních údajů nezletilých osob shromážděných nebo jinak získaných při poskytování služby platformy pro sdílení

videonahrávek v rozporu s § 9 návrhu zákona.

Směrnice obsahuje obdobnou úpravu rovněž ve vztahu k obsahu, který může narušit tělesný, duševní nebo mravní vývoj nezletilých osob šířenému prostřednictvím televizního vysílání nebo audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Rovněž v případě tohoto obsahu Směrnice v Čl. 6a požaduje, aby jej nezletilé osoby neměly běžně možnost vidět nebo slyšet, přičemž opatření k zajištění tohoto předpokladu mohou zahrnovat mj. nástroje pro ověřování věku uživatelů. Rovněž v případě tohoto typu šíření narušujícího obsahu Směrnice požaduje, aby osobní údaje nezletilých shromážděné či jinak získané poskytovateli služeb za uvedeným účelem nebyly zpracovávány pro obchodní účely (jako je přímý marketing, profilování a reklamy zaměřené na základě chování).

Návrh zákona tento zákaz navrhuje stanovit v § 32 odst. 11 zákona č. 231/2001 Sb. ve vztahu k provozování vysílání („Osobní údaje nezletilých osob shromážděné nebo jinak získané provozovatelem televizního vysílání za účelem plnění odstavce 1 písm. e), nesmějí být zpracovávány pro obchodní účely, jako je přímý marketing, profilování a reklama cílená na základě chování.“), resp. v § 6a odst. 2 zákona č. 132/2010 Sb. ve vztahu k audiovizuálním mediálním službám na vyžádání („Osobní údaje nezletilých osob shromážděné nebo jinak získané poskytovatel audiovizuální mediální služby na vyžádání za účelem plnění odstavce 1 písm. a), nesmějí být zpracovávány pro obchodní účely, jako je přímý marketing, profilování a reklama cílená na základě chování.“). Rovněž v případě uvedených zákonů návrh upravuje nové skutkové podstaty přestupků spočívajících v porušení povinnosti provozovatele vysílání nebo poskytovatele audiovizuální mediální služby na vyžádání zajistit, aby osobní údaje nezletilých osob získané za účelem zabránění přístupu nezletilých k obsahu, který je způsobilý narušit jejich vývoj, nebyly zpracovány pro obchodní účely.

Ve všech výše uvedených případech návrh zákona přebírá požadavky Směrnice v minimální možné míře (nenavrhuje se stanovit úprava, která by šla nad rámec úpravy Směrnice).

1.9 Zhodnocení korupčních rizik

Korupční rizika byla hodnocena v souladu s metodikou C.I.A. – Corruption Impact Assessment (http://www.korupce.cz/assets/protikorupcni-agenda/cia/Methodika-hodnoceni-korupcnich-rizik-_CAI_.pdf). Zhodnocení korupčních rizik je obsaženo v závěrečné zprávě hodnocení dopadů regulace (RIA).

1.10 Zhodnocení dopadů na bezpečnost nebo obranu státu

Navrhovaná právní úprava nemá jakýkoliv negativní dopad na bezpečnost nebo obranu státu.

2. Zvláštní část

ČÁST PRVNÍ

Služby platform pro sdílení videonahrávek

K § 1

Jak bylo uvedeno v obecné části důvodové zprávy, návrhem zákona je do českého právního řádu implementována úprava Směrnice, která do své regulace zahrnuje nový segment služeb –

platformy pro sdílení videonahrávek. Ustanovení § 1 návrhu zákona vymezuje jeho předmět úpravy, a to zapracování příslušných předpisů Evropské unie a úpravu podmínek poskytování služeb platformem pro sdílení videonahrávek. V odkazu k předpisům Evropské unie se ve výčtu implementovaných předpisů uvádějí články 28a a 28b Původní směrnice, které úpravu platformem pro sdílení videonahrávek obsahují, a Směrnice, která obsahuje úpravu dalších souvisejících institutů (například pravidel pro obchodní sdělení, která jsou aplikovatelná též pro platformy pro sdílení videonahrávek).

K § 2

Ustanovení obsahuje definice některých pojmů, které jsou pro úpravu návrhu zákona klíčové a které se vztahují k poskytování služeb platformem pro sdílení videonahrávek.

V první řadě je v ustanovení obsažena definice služby platformy pro sdílení videonahrávek. Tyto služby se od televizního vysílání a audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání zásadně odlišují tím, že poskytovatel nenese redakční odpovědnost za obsah na těchto platformách, avšak na druhou stranu se služby platformem pro sdílení videonahrávek ucházejí o stejné publikum a příjmy jako televizní vysílání a audiovizuální mediální služby na vyžádání. Kromě toho mají i značný dopad, neboť svým uživatelům usnadňují možnost utvářet a ovlivňovat názory jiných uživatelů. Právě z těchto důvodů se služby platformem pro sdílení videonahrávek podrobují určitému režimu regulace, byť méně přísnému, než je tomu v případě regulace televizního vysílání a audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Definice se vztahuje pouze na tu část platformem, v níž jejich poskytovatel (na rozdíl od audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání) neprovádí výběr a sestavení jednotlivých pořadů a videonahrávek, nýbrž kde tyto pořady, videonahrávky a obchodní sdělení umísťují a nabízejí sami uživatelé platformy. Tento typ obsahu (který splňuje definiční znaky platformy pro sdílení videonahrávek) se vyznačuje absencí redakční odpovědnosti poskytovatele služby platformy. Služba platformy pro sdílení videonahrávek je službou informační společnosti ve smyslu zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů. Tato skutečnost je v definici služby platformy vyjádřena. Podle Směrnice by definice služby platformy pro sdílení videonahrávek totiž neměla zahrnovat činnosti nehmotné povahy, jako je poskytování audiovizuálního obsahu na soukromých internetových stránkách nebo nekomerční zájmová sdělení. Pro vyloučení pochybností obsahuje § 2 odst. 2 návrhu zákona tzv. negativní vymezení služby platformy pro sdílení videonahrávek, podle něhož se z působnosti zákona vylučuje mj. služba, která nemá povahu činnosti (především) hospodářské. Na činnosti, které nemají povahu hospodářské činnosti nebo nesoutěží s audiovizuálními mediálními službami na vyžádání nebo s televizním vysíláním (např. soukromé internetové stránky a služby spočívající v poskytování nebo šíření audiovizuálního obsahu vytvářeného soukromými uživateli za účelem sdílení a výměny v rámci zájmových sdělení apod.) nebude navrhovaná právní úprava dopadat. Služby platformem pro sdílení videonahrávek jsou pojmově spjaty s elektronickými sdělovacími prostředky, pokud jde o jejich funkci informovat, bavit a vzdělávat širokou veřejnost, a zahrnují i audiovizuální obchodní sdělení.

Od obsahu nabízeného uživateli je třeba odlišovat pořady a videonahrávky, které na platformě pro sdílení videonahrávek nabízí veřejnosti sám poskytovatel služby. Takový obsah není

považován za platformu pro sdílení videonahrávek, neboť se nevyznačuje absencí redakční odpovědnosti. Naopak – za takový obsah poskytovatel platformy pro sdílení videonahrávek nese podle § 2 odst. 3 návrhu zákona redakční odpovědnost (tj. vykonává rozhodující vliv na výběr pořadů a jejich uspořádání), a to ve smyslu příslušných ustanovení zákona o službách na vyžádání. Ve vztahu k obsahu těchto pořadů a videonahrávek se na poskytovatele služby platformy pro sdílení videonahrávek budou vztahovat ta ustanovení zákona o službách na vyžádání, jejichž úprava přichází v tomto smyslu v úvahu.

Poskytovatelem platformy pro sdílení videonahrávek je osoba, která službu platformy poskytuje. Definičním znakem oproti audiovizuálním mediálním službám na vyžádání zde není redakční odpovědnost. Uživatel platformy je osoba, která buď videonahrávku vytvořila (bez ohledu na to, jestli ji na platformu nahrála osobně) nebo osoba, která videonahrávku vytvořenou jiným uživatelem platformy na platformu pro sdílení videonahrávek nahrála.

Definice pojmu „pořad“ je obecnější než definice pořadu dle právní úpravy zákona o službách na vyžádání, stejně jako definice pojmu „videonahrávka“, která svou obecnou formulací postihne co největší množství audiovizuálního obsahu, který se může na platformách pro sdílení videonahrávek vyskytovat. Ustanovení obsahuje rovněž definice podstatné pro pravidla určení působnosti zákona, a to „mateřská obchodní korporace“, „dceřiná obchodní korporace“ a „skupina“. Pomocí těchto pojmů zákon cílí na regulaci globálních platform pro sdílení videonahrávek.

K § 3

V ustanovení § 3 návrhu zákona jsou upravena – dle požadavku Směrnice – jurisdikční kritéria, která systémem vzájemně provázaných pravidel určují případy, kdy poskytovatel platformy pro sdílení videonahrávek bude podléhat české právní úpravě, a bude tedy spadat do působnosti českého regulačního úřadu. Tato pravidla užívají mj. kritéria usazení mateřské nebo dceřiné obchodní korporace, a kritérium příslušnosti ke „skupině“, jíž je poskytovatel platformy pro sdílení videonahrávek součástí. Za tímto účelem se tyto pojmy navrhují definovat v § 2 odst. 1 písm. f) až h), a to v souladu s úpravou čl. 28a Směrnice. Působnost zákona je vymezena v souladu s jurisdikčními kritérii stanovenými v čl. 28a Směrnice. Úprava je koncipována na základě zásady země původu, tedy usazení poskytovatelů služby platformy pro sdílení videonahrávek, a na základě systému dalších podpůrných a vzájemně provázaných kritérií. Účelem těchto (v Evropské unii harmonizovaných) pravidel je, aby poskytovatel platformy pro sdílení videonahrávek spadal do pravomoci pouze jednoho členského státu EU. Pro zajištění účinnosti opatření na ochranu nezletilých osob a široké veřejnosti před násilnými a nenávislnými projevy a před podněcováním k teroristickému trestnému činu je nutné zabezpečit, aby do jurisdikce členských států Evropské unie spadali i poskytovatelé platform pro sdílení videonahrávek, kteří nejsou usazeni v žádném členském státě EU za předpokladu, že jejich mateřská nebo dceřiná obchodní korporace je usazena v některém členském státě EU, nebo, jsou-li součástí skupiny, jejíž jiná obchodní korporace je usazena v některém členském státě EU. Účelem těchto kritérií pro stanovení jurisdikce příslušného členského státu EU je dosáhnout na globální poskytovatele služeb, které jsou dostupné v EU. Prostřednictvím těchto pravidel bude dosaženo toho, že do pravomoci některého členského státu EU budou spadat i globální platformy pro sdílení videonahrávek, jejichž služby jsou v Evropské unii využívány většinou populace.

K § 4 a 5

V ustanovení se určuje orgán dozoru nad dodržováním nové právní úpravy regulace platformem pro sdílení videonahrávek. Vzhledem k tomu, že tento segment služeb se zařazuje pod stejnou regulaci jako audiovizuální mediální služby, pro něž je regulačním orgánem Rada, bude tento orgán regulačním orgánem i pro oblast platformem pro sdílení videonahrávek. S ohledem na provázanost poskytování služeb platformem pro sdílení videonahrávek a služeb na vyžádání, nový zákon určuje v § 5 konkrétním výčtem působnost Rady ve vztahu k poskytovatelům služeb pro sdílení videonahrávek. Rada bude jakožto regulační orgán pro uvedenou oblast povinna dozorovat plnění povinností uložených zákonem, projednávat přestupky spočívající v jejich porušení a ukládat správní tresty. Povinnost Rady spolupracovat dle Směrnice s Evropskou komisí a s příslušnými regulačními orgány členských států Evropské unie nebo jiných smluvních států Dohody o Evropském hospodářském prostoru a s orgány mezinárodních organizací, jejichž předmět činnosti se dotýká působnosti Rady, kdykoli bude o součinnost některým z těchto orgánů požádána, je upravena v základním vymezení působnosti tohoto regulačního orgánu, tj. v § 5 zákona o provozování vysílání. V něm se upravuje též podíl Rady na činnosti Kontaktního výboru při Evropské komisi, a nově také její účast na Skupiny evropských regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby (Skupina ERGA), která je Směrnicí zřízena jako orgán spolupráce regulačních orgánů členských států Evropské unie sloužící k výkonu jejich zákonných pravomocí a k výměně zkušeností a osvědčených postupů.

Ustanovení § 9 návrhu zákona upravuje pravidla ochrany osobních údajů nezletilých osob shromážděných nebo jinak získaných poskytovatelem platformy pro sdílení videonahrávek v souvislosti se zavedením a provozováním systémů ověřování věku pro uživatele platformy u obsahu, který může narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob, a ve vztahu k zajištění systémů rodičovské kontroly v souvislosti s obsahem narušujícím vývoj nezletilých osob. Taková data nesmějí být dle Směrnice zpracovávána pro obchodní účely, jako je přímý marketing, profilování a reklama cílená na základě chování. Ve vztahu k této povinnosti poskytovatelů platformy pro sdílení videonahrávek je věcně příslušným Úřad pro ochranu osobních údajů; jeho působnost v této věci vyplývá přímo z § 50 odst. 1 zákona č. 110/2019 Sb., o zpracování osobních údajů, a není ji tedy nutné zvlášť stanovit v návrhu zákona.

K § 6

Rada, jakožto orgán, který má regulovat oblast platformem pro sdílení videonahrávek z pohledu nové právní úpravy, musí mít přehled o poskytovatelích služeb platformy pro sdílení videonahrávek, kteří podle vymezení působnosti zákona spadají do její kompetence. Za tímto účelem se upravuje povinnost Rady vést a aktualizovat seznam poskytovatelů služby platformy pro sdílení videonahrávek usazených nebo považovaných za usazené na území České republiky, v němž Rada u každého poskytovatele uvede, které z jurisdikčních kritérií podle § 3 odst. 2 až 5 vůči němu zakládá pravomoc České republiky. Vedení tohoto seznamu je nezbytné z hlediska požadavku Evropské unie, aby členské státy tyto seznamy a jejich aktualizace předávaly Evropské komisi za účelem zpřístupnění v centralizované databázi.

Zákon specifikuje údaje, které bude každý, kdo hodlá zahájit poskytování služby platformem pro sdílení videonahrávek, povinen doručit Radě k výkonu její pravomoci. Vedení seznamu poskytovatelů je v tomto směru koncipováno analogicky k platné právní úpravě evidence vydavatelů periodického tisku, která představuje pro poskytovatele služeb zátěž na nejnižší možné míře, která je nezbytná pro plnění povinností regulačního orgánu dle evropské právní úpravy. Pro případ, že poskytovatel služeb platformem pro poskytování videonahrávek nezahájí poskytování služeb do 1 roku od svého zápisu do seznamu nebo poskytování služby na dobu delší než 1 rok přeruší, se zavádí nevyvratitelná domněnka, že poskytování služby platformy bylo ukončeno posledním dnem takto stanovené lhůty. Rada tudíž o této skutečnosti nerozhoduje, pouze ji eviduje a vyrozumí o ní poskytovatele služby pro sdílení videonahrávek.

K § 7

Regulace Směrnice ve vztahu k obsahu nabízenému na platformách pro sdílení videonahrávek jejich uživateli vychází ze skutečnosti, že tento typ obsahu nemůže poskytovatel platformy jakkoli kontrolovat nebo schvalovat před jeho umístěním na platformu. Tito poskytovatelé služeb však zpravidla určují uspořádání tohoto obsahu (pořadů, videí vytvořených uživateli a audiovizuálních obchodních sdělení), mimo jiné za využití automatických prostředků nebo algoritmů, a je proto třeba zavázat je k přijetí vhodných opatření na ochranu nezletilých osob před obsahem, který může narušit jejich vývoj, stejně jako na ochranu široké veřejnosti před obsahem, který podněcuje k násilí či nenávisti namířeným proti skupině nebo členu skupiny z některého z důvodů uvedených v článku 21 Listiny základních práv Evropské unie, nebo jehož šíření je podle práva Evropské unie trestným činem. Tato povinnost je vázána výlučně na organizaci obsahu a nikoli na obsah jako takový. V tomto smyslu tedy zůstávají nedotčené požadavky stanovené ve směrnici o službách informační společnosti, která stanoví výjimku z odpovědnosti za protiprávní informace předávané nebo automaticky, průběžně a dočasně ukládané, nebo ukládané některými poskytovateli služeb informační společnosti.

Zákon tedy ve smyslu výše uvedeného bude po poskytovatelích platformem pro sdílení videonahrávek požadovat pouze to, aby přijali (aniž by byla dotčena ustanovení § 3 až 6 zákona o některých službách informační společnosti) zákonem specifikovaná opatření. Jejich cílem je ochrana nezletilých osob před pořady, videonahrávkami vytvořenými uživateli platformy a obchodními sděleními, která mohou narušit jejich fyzický, psychický nebo mravní vývoj (takový obsah nesmí být dostupný tak, aby nezletilé osoby měly možnost jej za běžných okolností vidět nebo slyšet, přičemž opatření k ochraně mohou zahrnovat zejména nástroje pro ověřování věku nebo jiná technická opatření), dále ochrana široké veřejnosti před pořady, videonahrávkami vytvořenými uživateli platformy a obchodními sděleními obsahujícími podněcování k násilí či nenávisti namířené proti skupině osob nebo jednotlivci ze zákonem specifikovaných důvodů, a konečně ochrana široké veřejnosti před pořady, videonahrávkami vytvořenými uživateli platformy a obchodními sděleními s obsahem, jehož šíření je podle práva Evropské unie trestným činem (zejména veřejné podněcování ke spáchání teroristického trestného činu, trestné činy týkající se dětské pornografie a trestné činy související s rasismem a xenofobií). Rada pak bude dohlížet pouze na to, zda poskytovatel platformy přiměřená opatření k ochraně těchto zájmů přijal, a nebude nijak hodnotit obsah umístěný na platformě pro sdílení videonahrávek.

Vzhledem k omezené redakční odpovědnosti poskytovatelů služeb platformem pro sdílení videonahrávek za obsah, které tyto platformy obsahují, se zavádí přísnější odpovědnost poskytovatele za ta obchodní sdělení, která poskytovatel sám uvádí na trh, prodává nebo sjednává (§ 7 odst. 2 až 6). V případě obchodních sdělení na platformách pro sdílení videa je zásadní zajistit dostatečnou úroveň ochrany spotřebitele. Obchodní sdělení na platformách pro sdílení videonahrávek proto mají být jasně označena a mají dodržovat soubor minimálních kvalitativních pravidel.

Výslovně je zakázáno, aby bylo na platformě pro sdílení videonahrávek umístěno obchodní sdělení týkající se cigaret a dalších tabákových výrobků nebo elektronických cigaret a náhradních náplní do nich a obchodní sdělení týkající se léčivých přípravků a léčebných postupů, které jsou v ČR dostupné pouze na lékařský předpis. Zvláštní úprava je věnována obchodním sdělením týkajícím se alkoholických nápojů.

Všechna tato pravidla je poskytovatel služby pochopitelně schopen zajistit ve vztahu k obchodním sdělením, která sám na platformě nabízí. Návrh právní úpravy ho však po vzoru Směrnice zavazuje, aby přijal vhodná opatření k uplatnění těchto pravidel rovněž pro obchodní sdělení, která sám neuvádí na trh, neprodává ani nesjednává (taková opatření může včlenit například do smluvních podmínek s uživatelem služby).

Rovněž v souladu s požadavkem Směrnice návrh zákona stanoví povinnost poskytovatele platformy neprodleně jasně informovat všechny uživatele platformy o skutečnosti, že konkrétní videonahrávka obsahuje obchodní sdělení (pokud mu takovou informace poskytne uživatel, který videonahrávku na platformu umístí, nebo dozví-li se o tom poskytovatel platformy jiným způsobem).

K § 8

Ustanovení uvádí výčet opatření k ochraně, která může poskytovatel služby platformy pro sdílení videonahrávek přijmout k ochraně nezletilých osob a veřejnosti. Výběr konkrétních opatření bude vždy záležet na povaze příslušného obsahu a újmě, kterou by mohl způsobit, na kategorii osob, které mají být chráněny, a rovněž na právech a legitimních zájmech poskytovatele platformy a jejích uživatelů.

Obecně rovněž platí, že výběr opatření k ochraně musí respektovat jejich proveditelnost a přiměřenost rozsahu a povaze poskytované služby platformy pro sdílení videonahrávek, bez toho, aby takové opatření vedlo k filtrování nahrávaného obsahu nebo předběžným kontrolním opatřením v rozporu s návrhem zákona nebo s jinými právními předpisy. Je samozřejmé, že nejzávadnější obsah, který může narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob, jako jsou hrubé samoučelné násilí nebo pornografie, musí podléhat nejprísnějším opatřením ke kontrole přístupu uživatelů platformy.

Informace o zvolených opatřeních k ochraně jsou povinnou součástí oznámení doručovaného Radě před zahájením poskytování služby pro poskytování videonahrávek.

K § 9

Jedním z typů opatření k ochraně je i zavedení a provozování systémů ověřování věku pro uživatele platformy a zajištění systémů rodičovské kontroly u obsahu, který může narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob. V této souvislosti budou poskytovatelé platformy pro sdílení videonahrávek nevyhnutelně získávat a zpracovávat

osobní údaje všech uživatelů, včetně nezletilých. Obdobně jako obecné nařízení o ochraně osobních údajů, také Směrnice posiluje ochranu osobních údajů dětí v určitých případech, a to zvláštním ustanovením, které je vůči obecnému nařízení o ochraně osobních údajů speciální. S ohledem na to se zakazuje užití osobních údajů nezletilých pro obchodní účely. Pro výklad ustanovení se přitom použije věková hranice podle § 30 občanského zákoníku, a nikoli dle § 7 zákona o zpracování osobních údajů.

K § 10

Jak bylo uvedeno k bodu 8, zákon uznává, že poskytovatel služby platformy pro sdílení videonahrávek nemůže vykonávat ex ante kontrolu nad tím, jaký obsah na platformu uživatelé umístí. Je ale zavázán přijmout vhodná opatření k ochraně nezletilých osob a veřejnosti před obsahem, který má škodlivou povahu. Orgánem dozoru nad plněním této povinnosti je Rada, která bude dohlížet na přijetí vhodných opatření dle § 8 návrhu zákona. Pokud dojde Rada při výkonu tohoto dozoru k závěru, že poskytovatel služby platformy opatření k ochraně nepřijal, nebo že opatření k ochraně jím přijatá nesplňují požadavky dle § 7 a § 8 odst. 1 až 3 návrhu zákona, vyzve nejprve poskytovatele služby k nápravě a stanoví mu přiměřenou lhůtu k přijetí vhodných opatření. Cílem právní úpravy je, aby každá platforma pro sdílení videonahrávek disponovala opatřeními k ochraně veřejnosti před násilnými nebo nenávistnými projevy, a před podněcováním k terorismu, a ochraně nezletilých osob před obsahem, který by mohl narušit jejich fyzický, psychický nebo mravní vývoj. Z tohoto důvodu (a v analogii se zákonem o provozování vysílání) je žádoucí, aby Rada nejprve poskytovatele služby na nedostatek v plnění jeho povinností upozornila a umožnila mu zjednat nápravu. Jestliže se tak stane, Rada ne zahájí řízení o přestupku. Teprve v případě, kdy k nápravě poskytovatel služby ve stanovené lhůtě nepřikročí, přistoupí Rada k uložení sankce podle § 11 odst. 3 návrhu zákona.

K § 11 a 12

Jako přestupky zákon vymezuje protiprávní jednání poskytovatele služby platformy pro poskytování videonahrávek, jejichž znaky jsou stanoveny tímto zákonem. Odpovědnost právnické i fyzické osoby je podle zásady rovnosti uplatněna za shodných podmínek pro obě kategorie subjektů. Právnické a fyzické osoby shodně odpovídají za porušení povinnosti bez ohledu na zavinění, návrh zákona pro ně nerozlišuje výši pokut, které lze uložit, a shodně stanoví i lhůty, v nichž lze postih uplatnit. Zásadu rovnosti právnických a fyzických osob navržená úprava respektuje rovněž shodným stanovením skutkových podstat přestupků, jejichž jednotícím prvkem je výkon stejných činností (poskytování služeb platformou pro sdílení videonahrávek), který s sebou nese stejnou možnost ohrožení veřejných zájmů, nikoli povaha subjektů deliktu.

Ustanovení § 11 odst. 4 vymezuje maximální výši ukládaných pokut za porušení zákona. Horní hranice sazby pokuty vždy odpovídá závažnosti přestupku a míře možné kontroly ze strany poskytovatele služby platformy nad obsahem, který je na ní umístěn. Ve srovnání s obdobnou úpravou zákona o službách na vyžádání je horní hranice sazby pokut nižší vzhledem k odlišnému charakteru služeb platformou pro sdílení videonahrávek (omezená možnost kontroly poskytovatele služby za obsah). Nejvyšší horní hranice sazby 500 000 Kč se uplatní v případě, že poskytovatel služby platformy nedodrží klíčové ustanovení zákona o

opatřeních k ochraně veřejnosti před násilnými nebo nenávisnými projevy a před podněcováním k teroristickým trestným činům, resp. k ochraně nezletilých osob před závadným obsahem. Pokud by opatření k ochraně nebyla ze strany poskytovatele služby přijata vůbec, došlo by ke značnému nárůstu rizika možného zhlédnutí závadného obsahu uživateli a tudíž k závažným důsledkům porušení zákonných povinností. Horní hranice sazby 200 000 Kč se týká výhradně přestupků ve vztahu k umístění obchodních sdělení, která poskytovatel služby platformy sám uvádí na trh, prodává nebo sjednává. V případě těchto obchodních sdělení může vykonávat poskytovatel vyšší míru kontroly a na porušení povinností se proto hledí přísněji. Nejnižší hranice sazby 100 000 Kč se pak týká zbytkové kategorie přestupků dle návrhu zákona.

V případě přestupku spočívajícího ve zpracování osobních údajů nezletilých osob shromážděných nebo jinak získaných při poskytování služby platformy pro sdílení videonahrávek v rozporu s § 9 (tj. pro obchodní účely jako je přímý marketing, profilování nebo reklama cílená na základě chování) je orgánem příslušným k projednání přestupku v souladu s jeho obecně vymezenou pravomocí Úřad pro ochranu osobních údajů.

Zákon stanoví pouze horní hranici sazby pokut v jednotlivých případech. V případě porušení povinnosti je proto na uvážení Rady, potažmo Úřadu na ochranu osobních údajů, aby na základě všech relevantních okolností (mj. velikosti a možného dosahu platformy), stanovil výši pokuty v daném případě.

K § 13

Směrnice potvrzuje, že služba platformy pro sdílení videonahrávek je službou informační společnosti ve smyslu směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu. Úprava Směrnice představuje speciální úpravu ve vztahu ke směrnici o elektronickém obchodu. Tuto zásadu Směrnice výslovně stanoví v článku 4 odst. 7, podle něhož se úprava směrnice o elektronickém obchodu použije vždy, neobsahuje-li Směrnice právní úpravu odlišnou. Ustanovení § 13 vyjadřuje výše uvedenou zásadu. Vzhledem k tomu, že směrnice o elektronickém obchodu je do českého právního řádu transponována zákonem o některých službách informační společnosti, je nutné v návrhu zákona použít odkaz na tento český právní předpis a jeho pomocí vymezit vztah mezi těmito dvěma zákony.

K § 14

Ustanovení § 6 odst. 2 návrhu zákona stanoví postup pro případ, kdy konkrétní osoba hodlá zahájit poskytování služby platformy pro sdílení videonahrávek. V přechodném ustanovení je třeba se vypořádat s případem, kdy tato služba bude poskytována již ke dni nabytí účinnosti návrhu zákona. Pro tyto případy se stanoví povinnost poskytovatele služby doručit Radě oznámení podle § 6 odst. 2 návrhu zákona, včetně specifikace opatření k ochraně podle § 8 odst. 4 návrhu zákona. Toto oznámení bude poskytovatel služby, která bude účinností návrhu zákona splňovat znaky služby platformy pro sdílení videonahrávek, povinen Radě doručit nejpozději do 90 dnů ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona.

ČÁST DRUHÁ

Změna zákona o provozování rozhlasového a televizního vysílání

§ 15

K bodu 1

Poznámka pod čarou č. 1

Zákon o provozování vysílání ve svém prvním ustanovení vymezuje předmět své úpravy („Tento zákon zapracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje výkon státní správy v oblasti rozhlasového a televizního vysílání“), spočívající mj. v zapracování příslušných předpisů Evropské unie. Poznámka pod čarou č. 1 pak tyto předpisy specifikuje.

Dne 28. 11. 2018 byla v Úředním věstníku EU publikována revize regulačního rámce audiovizuálních mediálních služeb, provedená Směrnicí, která vstoupila v účinnost dne 18. 12. 2018. Touto Směrnicí byla novelizována Původní směrnice. Do poznámky pod čarou k ustanovení § 1 je proto třeba doplnit odkaz na novou Směrnicí určující regulaci audiovizuálních mediálních služeb a platform pro sdílení videonahrávek.

K bodu 2

§ 2 odst. 1 písm. l)

Směrnice nově definuje pojem „pořad“, a to tak že se jím rozumí „pohyblivá obrazová sekvence se zvukem nebo bez něj, která bez ohledu na svou délku představuje jednotlivou položku v rámci programové skladby nebo katalogu sestavených poskytovatelem mediálních služeb“. K zajištění úplné slučitelnosti úpravy zákona o provozování vysílání a Směrnice se definice „pořadu“ doplňuje tak, aby bylo zřejmé, že trvání jednotlivé části vysílání (sekvence) nemá vliv na její definování jako „pořadu“ ve smyslu uvedeného zákona.

K bodu 3

§ 2 odst. 1 písm. s)

Jak je podrobně rozvedeno ve zvláštní části důvodové zprávy k Části první, Směrnice zahrnuje do svého obsahu regulaci zcela nového a samostatného segmentu služeb platform pro sdílení videonahrávek. Preambule Směrnice vysvětlila, že uvedený typ služeb je třeba zahrnout do regulace evropského předpisu, neboť tyto služby se ucházejí o stejné publikum a příjmy jako audiovizuální mediální služby. Tuto skutečnost Směrnice zohledňuje ve svém normativním textu úpravou definic některých pojmů, do nichž je nutno zahrnout rovněž služby platform pro sdílení videonahrávek.

Směrnice v tomto smyslu obsahuje novou definici „audiovizuálního obchodního sdělení“, jímž chápe obrazovou sekvenci se zvukem nebo bez něj, která je určena k přímé nebo nepřímé propagaci zboží, služeb nebo obrazu na veřejnosti fyzické či právnické osoby vykonávající hospodářskou činnost. Tato obrazová sekvence doprovází pořad nebo videonahrávku vytvořenou uživatelem nebo je do nich zahrnuta za úplaty nebo obdobnou protihodnotu nebo pro účely vlastní propagace. Vzhledem k tomu, že audiovizuální obchodní sdělení mají zejména podobu televizní reklamy, sponzorování, teleshoppingu a umístění produktu, je nezbytné zpřesnit i definice těchto typů audiovizuálních obchodních sdělení v zákoně o provozování vysílání.

Sponzorování, jakožto jeden z možných typů audiovizuálního obchodního sdělení, je ve Směrnici samostatně nově definováno. Definice „sponzorování“ v § 2 odst. 1 písm. s) zákona o provozování vysílání se v souladu s novou definicí tohoto pojmu v evropské regulaci doplňuje tak, aby se sponzorováním rozuměl příspěvek poskytnutý veřejným nebo soukromým podnikem nebo fyzickou osobou, které se nezabývají nejen poskytováním audiovizuálních mediálních služeb a výrobou audiovizuálních děl, ale i služeb platformou pro sdílení videonahrávek, na financování audiovizuálních mediálních služeb a pořadů s cílem propagovat svou firmu, ochrannou známku, obraz na veřejnosti, činnosti nebo produkty. V uvedeném ustanovení bude po doplnění poprvé v zákoně o provozování vysílání použit pojem „služba platformy pro sdílení videonahrávek“, doplňuje se proto současně poznámka pod čarou, v níž je obsažen odkaz na definici tohoto pojmu v návrhu zákona.

K bodu 4

§ 2 odst. 1 písm. t)

Navrhuje se harmonizace české úpravy s pojmy, které používá Směrnice.

K bodu 5

§ 2 odst. 2 písm. a)

Směrnice obsahuje novou definici „audiovizuálního obchodního sdělení“, které má podle její úpravy zejména podobu televizní reklamy, sponzorování, teleshoppingu a umístění produktu. Z uvedeného vyplývá, že teleshoppingem se v oblasti evropské harmonizace audiovizuálních služeb rozumí pouze taková nabídka na dodání zboží nebo služeb, která má audiovizuální charakter, tj. nabídka dostupná pouze v televizním, nikoli rozhlasovém vysílání. Za účelem dosažení plné slučitelnosti s evropskou regulací se proto navrhuje zpřesnit definici „obchodního sdělení“ v zákoně o provozování vysílání tak, aby nová definice tuto skutečnost jasně vyjadřovala. Novou právní úpravu, která vyplývá z evropské definice audiovizuálního obchodního sdělení, je třeba promítnout do § 2 odst. 2 písm. a) tak, aby bylo jasně vyjádřeno, že „obchodním sdělením“ v rozhlasovém vysílání se rozumí pouze reklama a sponzorování, zatímco v televizním vysílání je obchodním sdělením (vedle reklamy a sponzorování) též teleshopping a umístění produktu.

K bodu 6

§ 2 odst. 2 písm. d), e), f), g), h) a i)

V § 2 odst. 2 písm. c) zákona o provozování vysílání se definuje „redakční odpovědnost“, a to jako výkon rozhodujícího vlivu na výběr pořadů a dalších částí vysílání a jejich chronologické uspořádání v programové skladbě. Směrnice nově zavádí do evropské regulace definici pojmu „redakční rozhodnutí“, jímž rozumí rozhodnutí, které je pravidelně přijímáno za účelem výkonu redakční odpovědnosti a spojeno s každodenním provozem audiovizuální mediální služby. „Redakční rozhodnutí“ je pojmem, který se vztahuje k celé oblasti audiovizuálních mediálních služeb. V souladu s Legislativními pravidly vlády jej však nelze definovat rozdílně ve dvou samostatných zákonech. Z tohoto důvodu se navrhuje vložit do zákona o provozování vysílání novou definici tohoto pojmu, která bude použitelná jak ve vztahu k rozhlasovému a televiznímu vysílání, tak ve vztahu k audiovizuálním mediálním službám na

vyžádání. Definice tak bude platná i pro oblast služeb upravených zákonem o službách na vyžádání, aniž by v něm byla obsažena definice totožného termínu.

Do definic § 2 odst. 2 zákona o provozování vysílání se dále doplňuje vymezení pojmů, které jsou v dalších ustanoveních zákona používány bez toho, že by byl jasně specifikován jejich význam.

Jedná se v první řadě o definici pojmu „pořad pro děti“. V zákoně o provozování vysílání stejně jako v zákoně o České televizi a v zákoně o Českém rozhlasu je používán pojem „pořad pro děti“, aniž by byl některým z těchto předpisů definován. Definici neobsahuje ani zákon o službách na vyžádání. Zákon o provozování vysílání hovoří o pořadech pro děti v § 49 odst. 4 a 5 v souvislosti s vysíláním obchodních sdělení, kde přísněji upravuje zařazování obchodních sdělení do vysílání ve spojitosti s pořady pro děti, a chrání dětské diváky před pořady s umístěním produktů, které se v ustanovení § 53a odst. 1 v pořadech pro děti výslovně vylučuje.

Úprava zákona o provozování vysílání a zákona o službách na vyžádání, která omezuje využívání institutů obchodních sdělení v souvislosti s pořady pro děti, vychází ze Směrnice, která s tímto pojmem sice pracuje, ale rovněž jeho definici neobsahuje.

Pojem „pořad pro děti“ je použit předně v článku 1 odst. 1 písm. b), kde je v rámci definičních ustanovení specifikován pojem „pořad“ jako: „Pohyblivá obrazová sekvence se zvukem nebo bez něj, která představuje jednotlivou položku v rámci programové skladby nebo katalogu sestavených poskytovatelem mediálních služeb a jejíž podoba a obsah jsou srovnatelné s podobou a obsahem televizního vysílání. Pořady jsou např. celovečerní filmy, sportovní události, situační komedie, dokumentární pořady, pořady pro děti nebo původní tvorba.“.

Článek 20 odst. 2 Směrnice, který upravuje způsob přerušování pořadů reklamou, stanoví, že „vysílání filmů vytvořených pro televizi (s výjimkou seriálů, cyklů a dokumentů), kinematografických děl a zpravodajských pořadů může být přerušeno televizní reklamou nebo teleshoppingem jednou během každého plánovaného časového úseku o délce nejméně 30 minut. Vysílání pořadů pro děti může být přerušeno televizní reklamou nebo teleshoppingem jednou během každého plánovaného časového úseku o délce nejméně 30 minut, pokud plánovaná délka pořadu přesahuje 30 minut. Televizní reklama a teleshopping nesmějí být zařazovány během bohoslužeb“.

Článek 11 Směrnice upravuje přípustnost obchodního sdělení ve formě umístění produktu. Pořady pro děti jsou v tomto ustanovení výslovně uvedeny jako kategorie pořadů, u nichž nelze umístění produktu připustit. Článek 10 odst. 4 zároveň umožňuje, aby členské státy přijaly právní úpravu, která zcela zakáže sponzorství pořadů pro děti, nebo úpravu zakazující, aby se během pořadů pro děti objevovalo sponzorské logo.

Rovněž v článku 9 odst. 4 Směrnice, se pracuje s pojmem „pořad pro děti“ ve vztahu k nevhodným audiovizuálním obchodním sdělením, která provázejí pořady pro děti nebo jsou v těchto pořadech obsažena, a která se týkají potravin a nápojů obsahujících živiny a látky s výživovým nebo fyziologickým účinkem, zejména tuk, nasycené tuky, transmastné kyseliny, sůl nebo sodík a cukry, jejichž nadměrný příjem v celkové stravě se nedoporučuje.

V navrhované definici pořadu pro děti se vychází obecně z českého právního řádu, který rozlišuje mezi dítětem a mladistvým. Rovněž zákon o provozování vysílání v platném znění rozlišuje děti a mladistvé, byť povinnosti provozovatelů vysílání formulované směrem k dětem a mladistvým jsou v tomto zákoně zpravidla totožné.

Dětský pořad není samostatnou žánrovou kategorií. Jde o skupinu pořadů vyrobenou s cílem oslovit specifickou diváckou skupinu, přičemž tuto skupinu lze oslovit širokou škálou formátů. Vedle filmů, pohádkových příběhů a děl dramatického charakteru, to mohou být nejen pořady edukační, zábavní, soutěžní, dokumentární, estrádní, ale například i pořady zpravodajské.

Hlavním cílem zavedení definice dětského pořadu je posílení ochrany dětí před tlakem obchodních sdělení. Zásadní je proto určit, od kdy je dítě schopno rozeznat obchodní sdělení od ostatního mediálního obsahu a chápat jeho účel. Studie provedené na toto téma prokazují, že rozeznat reklamu od standardního televizního vysílání dokážou děti již kolem 5. roku života. Její funkci si ovšem uvědomují až kolem 7. či 8. roku života. Plně chápat smysl a použité techniky reklamy jsou pak děti schopné až ve věku jedenácti či dvanácti let.

Přestože je nezpochybnitelné, že i dospívající ve věku 15 až 18 let je třeba chránit před nebezpečnými mediálními obsahy, jak to činí zákon o provozování vysílání, neznamená to, že diváci tohoto věku jsou „dětskými diváky“. Naopak, tato věková kategorie diváků už vyhledává v médiích obsahy určené dospělému publiku, protože takové mediální obsahy jsou již pro ni plně srozumitelné a atraktivní.

Při hledání adekvátní věkové hranice, která bude definovat, pro jak staré dítě jsou určeny dětské pořady, nelze vycházet ze zákonné věkové hranice zletilosti či právní odpovědnosti. Měla by být zohledněna zralost dítěte, přičemž v úvahu by měly být brány hlavní stránky vývoje osobnosti, zejména vývoj emoční, percepční, kognitivní a sociální.

Otázkou zůstává, od kdy se osobnost stává fakticky dospělým divákem, kdy je již oslovována mediálními obsahy pro dospělé, vyhledává takové obsahy a je schopna je zcela plnohodnotně chápat a interpretovat. Obecně lze konstatovat, že rozhodujícím obdobím, kdy osobnost ztrácí psychologický charakter dítěte je mezi 11. až 15. rokem, tedy období pubescence.

Pokud tedy jde o stanovení definice pořadu pro děti, lze předpokládat, že se jedná o pořad, který oslovuje jedince před nástupem období puberty, tj. přibližně před dosažením věku 12 let. Třinácti až patnáctileté děti, přestože je stále nutné je chránit před řadou škodlivých obsahů (pornografie, hrubé násilí, obsahy svádějící k nápodobě – sebepoškozování, užívání drog), jsou z hlediska chápání obsahu mediálních služeb zpravidla již natolik vyspělé, že ve vysílání nevyhledávají díla svým charakterem specificky dětská, ale jsou již plnohodnotnými konzumenty prakticky jakýchkoli audiovizuálních obsahů, aniž by měly problém s jejich pochopením a interpretací. Pořadem určeným pro děti je audiovizuální tvorba, která si klade za cíl oslovit pouze dítě. Jedná se o takový typ pořadu, jehož obsah je pro dítě zcela bezpečný a srozumitelný bez toho, aby byla nutná nebo vhodná podpora dospělého diváka jako někoho, kdo dítěti vysvětlí složitější obsahové a dějové prvky. Současně lze u takového typu pořadu předpokládat, že není divácky atraktivní pro intelektuálně a emotivně dospělého člověka.

Při posuzování kategorie pořadů pro děti by měly být vyhodnocovány prvky jako téma, obsah, použité audiovizuální nebo zvukové prostředky, způsob narace, způsob a čas zařazení do vysílání, stopáž nebo prezentace pořadu provozovatelem vysílání, a to pokud možno komplexně. Cílem analýzy obsahu, narace a použitých audiovizuálních a zvukových prostředků je zjistit, zda je pořad skutečně koncipován jako dětský, tedy zda je zpracován tak, aby byl přitažlivý, srozumitelný a obsahově zcela bezpečný pro dětského diváka. Některé pořady, které při povrchním posouzení mohou působit jako pořady dětské, fakticky nemusejí být přizpůsobeny dětskému divákovi, ať již z důvodu, že mají komplikovanou stavbu,

využívají složité časové posloupnosti vyprávění, ztvárňují několik nesouvisejících zápletek, mají řadu postav, příběh se odehrává ve zneklidňujícím prostředí, jsou využívány vizuální či zvukové efekty, které znesnadňují pochopení obsahu, vyznění a závěr děje není jednoznačný, postavy hovoří hrubě, příběh zahrnuje obsahy a témata, která nejsou vhodná pro děti nebo nejsou pro děti srozumitelná apod. Aby bylo možné pořad jednoznačně vyhodnotit jako dětský, měl by být komplexně koncipován pro diváka mladšího 12 let, tedy svým obsahem (pojednáváním tématem), použitými audiovizuálními a zvukovými prostředky, způsobem narace, stopáží, způsobem i časem zařazení do vysílání a prezentací pořadu provozovatelem vysílání.

Kromě toho, že dětský pořad má být ve všech sledovaných aspektech podřízen potřebám a úrovni zralosti dětí mladších 12 let, je pro ryze dětský pořad typické, že sleduje i vyšší cíle, než pouze bezpečné zaplnění volného času dítěte. Tvůrci dětských pořadů zpravidla usilují o to, aby rozšířili dětské obzory, aby je naučili něčemu novému a zprostředkovali jim hodnoty, které daná společnost uznává. Podle výše popsaných kritérií lze u všech těchto typů pořadů posoudit, zda jde o pořady určené dětem do 12 let.

Doplňuje se rovněž definice spotřebitelského publicistického pořadu, aby bylo možné tento pojem přesně aplikovat ve vztahu k zákazu umístit do tohoto typu pořadu obchodní sdělení ve formě umístění produktu.

Zákon o provozování vysílání obsahuje vymezení povinnosti provozovatelů televizního vysílání k zpřístupňování pořadů pro osoby se sluchovým postižením a pro osoby se zrakovým postižením. Na tuto úpravu návrh zákona navazuje stanovením povinnosti, jejímž účelem bude – v souladu se Směrnicí – zajistit postupné a trvalé zpřístupňování většího počtu televizních pořadů pro osoby se zdravotním postižením. Formy zpřístupnění pořadů nicméně dosud nejsou zákonem definovány, proto se navrhuje vložit příslušné definice do § 2 odst. 2. Skryté titulky jsou definovány jako forma zpřístupnění pořadů pro osoby se sluchovým postižením, který zprostředkovává nejen mluvenou řeč, ale obsahuje rovněž informace o zvucích v prostředí a ději (což je podstatou jejich kompenzační funkce) a poskytuje tak osobám se sluchovým postižením všechny potřebné informace a náležitosti nutné pro pochopení děje.

Zákon o provozování vysílání v platném znění (v § 32 odst. 2) hovoří o „zpřístupnění pořadů pro osoby se zrakovým postižením“. Jediným způsobem takového zpřístupnění je přitom tzv. „audiopopis“, tedy slovní komentář obrazové složky pořadu, který umožňuje osobám se zrakovým postižením vnímat ty části pořadu, které nejsou vyjádřeny zvukem, popř. jsou zvukem obtížně rozpoznatelné. Tento komentář je přitom uzpůsoben pro vnímání osob se zrakovým postižením tím způsobem, že popisuje děj právě probíhající na obrazovce, který nelze vnímat nebo pochopit ze zvukové složky televizního pořadu. Vzhledem k tomu, že navržená právní úprava s pojmem „audiopopis“ pracuje, je třeba jej v zákoně definovat.

Český znakový jazyk je v návrhu definován v souladu se zákonem č. 155/1998 Sb., o komunikačních systémech neslyšících a hluchoslepých osob, ve znění pozdějších předpisů, na nějž definice odkazuje.

K bodům 7 až 12

§ 3 odst. 1 písm. b) a c), § 3 odst. 3 písm. a), b), c)

Ustanovení § 3 zákona o provozování vysílání vymezuje věcnou působnost tohoto předpisu, tj. okruh fyzických nebo právnických osob, na které se jeho úprava vztahuje, a které spadají do působnosti regulačního orgánu České republiky pro tuto oblast.

Uvedené ustanovení se aktualizuje v souladu s novelizovanou úpravou článku 2 Směrnice tak, že pro úplnost se do vymezení jurisdikce doplňuje upřesnění, že hovoří-li se o „zajišťování televizního vysílání“, má se na mysli takové činnost, která souvisí s výběrem a vysíláním pořadů, nikoli např. s ekonomickým vedením společnosti provozovatele vysílání. V souladu s úpravou Směrnice se ustanovení rovněž upravuje tak, aby v případě televizního vysílání a převzatého televizního vysílání byla působnost zákona určována vždy podle kritérií upravených v § 3 odst. 2 až 4. Provozovatel tohoto typu vysílání bude spadat do působnosti českého regulačního orgánu pouze v případě, že splní některé z vymezených kritérií určujících „usazení“ (nebude moci spadat do české působnosti pouze z toho důvodu, že bude držitelem licence uděleného českým regulačním úřadem, jako tomu je dle platné právní úpravy).

V § 3 odst. 3 písm. a) se dále vypouští zavedení legislativní zkratky pro „redakční rozhodnutí“. V návrhu zákona se totiž definice redakčního rozhodnutí vkládá do § 2 odst. 2 písm. d), z toho důvodu není třeba v § 3 odst. 3 písm. a) rozepisovat, co se redakčním rozhodnutím rozumí, ani zavádět legislativní zkratku, ale je možné rovnou použít pojmu „redakční rozhodnutí“.

K bodům 13 a 14

§ 4 odst. 2, 3 a 4

Ustanovení § 4 odst. 2 obsahuje vymezení kompetence ústředního správního úřadu zřízeného zákonem o provozování vysílání. Rada je regulačním orgánem České republiky, který vykonává státní správu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání, převzatého vysílání a v oblasti audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Do výčtu kompetencí tohoto orgánu je nově nezbytné doplnit oblast služeb platform pro sdílení videonahrávek, a to v rozsahu, který bude upraven v jiných právních předpisech (např. v zákoně o službách na vyžádání nebo v zákoně o regulaci reklamy), v evropských předpisech a v mezinárodních smlouvách. Sama Směrnice do své regulace zahrнула platformy pro sdílení videonahrávek, neboť poskytování těchto služeb se svým zaměřením a audiovizuálním obsahem přirovnává k audiovizuálním mediálním službám. Z toho dále plyne, že Směrnice předpokládá, že oba tyto segmenty služeb (audiovizuální mediální služby a platformy pro sdílení videonahrávek) mají (pokud jde o jejich obsahovou regulaci) spadat do působnosti stejného regulačního orgánu. Pro takový orgán dokonce Směrnice nově obsahuje v článku 30 jisté požadavky týkající se jeho konstituování, činnosti, nezávislosti a zabezpečení náležitého výkonu jeho kompetence. Podle článku 30 odst. 2 například Směrnice požaduje, aby vnitrostátní regulační orgány vykonávaly své pravomoci nestranně a transparentně a v souladu s cíli evropské regulace, zejména s pluralitou médií, kulturní a jazykovou rozmanitostí, ochranou spotřebitele, přístupností, nediskriminací, řádným fungováním vnitřního trhu a podporou korektní hospodářské soutěže. Tento požadavek je tedy třeba zahrnout do vymezení základní úlohy a kompetencí českého

regulačního orgánu pro oblast audiovizuálních mediálních služeb a platform pro sdílení videonahrávek.

Do § 4 vymezení působnosti Rady, se doplňují dva nové odstavce, které transponují výslovný požadavek Směrnice na výkon činnosti regulačních orgánů členských států. V tomto smyslu se doplňuje výslovné vyjádření povinné nezávislosti Rady při výkonu její pravomoci (může se řídit pouze právními předpisy, mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu České republiky, a přímo použitelnými předpisy Evropské unie) a explicitní zákaz vyžadování nebo přijímání pokynů od jakéhokoli orgánu veřejné moci nebo od fyzických či právnických osob při plnění úkolů. Pro úplnost se doplňuje, že do činnosti Rady lze zasahovat pouze na základě zákona.

K bodu 15

§ 5 odst. 1 písm. d)

Úprava jurisdikce ve Směrnici vychází z již zmiňovaného principu země původu, podle něhož poskytovatel audiovizuální mediální služby – v tomto případě provozovatel vysílání – spadá do působnosti pouze jednoho členského státu Evropské unie. Pro určení tohoto státu Směrnice upravuje tzv. jurisdikční kritéria, jejichž cílem je určení jediného členského státu na základě vzájemně provázaných a subsidiárně stanovených pravidel.

Směrnice do úpravy těchto jurisdikčních pravidel doplnila (v Článku 2 odst. 5b) povinnost členských států vést a pravidelně aktualizovat seznam poskytovatelů mediálních služeb, kteří spadají do jejich pravomoci, včetně uvedení, na kterých z jurisdikčních kritérií je jejich pravomoc založena. Členské státy jsou navíc povinny tento seznam a veškeré jeho aktualizace předávat Evropské komisi. S ohledem na uvedený požadavek se do zákona o provozování vysílání doplňuje do výčtu pravomocí Rady povinnost tohoto regulačního orgánu vést a aktualizovat jak seznam provozovatelů rozhlasového vysílání a převzatého rozhlasového vysílání, tak (na základě požadavku Směrnice) seznam provozovatelů televizního vysílání a provozovatelů převzatého televizního vysílání usazených nebo považovaných za usazené v České republice, v němž u každého provozovatele navíc uvede, které z kritérií upravených v § 3 odst. 2 až 4 vůči němu zakládá pravomoc České republiky. V souladu se směrnicí pak bude v § 5 odst. 1 písm. d) zákona o provozování vysílání stanovena i povinnost Rady uvedený seznam provozovatelů televizního vysílání a všechny jeho aktualizace předávat Evropské komisi za účelem zpřístupnění v centralizované databázi v termínech a způsoby, které určí Evropská komise.

K bodu 16

§ 5 odst. 1 písm. i)

Ustanovení upravuje působnost Rady vyžádat si od Českého telekomunikačního úřadu stanovisko obsahující zkoordinované kmitočty pro analogové rozhlasové a televizní vysílání, včetně jejich technických parametrů. Tato stanoviska si Rada vyžaduje pro účely licenčního řízení pro analogové vysílání, neboť licence, v něm udělované, jsou vázány právě na zkoordinované kmitočty. Vzhledem k tomu, že analogové televizní vysílání bylo v České republice ukončeno v roce 2012, a v současné době se licenční řízení pro analogové licence týká pouze oblasti rozhlasového vysílání, vypouštějí se v ustanovení slova „a televizní“, aby jeho smysl odpovídal skutečnosti.

K bodu 17

§ 5 odst. 1 písm. o)

Z ustanovení se vypouští působnost Rady vydávat organizační řád Úřadu Rady. Po nabytí účinnosti zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, náleží tato kompetence vedoucímu Úřadu Rady, který je služebním orgánem ve smyslu služebního zákona.

K bodu 18

§ 5 odst. 1 písm. u)

Směrnice v článku 30 požaduje, aby kompetence a pravomoci vnitrostátních regulačních orgánů nebo subjektů byly jasně právně vymezeny. Platné znění § 5 písm. u) upravuje spolupráci Rady s orgány Evropské unie a s regulačními orgány členských států Evropské unie s obdobnou věcnou působností ve vymezených záležitostech, které pro oblasti regulace televizního vysílání vyplývají z členství České republiky v Evropské unii. Uvedené vymezení je třeba rozšířit a specifikovat ve vztahu k orgánům mezinárodních organizací, jejichž předmět činnosti se dotýká působnosti Rady (například Rada Evropy). Je rovněž nezbytné reagovat ve formulaci ustanovení na vývoj v evropských orgánech ve vztahu k regulaci audiovizuálních mediálních služeb. V tomto vymezení působnosti Rady je proto nezbytné uvést její povinnou účast na činnosti Skupiny evropských regulačních orgánů pro audiovizuální mediální služby a její podíl na výměně zkušeností a osvědčených postupů s ostatními jejími členy. Výslovně se rovněž zakotvuje účast Rady na činnosti Kontaktního výboru při Evropské komisi, který je zřízen Směrnicí, stejně jako její plnění funkce kontaktního místa pro Evropskou komisi, jiné orgány Evropské unie, regulační orgány členských států Evropské unie a orgány mezinárodních organizací.

K bodu 19

§ 5 odst. 1 písm. x) až z)

V § 5 písm. x) zákona o provozování vysílání je upravena povinnost Rady spolupracovat v rozsahu své působnosti s právníky osobami založenými v souladu s právním řádem České republiky, jejichž předmět činnosti zahrnuje samoregulaci v některé z oblastí upravených tímto zákonem nebo zvláštním právním předpisem (s odkazem na zákon o službách na vyžádání), na niž se aktivně podílejí provozovatelé vysílání, provozovatelé převzatého vysílání nebo poskytovatelé audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání (dále jen „samoregulační orgány“). Vzhledem k tomu, že dle navrhovaného zákona se Rada stane orgánem dozoru nad dodržováním zákona o službách platform pro sdílení videonahrávek (ve věcech spadajících do její věcné působnosti), a bude vést evidenci poskytovatelů platform pro sdílení videonahrávek, je třeba do výše uvedeného výčtu osob, které se aktivně podílejí na samoregulaci, zahrnout nově i poskytovatele služeb platform pro sdílení videonahrávek. Směrnice na několika místech své úpravy předvídá možnost řešení určité části regulace formou samoregulace a výslovně akcentuje, že tato samoregulace má vycházet z různých právních tradic jednotlivých členských států a existujících (nebo budoucích) podmínek pro využití takových systémů. Samoregulace je typem zcela dobrovolné iniciativy umožňující subjektům regulace přijímat společná pravidla a postupy jejich vynucení pro sebe samé. Samoregulace může být dle chápání Směrnice doplňkovou metodou regulace některých

oblastí, nenahrazuje však povinnosti zákonodárce. Je tedy zřejmé, že stát prostřednictvím svých orgánů nemůže nijak ukládat nebo vyzývat příslušné instituce k přijímání jakýchkoli samoregulačních aktivit – ty jsou zcela v působnosti subjektů, jichž se samoregulace týká. Tuto skutečnost se pokouší návrh zákona vyjádřit změnou § 5 písm. x) tím, že uvádí pravomoc Rady napomáhat (neboť více ve vztahu k samoregulaci činit nemůže) rozvoji samoregulace v oblasti své působnosti, s doplněním platformem pro sdílení videonahrávek, které do této oblasti dle návrhu zákona nově spadají. Rada je povinna svou součinnost poskytovat, je-li o ni ze strany samoregulačního orgánu písemně požádána, a to zejména při vytváření účinných samoregulačních systémů a při zavádění opatření na podporu mediální gramotnosti. V zákoně zůstává zachována povinnost Rady zveřejnit seznam těchto samoregulačních orgánů na svých internetových stránkách. Nově se navrhuje specifikovat konkrétní formu takové spolupráce, a to zaujímat na žádost samoregulačních orgánů stanoviska a předkládat doporučení k vnitřním předpisům těchto orgánů (etickým kodexům), zejména v oblasti ochrany nezletilých osob před pořady, které mohou narušit jejich fyzický, psychický nebo mravní vývoj. Zákon v tomto ohledu předpokládá iniciativy samoregulačních orgánů vyvinout a používat systém deskriptorů popisujících potenciálně závadnou povahu obsahu, kterým by se členové samoregulačního orgánu ze svého rozhodnutí řídili. V písmenu z) se upravuje platná působnost Rady vydávat prováděcí právní předpisy v oblastech, které se nově rozšiřují též o oblast služeb platformem pro sdílení videonahrávek.

K bodům 20 a 21

§ 5 odst. 2

Ustanovení, že Rada plní kromě dalších kompetencí uvedených v § 5 i další úkoly stanovené zákonem o provozování vysílání nebo jiným právním předpisem, zůstane v § 5 zachováno, pouze se přesouvá do nového odstavce 2 písm. f).

Před toto písmeno se do nového druhého odstavce vkládají písmena a) až e), která transponují příslušná ustanovení platného znění Směrnice. Jednak se nově doplňuje kompetence Rady podporovat rozvoj mediální gramotnosti a o opatřeních přijatých v této oblasti podávat Evropské komisi každé 3 roky zprávu. První takovou zprávu jsou členské státy povinny předložit Evropské komisi do 19. prosince 2022 (rozsah zpráv bude určen pokyny, které za tímto účelem vydá s dostatečným předstihem před uvedeným termínem Evropská komise). Zprávu bude Rada povinna předkládat Evropské komisi každé 3 roky. Směrnice ukládá členským státům povinnost podporovat rozvoj mediální gramotnosti v článku 33a. V realitách České republiky je orgánem, který se vzhledem ke své věcné působnosti musí do plnění uvedeného úkolu zapojit, i Rada, a to jako regulační orgán pro poskytovatele audiovizuálních mediálních služeb a nově i pro poskytovatele služeb platformem pro sdílení videonahrávek.

Pojem „mediální gramotnost“ není v českém právním řádu definován, jeho vymezení vychází pouze ze Směrnice, podle níž se tato gramotnost týká dovedností, znalostí a porozumění, které spotřebitelům umožňují efektivní a bezpečné využívání médií. Aby měli občané možnost médiím rozumět a využívat je, potřebují pokročilé dovednosti v oblasti mediální gramotnosti. Mediální gramotnost by se neměla omezovat na výuku o nástrojích a technologiích, nýbrž by se měla soustředit na to, aby občany vybavila schopností kritického myšlení potřebnou k vytvoření úsudku. Mediálně gramotní lidé by měli mít možnost přístupu k informacím a možnost je využívat, kriticky posuzovat a vytvářet mediální obsah odpovědnou a bezpečnou

formou. Občané musejí být schopni provádět informovanou volbu, chápat povahu obsahu a služeb a být schopni využívat celé širší příležitosti, které nabízejí nové komunikační technologie. Měli by být rovněž schopni lépe chránit sebe a své rodiny před škodlivým nebo urážlivým obsahem. Proto je třeba rozvoj mediální gramotnosti ve všech oblastech společnosti podporovat a pečlivě sledovat její pokrok. Nezbytné také je, aby všichni poskytovatelé mediálních služeb a poskytovatelé platform pro sdílení videonahrávek, podporovali rozvoj mediální gramotnosti u všech vrstev společnosti, u občanů každého věku a pro všechna média, a aby byl pokrok v této oblasti důkladně sledován.

Podle zákona o provozování vysílání spadá do působnosti Rady dle již platného § 5 písm. m) oprávnění podílet se svými stanovisky a návrhy na vytváření zásad státní politiky České republiky ve vztahu ke zvyšování úrovně mediální gramotnosti. Radě je v návaznosti na uvedené kompetence uloženo zveřejňovat v rámci každoroční výroční zprávy o své činnosti informaci o úrovni mediální gramotnosti ve vztahu k novým komunikačním technologiím a o opatřeních přijímaných na podporu mediální gramotnosti ze strany provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání, provozovatelů převzatého vysílání, poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání a samoregulačních orgánů.

Navržené doplnění § 5 odst. 2 písm. b) reaguje na úpravu Směrnice ve vztahu k zpřístupňování audiovizuálních mediálních služeb pro osoby se zdravotním postižením, zejména pro osoby se sluchovým nebo se zrakovým postižením. Článek 7 odst. 4 Směrnice požaduje, aby v každém členském státě Evropské unie byl určen veřejně přístupný on-line kontaktní bod pro poskytování informací o zpřístupňování těchto služeb osobám s postižením a pro přijímání stížností týkajících se takového zpřístupňování. Z povahy věci se musí jednat o takové kontaktní místo, které bude dostupné (přístupné) osobám s postižením. Vzhledem k tomu, že problematika dozoru nad plněním povinnosti zpřístupňovat televizní pořady pro osoby s postižením, spadá do působnosti Rady, je třeba tento orgán určit jako kontaktní bod ve smyslu Směrnice. V § 5 je uvedeno, že kontaktní místo musí být přístupné pro „osoby s postižením“. Toto vymezení vychází z úpravy Směrnice, která takové obecné vymezení obsahuje. Při projednávání návrhu Směrnice v orgánech EU nicméně Evropská komise potvrdila, že zdravotní postižení je třeba podle Směrnice vykládat ve vztahu k typu služeb, jejichž regulaci obsahuje, tj. ve vztahu k audiovizuální povaze těchto služeb. V souladu s bodem 22 preambule Směrnice je tak třeba pojem „zdravotní postižení“ chápat ve vztahu k osobám se sluchovým nebo zrakovým postižením (v důsledku čehož nemohou plnohodnotně konzumovat uvedený typ služeb).

Ustanovení § 5 odst. 2 písm. c) rozšiřuje působnost Rady v souvislosti s novou úpravou zpřístupňování televizních pořadů pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením, která se navrhuje v § 32 odst. 2 až 4. Nová úprava reaguje na požadavek Směrnice postupně a trvale zpřístupňovat televizní pořady pro osoby s uvedenými postiženími. Činí tak ovšem bez stanovení závazných ukazatelů tohoto navyšování rozsahu zpřístupněných pořadů, kdy rychlost a rozsah procesu ponechává na samotných provozovatelích televizního vysílání a jejich vlastní formulaci konkrétních závazků. V § 32 odst. 2 se v souladu se Směrnicí navrhuje, aby takové závazky provozovatelé televizního vysílání činili prostřednictvím „Akčních plánů“, které zpracují po projednání s organizacemi sdružujícími osoby, jichž se zpřístupňování pořadů týká. Plnění závazků musí být Radou vyhodnocováno a (v případě nesplnění uloženého opatření k nápravě) musí být sankcionováno jejich nedodržení.

Z uvedeného důvodu se do výčtu působnosti Rady vkládá nové ustanovení, které Radu zmocňuje sledovat a pravidelně vyhodnocovat plnění závazků přijatých v Akčních plánech (Akční plány budou sestavovat nejen provozovatelé televizního vysílání, ale i poskytovatelé audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, pro něž Směrnice rovněž předpokládá navyšování rozsahu zpřístupněných pořadů), a na základě zjištěných údajů zpracovávat každé 3 roky zprávu pro Evropskou komisi o postupu v procesu postupného navyšování rozsahu zpřístupněných pořadů (první takovou zprávu je Rada povinna Evropské komisi předložit do 19. prosince 2022).

Poslední nově doplněná působnost Rady v § 5 odst. 2 písm. d) se vztahuje k nové povinnosti navrhované v zákoně o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání, totiž k povinnosti poskytovatelů těchto služeb vyhradit pro evropská díla alespoň 30% podíl z celkového počtu pořadů nabízených ve svých katalogích pořadů. Vzhledem k tomu, že Rada je orgánem dozoru rovněž pro zákon o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání, je třeba doplnit do vymezení její působnosti povinnost sledovat a vyhodnocovat plnění uvedené povinnosti, a to s ohledem na to, že bude povinností Rady předkládat každé dva roky Evropské komisi příslušnou zprávu (první takovou zprávu předá Rada Evropské komisi do 19. prosince 2021).

K bodu 22

§ 6 odst. 1 písm. a)

Ustanovení § 6 odst. 1 zákona o provozování vysílání upravuje povinnost Rady předkládat Poslanecké sněmovně každoročně výroční zprávu o činnosti a o stavu v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a v oblasti poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Zákon následně demonstrativně upřesňuje obsah této zprávy. V § 6 odstavci 1 písm. a) zákon stanoví, že zpráva musí obsahovat aktuální seznam provozovatelů vysílání, provozovatelů převzatého vysílání a poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání.

Návrh zákona o službách platform pro sdílení videonahrávek určuje Radu orgánem příslušným k výkonu dozoru nad dodržováním tohoto zákona. Stejný zákon následně pověřuje Radu, aby vedla a pravidelně aktualizovala seznam poskytovatelů služby platformy pro sdílení videonahrávek usazených nebo považovaných za usazené na území České republiky (a u každého poskytovatele v něm uvedla, které z jurisdikčních kritérií vůči němu zakládá pravomoc České republiky). Uvedený požadavek na vedení takového seznamu a jeho pravidelnou aktualizaci obsahuje Směrnice s tím, že uvedený seznam a všechny jeho aktualizace bude Rada předávat Evropské komisi za účelem zpřístupnění v centralizované databázi v termínech a způsoby, které určí Evropská komise.

Obligatorní součástí výroční zprávy Rady, stanovenou v § 6 odst. 1 písm. a), je tedy třeba doplnit tak, aby výroční zpráva obsahovala nově i seznam poskytovatelů služby platformy pro sdílení videonahrávek, aktuální k datu zpracování zprávy.

K bodu 23

§ 6 odst. 1 písm. b)

V § 6 odst. 1 písm. b) je upravena další obligatorní součástí výroční zprávy Rady, a to informace o situaci v rozhlasovém a televizním vysílání, v převzatém rozhlasovém a televizním vysílání, a v poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání včetně informace o postupu při přechodu na digitální vysílání. V uvedené formulaci je předně třeba

zrušit slova „včetně informace o postupu při přechodu na digitální vysílání“, neboť proces přechodu z analogového na digitální zemské televizní vysílání byl dokončen již v roce 2012. Do ustanovení je pak třeba doplnit, že do své výroční zprávy musí Rada zahrnovat i informaci o situaci v poskytování služeb platform pro sdílení videonahrávek. Tato povinnost Rady se vztahuje na její novou působnost jako orgánu příslušného k výkonu dozoru nad dodržováním zákona o službách platform pro sdílení videonahrávek.

K bodu 24

§ 6 odst. 1 písm. c)

Z důvodů uvedených v bodu 22 je nezbytné do obligatorních náležitostí výroční zprávy Rady doplnit kromě informace o dodržování právních předpisů v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání i informaci o dodržování právních předpisů v oblasti služeb platform pro sdílení videonahrávek.

K bodu 25

§ 6 odst. 1 písm. h) a i)

Z důvodů uvedených v bodu 22 se obligatorní obsah výroční zprávy Rady, kromě informace o stavu a úrovni samoregulace v oblastech rozhlasového a televizního vysílání, poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání a o výsledcích spolupráce se samoregulačními orgány, doplňuje též o oblast služeb platform pro sdílení videonahrávek. Informace o úrovni mediální gramotnosti ve vztahu k novým komunikačním technologiím a o opatřeních přijímaných na podporu mediální gramotnosti ze strany provozovatelů rozhlasového a televizního vysílání, provozovatelů převzatého vysílání, poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání a samoregulačních orgánů, se rozšiřují o údaje o opatřeních přijímaných na podporu mediální gramotnosti ze strany poskytovatelů služeb platform pro sdílení videonahrávek, jimž povinnost zajistit účinná opatření a nástroje v oblasti mediální gramotnosti (a zvyšovat povědomí uživatelů o takových opatřeních) ukládá článek 28b odst. 3 písm. j) Směrnice.

K bodům 26 a 27, 30, 32 a 33, 35 až 37, 39

§ 6 odst. 2, 3 a § 7 odst. 1, 4, 5, 7, 9

Ustanovení § 6 odst. 2 a 3 zákona o provozování vysílání upravuje schvalování výroční zprávy Rady. Dle zákona je Rada povinna předložit tuto zprávu Poslanecké sněmovně ke schválení. Poslanecká sněmovna je pak oprávněna vyžadovat od Rady vysvětlení a dodatečné informace k výroční zprávě, a Rada je povinna takové vysvětlení nebo informace poskytnout v přiměřené lhůtě, kterou stanoví Poslanecká sněmovna.

Jak již bylo uvedeno, Rada je ústředním správním úřadem pro oblast výkonu státní správy v oblasti rozhlasového a televizního vysílání, převzatého vysílání a v oblasti audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání, v oblasti dozoru nad zachováváním a rozvojem plurality programové nabídky a informací v oblasti rozhlasového a televizního vysílání a převzatého vysílání, a dohledu nad jeho obsahovou nezávislostí. Nelze tedy vůbec připustit situaci, kdy by Rada po určité období nemohla vůbec rozhodovat a plnit některé své další povinnosti. V důsledku transpozice závazné evropské právní úpravy je tedy nezbytné zrušit § 6 odst. 3, tj. možnost Poslanecké sněmovny navrhnout předsedovi vlády odvolání celé Rady (tj. všech

jejích členů) v případě, kdy Rada opakovaně neplní závažným způsobem zákonem stanovené povinnosti.

Evropská regulace obsažená ve Směrnici stanovila řadu požadavků na konstituování a existenci regulačních orgánů v oblasti audiovizuálních mediálních služeb. Podle evropské regulace musejí být regulační orgány funkčně i fakticky nezávislé na vládě nebo na kterémkoliv jiném veřejném nebo soukromém subjektu; je to nezbytná podmínka nestrannosti jimi přijímaných rozhodnutí. Tyto orgány musejí disponovat prostředky nezbytnými k výkonu své funkce v podobě lidských zdrojů, odborných znalostí a finančních prostředků. Dle Směrnice nesmějí regulační orgány vyžadovat nebo přijímat pokyny od jakéhokoli jiného subjektu ve vztahu k výkonu úkolů, které jim byly přiděleny podle právních předpisů, jimiž bylo implementováno právo EU. S kategorickým požadavkem Směrnice na právní oddělení regulačních orgánů od vlády a na posílení jejich nezávislosti na vládě, který jsou členské státy povinny transponovat do své právní úpravy, nekoresponduje platné znění zákona o provozování vysílání, podle něhož členy Rady jmenuje a odvolává na návrh Poslanecké sněmovny předseda vlády. Směrnice dále stanoví, že regulační orgán musí vykonávat své pravomoci nestranně a transparentně a v souladu s cíli Směrnice, tj. zejména s pluralitou médií, kulturní a jazykovou rozmanitostí, ochranou spotřebitele, přístupností, nediskriminací, řádným fungováním vnitřního trhu a podporou korektní hospodářské soutěže. Nejedná se o odvolání ústředního správního úřadu, který existuje jako regulační orgán se zákonem vymezenou působností v oblasti elektronických médií nezávisle na svém obsazení, ale o jednorázové odvolání všech osob, z nichž sestává kolegiální orgán, jemuž jedinému přísluší vydávat jménem regulačního orgánu správní rozhodnutí a plnit další úkoly vyplývající ze zákonů nebo z předpisů EU, popř. z mezinárodních smluv. Součástí regulačního orgánu je sice ještě Úřad Rady, avšak ten plní pouze úkoly odborného, organizačního a technického zabezpečení činnosti kolegiálního orgánu, žádná správní ani jiná rozhodnutí příslušející Radě přijímat nemůže. Po dobu neobsazení kolegiálního orgánu členy v počtu umožňujícím rozhodovat a činit další úkony ve všech věcech náležejících do působnosti Rady tudíž regulační orgán nemůže plnit funkce, ke kterým byl jako ústřední správní úřad zákonem zřízen. Tento stav není konformní s ústavním pořádkem České republiky ani s dokumenty evropského a mezinárodního práva.

Právní institut, jehož aplikace způsobuje, že regulační orgán členského státu EU s celostátní působností pro oblast, která je harmonizována s právem EU, se stane přechodně nefunkčním, popírá základní standardy evropského správního práva a způsobuje neschopnost České republiky řádně plnit závazky vůči EU vyplývající ze Směrnice a z dalších evropských předpisů (například z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/2394 ze dne 12. prosince 2017 o spolupráci mezi vnitrostátními orgány příslušnými pro vymáhání dodržování právních předpisů na ochranu zájmů spotřebitelů a o zrušení nařízení (ES) č. 2006/2004. Nelze akceptovat možnost vzniku situace, kdy by takový regulační orgán v členském státě EU po určitou dobu fakticky neexistoval, neprováděl by zákonem stanovený dozor a nebyl by žádný úřad, který by byl oprávněn řešit přeshraniční otázky vyplývající z výše uvedených oblastí. Závažný dopad by taková situace měla zejména v případě neschopnosti České republiky zajistit plnění úkolů spočívajících v povinnosti Rady spolupracovat s příslušnými orgány jiných členských států EU nebo s Evropskou komisí. Například jako dožádaný orgán jim poskytovat relevantní informace (čl. 11 směrnice 2017/2394) nebo přijmout vyžádaná

nezbytná donucovací opatření (čl. 12 směrnice 2017/2394). Nemožností vyhovět žádosti příslušných orgánů jiných členských států EU nebo Evropské komise o součinnost při koordinovaném postupu proti rozsáhlému protiprávnímu jednání nebo rozsáhlému protiprávnímu jednání s unijním rozměrem (čl. 16 až 21 směrnice 2017/2394) by mohlo dojít k ohrožení či dokonce zmaření výsledků takového postupu. Rozumí se, že obdobně ohrožené by bylo rovněž plnění závazků ČR vůči Evropské unii spočívající v povinné součinnosti Rady s příslušnými regulačními orgány v jiných členských státech EU a s unijními orgány, které byly transponovány do českého právního řádu ze směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2018/1808, kterou se mění směrnice 2010/13/EU. Proto je nezbytné zákonem zaručit kontinuitu existence regulačního orgánu pro audiovizuální mediální služby a kontinuitu výkonu jeho působnosti. Lze připustit odvolání jednotlivých členů tohoto kolektivního orgánu, nikoli však jeho odvolání jako celku.

Z důrazně akcentovaného požadavku Směrnice na nezávislost a nestrannost regulačního orgánu na vládě a jakémkoli jiném veřejném nebo soukromém subjektu vyplývá nutnost změnit platnou právní úpravu zákona o provozování vysílání. V první řadě se tudíž ruší úprava, podle níž členy Rady jmenuje a odvolává předseda vlády. Tato situace je v přímém rozporu s požadavkem evropského práva, aby regulační orgány byly striktně právně odděleny od vlády a byly na vládě nezávislé. Pravomoc volby a odvolání členů Rady je proto třeba svěřit výlučně Poslanecké sněmovně, která není orgánem moci výkonné. S tím souvisí i zrušení povinnosti Rady zasílat svou výroční zprávu předsedovi vlády ke stanovisku (tato povinnost vyplývá právě z okolnosti, že předseda vlády jmenuje a odvolává členy Rady).

Podle Směrnice jsou dále členské státy povinny stanovit ve svém vnitrostátním právu podmínky a postupy pro jmenování a odvolávání vedoucích vnitrostátních regulačních orgánů pro oblast elektronických médií nebo členů kolektivního orgánu plnícího jeho funkce, včetně doby trvání jejich mandátu. Takový zákonem stanovený postup musí být transparentní a nediskriminační a musí zaručovat požadovanou úroveň nezávislosti a nestrannosti. Zákon je dle požadavku Směrnice nezbytné upravit tak, aby byly důvody pro možnost odvolání člena regulačního orgánu stanoveny jasně. Dosavadní důvod spočívající ve skutečnosti, že člen Rady nevykonává svou funkci řádně, se navrhuje nahradit jasně formulovaným důvodem k odvolání, že se člen Rady nezúčastňuje jednání regulačního orgánu po dobu alespoň 6 po sobě následujících kalendářních měsíců, ve kterých se konaly schůze Rady. Úpravu obsaženou v § 7 odst. 7 písm. c) se navrhuje doplnit o institut narušení důstojnosti. Je třeba postihnout případy, kdy člen Rady bude veřejně jednat a vystupovat takovým způsobem, který sice nenaplní podmínky dle § 7 odst. 7 písm. a) nebo b), ale který bude představovat narušení důstojnosti člena Rady nebo dokonce zpochybní nezávislost nebo nestrannost regulačního orgánu jako celku (typicky jednání na návykové látce závislého člena Rady).

Na rozdíl od zákonů upravujících postavení a podmínky výkonu funkce členů hlavních rozhodujících orgánů, jiných tzv. nezávislých správních úřadů než je Rada, které do souboru etických požadavků vztahených na členy těchto orgánů řadí zachovávání důstojnosti (např. § 52 odst. 6 zákona č. 110/2019 Sb. v případě Úřadu pro ochranu osobních údajů, § 17b odst. 6 věta druhá zákona č. 458/2000 Sb. v případě Energetického regulačního úřadu), zákon č. 231/2001 Sb. tak nečiní. Přitom tento etický požadavek může být významným vodítkem při řešení povážlivých okolností spojených s výkonem funkce člena Rady, které akcentuje správné a odpovědné chování v případě mnohdy emočně vypjatých situacích a reakcích

subjektů dotčených rozhodováním Rady. Důstojnost je vnímána jako atribut společenské prestiže, k němuž se váže respekt a úcta okolí. Na důstojnost je třeba pohlížet jako na průmět zvláštního komplexu morálních hodnot do postojů a chování člena Rady, včetně reprezentace hodnot Rady jako nezávislého správního úřadu, neboť toto institucionální zastoupení se promítá do hodnocení Rady jako celku. Důvěra v každého jednotlivého člena Rady je součástí důvěry v Radu samu. Stejně tak však může být exces jednotlivého člena Rady, jakožto poruchový jev, přičítán Radě coby celku. Aby mohli členové Rady dostát svým povinnostem, musejí sami respektovat nezávislost a autonomii Rady, odpovědně plnit všechny své úkoly a ve svém soukromém životě se vystříhat všeho, co by mohlo vyvolat důvodné pochybnosti o řádném plnění povinností. Pokud by člen Rady svým zaviněným chováním nebo jednáním snižoval důstojnost výkonu své funkce, zavdával by příčinu pro nedůvěru regulovaných subjektů a veřejnosti nejen v sebe sama, nýbrž i v nezávislé a nestranné rozhodování Rady.

K bodu 28

§ 6 odst. 4

S ohledem na to, že Rada je orgánem dozoru ve věcech, které upravují právní předpisy, jimiž se do českého právního řádu implementuje evropské právo, je nezbytné závazky vyplývající z členství České republiky v Evropské unii začlenit do § 6 odst. 4 výslovně.

K bodu 29

§ 6 odst. 5

Směrnice stanoví, že pro účely uplatňování její regulace, zejména pro účely řešení jurisdikčních sporů, v nichž se řeší příslušnost regulačních orgánů jednotlivých členských států EU, je nezbytná úzká spolupráce těchto orgánů. Článek 30a odst. 2 zavazuje členské státy, aby právní úpravou zajistily, že v případě, kdy regulační orgán obdrží od poskytovatele mediálních služeb spadajícího do jeho pravomoci informace, že bude poskytovat služby zcela nebo převážně zaměřené na diváky v jiném členském státě, informuje o této skutečnosti regulační orgán příslušného členského státu, na nějž mají být služby zaměřeny.

Směrnice pak dále v článku 30a odst. 3 stanoví, že pokud regulační orgán členského státu, na jehož území zaměřuje svou službu poskytovatel mediálních služeb spadající do pravomoci jiného členského státu, pošle žádost týkající se činnosti tohoto poskytovatele regulačnímu orgánu členského státu, do jehož pravomoci tento poskytovatel spadá, učiní regulační orgán druhého státu vše, co je v jeho silách, aby žádost do 2 měsíců vyřídil (není-li pro konkrétní věc stanovena lhůta kratší). Regulační orgán členského státu, na nějž jsou služby zaměřeny, poskytne na žádost regulačnímu orgánu členského státu, který má pravomoc, veškeré informace, jež mohou při řešení žádosti napomoci.

Ve vztahu k provozování vysílání je nezbytné promítnout uvedené požadavky Směrnice do zákona o provozování vysílání. Návrh zákona tak činí doplněním § 6 odst. 5.

K bodu 31

§ 7 odst. 3 písm. a)

Formulace ustanovení se uvádí do souladu s terminologií občanského zákoníku.

K bodům 34 a 42

§ 7 odst. 6 písm. b) až d)

§ 9 odst. 4 písm. c)

Člen Rady se může svého členství v Radě vzdát. Tuto možnost zákon upravuje v ustanovení § 7 odst. 6 písm. b), podle něhož členství takového člena v Radě zaniká dnem následujícím po doručení vzdání se funkce předsedovi vlády. Uvedené ustanovení neurčuje konkrétní okamžik, kdy nastávají účinky vzdání se funkce. Navrhuje se jej tedy zpřesnit, aby bylo jasné stanoveno, že v takovém případě členství v Radě zaniká dnem bezprostředně následujícím po dni doručení písemného vzdání se funkce předsedovi Poslanecké sněmovny.

Ve stejném ohledu se zpřesňuje i ustanovení určující okamžik zániku funkce předsedy Rady v § 9 odst. 4 písm. c). Jak je uvedeno v odůvodnění k bodu 38, rozhodováním o dovolání člena Rady (a předsedy Rady) z funkce vykonává Poslanecká sněmovna správní činnost sui generis. Výsledek takové činnosti, v tomto případě rozhodnutí o dovolání člena Rady (předsedy Rady z funkce) musí být takovému členu (předsedovi) řádně doručeno, aby mohly nastat důsledky předvídané správním řádem. Samozřejmě je v tomto případě třeba předvídat, že funkce člena Rady (předsedy Rady) může zaniknout i dnem uvedeným v rozhodnutí Poslanecké sněmovny o odvolání člena Rady (předsedy Rady) z funkce.

Ustanovení § 7 odst. 6 písm. d) se uvádí do souladu s terminologií občanského zákoníku.

K bodu 38

§ 7 odst. 8

Podle Směrnice jsou členské státy povinny stanovit ve svém vnitrostátním právu podmínky a postupy pro ustavování a odvolávání vedoucích vnitrostátních regulačních orgánů nebo členů kolektivního orgánu plnícího jeho funkce, včetně doby trvání jejich mandátu. Takový zákonem stanovený postup musí být transparentní a nediskriminační a musí zaručovat požadovanou úroveň nezávislosti a nestrannosti regulačního orgánu. Směrnice dále požaduje, aby byly právně jasné a jednoznačně vymezeny důvody, pro které lze jednotlivé členy Rady z funkce odvolat. Rozhodnutí o takovém odvolání navíc musí být dle evropského práva řádně odůvodněno, předem oznámeno a zveřejněno.

Rovněž již podle rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2006 sp. zn. 1 As 41/2005-76 musí být rozhodnutí o odvolání člena Rady z funkce řádně odůvodněno. Nelze připustit prostou odvolatelnost z veřejné funkce odvoláním člena kolegiálního orgánu bez udání důvodu. V případě Rady, která je ze zákona konstruována jako orgán, u něhož musí být garantována politická nezávislost, je pro vyloučení rizika politicky motivovaného rozhodnutí nebo politické libovůle naprosto zásadní, aby rozhodnutí o odvolání člena Rady z funkce vždy obsahovalo řádné odůvodnění. Rozhodnutí o odvolání člena Rady z funkce nemůže bez řádného odůvodnění návrhu Poslaneckou sněmovnou obstát, neboť podle § 76 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního soud napadené rozhodnutí správního orgánu bez jednání zruší pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí. Rozhodnutí zrušené soudem pro nepřezkoumatelnost jako nezákonné pak zakládá odpovědnost státu podle zákona č. 82/1998 Sb. a osoby zrušeným nezákonným rozhodnutím dotčené mohou vůči státu uplatnit nárok na náhradu jimi vyčíslené škody. V důsledku toho, že Městský soud v Praze zrušil pro nepřezkoumatelnost rozhodnutí, jímž předseda vlády odvolal z funkce členy Rady na základě návrhu v usnesení Poslanecké sněmovny ze dne 2. dubna 2003 č. 368, se odvolání členové

Rady žalobami domáhají náhrady škody. Celkové finanční prostředky, jejichž vynaložení ze státního rozpočtu v této souvislosti hrozí, zatím nelze přesně vyčíslit, neboť soudní jednání stále trvá. Nicméně podle údajů Rady se jen na ušlých platech jedná o částku přesahující 14 000 000,- Kč. Je v zájmu státu, aby se takové případy napříště eliminovaly. I proto se navrhuje doplnit do § 7 nový odstavec 8, který stanoví, že obligatorní součástí usnesení Poslanecké sněmovny o odvolání člena Rady z funkce je odůvodnění.

Teorie i praxe považují povinnost odůvodnit správní rozhodnutí za součást práva na spravedlivý proces ve smyslu čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod. Zdůrazňují význam odůvodnění správního rozhodnutí v jeho aspektu ochrany veřejných subjektivních práv účastníků řízení a zároveň ho řadí i mezi náležitosti výkonu dobré a transparentní veřejné správy. Primárně je tedy odůvodnění prostředkem ochrany práv konkrétních adresátů rozhodnutí vydaných při výkonu veřejné správy. Pokud orgán, který správní rozhodnutí vydal, toto rozhodnutí neodůvodní, přestože tak učinit měl, dojde nejen k porušení zákona, ale i práva na spravedlivý proces. V takovém případě adresátovi nezbyvá, než rozhodnutí napadnout opravným prostředkem u nadřízeného správního orgánu, a není-li takový orgán, žalobou u soudu. Nadřízený správní orgán nebo soud pak musí rozhodnutí zrušit pro nepřezkoumatelnost, neboť bez odůvodnění není schopen účinně přezkoumat úvahu orgánu, který rozhodnutí vydal. Pro úplnost lze poznamenat, že Poslanecká sněmovna je při naplňování působnosti podle § 7 zákona o provozování vysílání nahlížena jako „jiný orgán, jemuž bylo svěřeno rozhodování o právech a povinnostech fyzických osob v oblasti veřejné správy“ ve smyslu § 4 odst. 1 písm. a) soudního řádu správního, a její rozhodnutí o odvolání člena Rady z funkce má povahu rozhodnutí správního, které lze napadnout žalobou podle § 65 a násl. soudního řádu správního.

Evropský soud pro lidská práva při stanovení závazného minimálního standardu obsahu odůvodnění dospěl ke konceptu tzv. úplnosti odůvodnění rozhodnutí. Podle tohoto konceptu musí odůvodnění obsahovat zásadní, stěžejní důvody, na kterých je rozhodnutí postaveno, přičemž rozsah povinnosti uvést tyto důvody musí odpovídat okolnostem případu. Nelze z něj dovozovat, že by správní orgán musel detailně odpovídat na každý jednotlivý argument účastníka, nicméně musí výslovně reagovat na podstatné argumenty vznesené účastníkem a jeho ostatní (z hlediska projednávané věci nedůležité) argumenty či další spíše dílčí sporné otázky může vypořádat méně detailním způsobem.

Z platné právní úpravy vyplývá pro orgány vydávající správní rozhodnutí povinnost uvést v rámci odůvodnění důvody rozhodnutí, úvahy, kterými se řídily při výkladu právních předpisů a hodnocení podkladů řízení, a vypořádat se s námitkami (argumenty) účastníků řízení. Podle aktuální judikatury Nejvyššího správního soudu je povinností příslušných orgánů, aby se mimo uvedení zásadních právních a skutkových úvah v odůvodnění rozhodnutí vypořádaly se všemi argumenty účastníků tak, aby odůvodnění v konkrétním případě vytvářelo podklad pro porozumění důvodům, na nichž je založeno, a aby tyto důvody přesvědčivě obhájily jejich výrok. Je zřejmé, že Nejvyšší správní soud, podobně jako Evropský soud pro lidská práva, akcentuje význam kontextuálních aspektů jednotlivých případů. Ani z jeho pojetí tudíž nevyplývá, že v odůvodnění rozhodnutí vždy musí být výslovně reagováno na každý argument účastníka. V závislosti na okolnostech konkrétního případu mnohdy postačí, předestře-li orgán vydávající správní rozhodnutí v odůvodnění vlastní úvahy, které z povahy věci vypořádají všechny argumenty účastníka.

Odvolání člena Rady z funkce je významným výstupem z uplatňování zákonem stanovené působnosti Poslanecké sněmovny v oblasti elektronických médií, přičemž těžiště přesvědčivosti každého jednotlivého odvolání člena Rady z funkce spočívá v jeho odůvodnění. Zejména v případě, kdy zákon důvody pro odvolání člena Rady z funkce formuluje obecně, je nejen pro člena Rady odvoláním přímo dotčeného, nýbrž i pro ostatní členy Rady a veřejnost mimořádně důležité dozvědět se, jaké konkrétní jednání a z jakých důvodů naplnilo některou ze skutkových podstat podle § 7 odst. 7 zákona v takové míře, že bylo Poslaneckou sněmovnou shledáno jako neslučitelné s výkonem funkce člena Rady. Mnozí účastníci a nezanedbatelná část veřejnosti vnímá jako nikoli vstřícný přístup takový postup, kdy příslušný orgán v odůvodnění rozhodnutí uvede toliko vlastní argumentaci a argumentům účastníků se výslovně nevěnuje. Proto, byť to judikatura přímo nevyžaduje, může být pro orgán, který správní rozhodnutí vydává, v řadě případů výhodnější, pokud na argumenty účastníků reaguje v odůvodnění výslovně, čímž přesvědčivost svého rozhodnutí výrazně zvýší. V odůvodnění návrhu na odvolání člena Rady z funkce by mělo být závadné jednání srozumitelně a určitě specifikováno a spojeno s konkrétní skutkovou podstatou. Z odůvodnění by mělo být rovněž zřejmé, které skutečnosti a na základě jakých důkazů uznala Poslanecká sněmovna za prokázané a jakými úvahami se přitom řídila, a dále jak se vypořádala s vyjádřením dotčeného člena Rady, proč odmítla jeho tvrzení nebo návrhy a jakými úvahami se přitom řídila.

K bodu 40

§ 7 odst. 14

V souladu s požadavky Směrnice na činnost regulačních orgánů v oblasti audiovizuálních mediálních služeb se zpřesňuje ustanovení upravující výkon funkce člena tohoto typu orgánu. Členům Rady je povoleno vykonávat vědeckou, pedagogickou, literární, publicistickou a uměleckou činnost, pokud taková činnost nenarušuje důstojnost nebo neohrožuje důvěru v nezávislost a nestrannost regulačního orgánu.

K bodu 41

§ 9 odst. 4 písm. a) a b)

Legislativně technická úprava.

K bodu 43

§ 11 odst. 1

Ve svých požadavcích na činnost regulačních orgánů obsažených v článku 30 Směrnice požaduje, aby tyto orgány měly odpovídající finanční a lidské zdroje a pravomoci k prosazování předpisů, které jim umožní účinně plnit jejich funkci. Regulační orgány musí mít navíc své vlastní roční rozpočty, které musí být zveřejněny. Na tento požadavek reaguje návrh zákona doplněním § 11 odst. 1, který v platném znění stanoví, že Rada hospodaří s vlastním rozpočtem a její činnost je hrazena ze samostatné kapitoly státního rozpočtu České republiky. Toto ustanovení se navrhuje v souladu se Směrnicí doplnit o úpravu, podle níž Rada z důvodu transparentnosti svůj roční rozpočet zveřejňuje na svých internetových stránkách.

K bodu 44

§ 12 odst. 12 písm. b)

Ustanovení § 12 odst. 12 upravuje obligatorní důvody pro neprodloužení licence provozovateli vysílání. V platném znění zákon stanoví, že Rada licenci neprodlouží takovému provozovateli vysílání, kterému byl opakovaně pravomocným rozhodnutím uložen správní trest za závažné porušení specifikovaných povinností. V § 12 odst. 12 písm. b) se jako jeden z těchto důvodů uvádí případ, že provozovatel vysílání zařadil do svého vysílání pořady podněcující k nenávisti ze zákonem stanovených důvodů (pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení). Toto ustanovení je třeba přeformulovat tak, aby vyhovovalo požadavkům Směrnice. Ta sice v článku 6 odst. 1 trvale chrání všechny uživatele audiovizuálních mediálních služeb (tedy i diváky televizního vysílání) před pořady, které by podněcovaly k nenávisti, avšak po své revizi přidává i zákaz pořadů podněcujících k násilí, a nově definuje okruh důvodů, z nichž k tomuto podněcování má docházet. Nově stanoví, že se tak nesmí dít na základě kteréhokoli z důvodů uvedených v článku 21 Listiny základních práv Evropské unie (2012/C 326/02). V souladu s článkem 21 této Listiny se v § 12 odst. 12 písm. b) navrhuje stanovit, že Rada neprodlouží licenci tomu provozovateli vysílání (který vysílání provozuje na základě licence), kterému byl opakovaně pravomocným rozhodnutím uložen správní trest za závažné porušení povinnosti nezařazovat do vysílání pořady, které podněcovaly k násilí nebo nenávisti vůči skupině osob nebo jednotlivci z důvodu pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, náboženského vyznání nebo přesvědčení, politických nebo jiných názorů, etnického nebo sociálního původu, genetických rysů, příslušnosti k národnostní menšině, majetku, narození, rodu, zdravotního postižení, věku, sexuální orientace nebo jiného postavení.

K bodu 45

§ 12 odst. 12 písm. c)

Článek 6 odst. 1 směrnice stanoví, že audiovizuální mediální služby (tj. i televizní vysílání) nesmějí podněcovat k násilí a nenávisti z důvodů uvedených k bodu 44, ale že též nesmějí obsahovat veřejné podněcování ke spáchání teroristického trestného činu, jak je uvedeno v článku 5 směrnice (EU) 2017/541. Tato směrnice v článku 5 upravuje „veřejné podněcování ke spáchání teroristického trestného činu“, podle něhož jsou členské státy povinny přijmout nezbytná opatření k zajištění trestnosti úmyslného šíření či jiného úmyslného zpřístupňování jakýmkoliv prostředky (on-line i off-line) sdělení veřejnosti, jehož záměrem je podnítit spáchání některého z trestných činů definovaných touto směrnicí v článku 3 jako teroristický trestný čin, a pokud takové jednání přímo či nepřímo, například formou glorifikace teroristických činů, obhajuje páchaní teroristických trestných činů, a vyvolává nebezpečí, že jeden či více takových trestných činů může být spáchán. Tento požadavek Směrnice je nutné převzít do zákona o provozování vysílání a zajistit, že Rada neprodlouží trvání licence k provozování vysílání tomu provozovateli, kterému byl opakovaně pravomocným rozhodnutím uložen správní trest za závažné porušení povinností nezařazovat do vysílání pořady, které podněcují ke spáchání teroristického trestného činu. V poznámce pod čarou, na kterou toto ustanovení odkazuje, bude uveden odkaz na § 312e odst. 1 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, který upravuje příslušné trestné činy.

K bodům 46 a 64

V § 12 odst. 12 písm. e), § 32 odst. 1 písm. d) a v § 60 odst. 3 písm. b) § 48 odst. 1 písm. i)

V souladu se zajištěním terminologické jednoty se zněním Směrnice se v zákoně o provozování vysílání nahrazuje pojem „podprahové sdělení“ širším pojmem „podprahové techniky“ (které nesmějí být zařazovány do vysílání).

K bodům 47, 67 a 71

§ 12 odst. 12 písm. f), § 32 odst. 5, § 32 odst. 6 písm. b), § 48 odst. 2 písm. c) a v § 60 odst. 3 písm. c) a d)

§ 48 odst. 2 písm. a), b) a d) a § 52 odst. 1 písm. a)

§ 49 odst. 1 písm. c), § 60 odst. 3 písm. d)

Užívání slovního spojení „děti a mladiství“ v právní úpravě ochrany nezletilých před závadným mediálním obsahem není vždy vhodné (viz odůvodnění k bodu 6). Pro kategorii dospívajících osob ve věku do 18 let je užití výrazu „děti a mladiství“ nepřipadné. Proto se slovní spojení „děti a mladiství“ v celém zákoně nahrazuje výrazem „nezletilé osoby“.

K bodu 48

§ 12 odst. 12 písm. f)

V souladu se Směrnicí je třeba ustanovení § 12 odst. 12 písm. f) upravit tak, aby podmínku nezařazování pornografie a hrubého samoučelného násilí do vysílání neobsahovala kumulativně, nýbrž alternativně. Směrnice totiž v uvedeném smyslu hovoří v článku 6a o pornografii nebo o hrubém samoučelném násilí (nikoli o pornografii a hrubém samoučelném násilí). Stávající právní úprava v zákoně o provozování vysílání je tedy formulována mimo účel sledovaný Směrnicí.

K bodu 49

§ 14 odst. 1 písm. k)

Ustanovení § 14 odst. 1 stanoví povinné náležitosti žádosti o licenci k provozování vysílání. Na základě požadavku Směrnice obsaženého v článku 2 odst. 5b se navrhuje v zákoně o provozování vysílání stanovit (v § 5 odst. 1 písm. d)), že Rada vede a pravidelně aktualizuje seznam provozovatelů televizního vysílání a provozovatelů převzatého televizního vysílání usazených nebo považovaných za usazené v České republice, v němž u každého provozovatele uvede, které z kritérií podle § 3 odst. 2 až 4 vůči němu zakládá pravomoc České republiky. Vzhledem k tomu, že Rada má omezené prostředky, jak sama ověřit, že žadatel o licenci splňuje kritéria pro určení jurisdikce, navrhuje se mezi obligatorní náležitosti žádosti o licenci zařadit i doklady, kterými žadatel prokáže splnění tohoto kritéria podle § 3 odst. 2 až 4 zákona o provozování vysílání, které vůči němu zakládá pravomoc České republiky. V tomto ohledu tedy bude muset žadatel o licenci prokázat organizační a technické zázemí pro zajištění organizace vysílání programu a přijímání redakčních rozhodnutí.

K bodu 50

§ 31 odst. 6 až 8

Směrnice posiluje ochranu integrity signálu šířeného programu zejména v souvislosti s rozvojem moderních elektronických zařízení umožňujících zásahy do obsahu šířených programů. Redakční odpovědnost provozovatele vysílání je jedním ze základních principů právní úpravy regulující televizní a rozhlasové vysílání. Pro zajištění ochrany redakční odpovědnosti provozovatelů je nezbytné zaručit integritu šířeného programu, včetně jednotlivých pořadů a dalších částí vysílání, a také včetně služeb přímo souvisejících s programem (např. HbbTV). Jakýkoli program by měl být šířen jen se souhlasem provozovatele příslušného programu. Současně by bez jeho souhlasu neměl být program (včetně služeb přímo souvisejících s programem) měněn, přerušován nebo překrýván pro obchodní či jiné účely, s výjimkou určitých taxativně uvedených případů. Tyto výjimky, které představují průlom do plné integrity šířeného programu, jsou zejména nezbytné pro fungování elektronického zařízení nebo pro orientaci v pořadech, apod., případně se jedná o případy, kdy k zásahu dochází výlučně na žádost koncového uživatele pro jeho soukromé užití. Moderní elektronická zařízení používaná pro příjem a sledování televizního vysílání v současnosti technicky umožňují uživatelům či třetím osobám zasahovat do obsahu programu, např. překrýváním obrazové či zvukové složky obchodních sdělení zařazených do programu jinými obchodními sděleními. Může také docházet k záměrnému zmenšení plochy, na které je zobrazován vysílaný program, a využití ostatních částí zobrazovací plochy zařízení ke komunikaci informací nesouvisejících s vysílaným programem. Takové zásahy jednak vedou k narušení principu redakční odpovědnosti provozovatele vysílání a současně vedou k narušení audiovizuálního hodnotového řetězce, u kterého je nutno zajistit, že úplný a nezměněný obsah programu (včetně služeb přímo souvisejících s programem) bude přenesen od provozovatele vysílání až ke koncovému uživateli.

K implementaci tohoto ustanovení se navrhuje do zákona o provozování vysílání vložit ustanovení, které po vzoru článku 7b Směrnice (a v souladu s výkladovým pravidlem obsaženým v recitálu 26 Směrnice) upraví výše stanovenou zásadu, že bez souhlasu provozovatele vysílání není dovoleno zasahovat do vysílaného programu nebo jeho částí, včetně služeb přímo souvisejících s programem (například služba HbbTV), a to pro obchodní účely. V souladu s recitálem 26 Směrnice se stanoví i podmínky, při jejichž splnění je taková činnost povolena.

K bodu 51

§ 32 odst. 1 písm. c) až e)

Česká republika je v souladu s cíli sledovanými Směrnicí povinna zajistit, aby rozhlasové a televizní vysílání provozovatelů vysílání, kteří spadají do její pravomoci, neobsahovalo podněcování k násilí či nenávisti namířené proti skupině osob nebo členovi skupiny na základě kteréhokoli z důvodů uvedených v článku 21 Listiny základních práv Evropské unie (2012/C 326/02). Pojem „podněcování k násilí nebo nenávisti“ by měl být přitom chápán ve smyslu rámcového rozhodnutí Rady 2008/913/SVV (1), podle něhož musejí členské státy EU zajistit trestnost veřejného podněcování k násilí nebo nenávisti namířené proti skupině osob nebo proti příslušníkovi této skupiny vymezené podle rasy, barvy pleti, náboženského vyznání, původu nebo národnostního či etnického původu.

Již platné znění § 32 odst. 1 písm. c) ukládá provozovateli vysílání povinnost zajistit, aby vysílané pořady nepodněcovaly k nenávisti ze specifikovaných důvodů (pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení). Toto ustanovení je však třeba zpřesnit v souladu s novou evropskou regulací tak, aby byl upraven zákaz vysílání pořadů podněcujících nejen k nenávisti, ale i k násilí, a upravit důvody vedoucí k takovému násilí nebo nenávisti v tom směru, aby zahrnuly všechny důvody stanovené článkem 21 Listiny základních práv Evropské unie. Článek 21 Listiny základních práv Evropské unie upravuje zákaz diskriminace a v našem právním řádu mu odpovídá úprava podle článku 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky. Na rozdíl od článku 21 Listiny základních práv Evropské unie, garantuje článek 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod širší ochranu. Výčet kritérií případného znevýhodňování či zvýhodňování je proto demonstrativní a mezi ve výčtu výslovně uvedená kritéria je navíc zařazen i „rod“. Platí pravidlo, že poskytuje-li ústavní předpis ochranu práv a svobod v určitém rozsahu, nesmí být tato ochrana předpisem nižší právní síly zužována. Na toto pravidlo pamatují rovněž Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii schválené vládou, které v článku 20 odst. 2 větě třetí stanoví „Transpoziční předpis musí respektovat systematiku právního řádu České republiky, zejména nesmí znovu upravovat práva a povinnosti, která již ve stejném rozsahu a se stejnými účinky upravuje jiný právní předpis, a musí být ústavně konformní.“.

Ustanovení § 32 odst. 1 písm. d) se pouze formulačně sladuje se zněním směrnice.

Pokud jde o úpravu § 32 odst. 1 písm. e), je třeba uvést, že Směrnice opustila dosavadní rozlišování povinností ve vztahu k ochraně nezletilých osob zvlášť pro televizní vysílání a zvlášť pro služby na vyžádání, a nově tuto ochranu sjednotila pro oba typy služeb. Ve vztahu k televiznímu vysílání Původní směrnice rozlišovala mezi pořady, které by mohly vážně poškodit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob, a pořady, které mohou poškodit tento vývoj nezletilých, ve vztahu ke službám na vyžádání hovořila o pořadech, které by mohly vážně narušit vývoj nezletilých. Nová regulace obsažená ve Směrnici tyto dříve rozdílné úpravy slučuje a povinnosti ve vztahu k ochraně nezletilých osob stanoví pro všechny typy audiovizuálních mediálních služeb, tj. jak pro televizní vysílání, tak pro služby na vyžádání. Nová regulace stanoví obecně povinnost zajistit, aby vysílané pořady, které by mohly narušit tělesný, duševní nebo mravní vývoj nezletilých osob, byly dostupné pouze tak, aby je tyto osoby neměly běžně možnost vidět nebo slyšet. Je na členských státech, jakými konkrétními opatřeními (které mohou zahrnovat volbu doby vysílání, nástroje pro ověřování věku nebo jiná technická opatření) tohoto cíle dosáhnou, přičemž zvolená regulace musí být úměrná možné újmě vyplývající z daného pořadu. Je samozřejmě, a Směrnice tuto skutečnost výslovně podotýká, že nejškodlivější obsah, jako je hrubé samoučelné násilí nebo pornografie, musí podléhat nejpřísnějším opatřením, jako je šifrování a účinná rodičovská kontrola.

K bodům 52, 53, 58 a 63

§ 32 odst. 1 písm. g) a h), § 32 odst. 5 a § 60 odst. 3 písm. d), § 32 odst. 10

Návrh zákona vychází striktně z úpravy Směrnice uvedené k bodu 51 ve vztahu k závadnému

obsahu vysílání, a to v souladu s účelem nezbytné transpozice. Opouští dosavadní vyčlenění pořadů, které dle platné právní úpravy v § 32 odst. 1 písm. e) zákona o provozování vysílání nemohou být do televizního vysílání vůbec zařazovány (pořady, které mohou vážně narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých zejména tím, že obsahují pornografii nebo hrubé samoučelné násilí). Toto ustanovení nově obecně (v souladu se Směrnicí) stanoví povinnost provozovatelů vysílání zajistit volbou vhodných opatření, aby tento typ pořadů (které mohou vážně narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob zejména tím, že obsahují pornografii nebo hrubé samoučelné násilí) neměla uvedená kategorie osob možnost za běžných okolností vidět nebo slyšet. Obecně se pak navrhuje upřesnit, že taková „opatření“, o nichž zákon hovoří, mohou zahrnovat například nástroje pro ověřování věku diváka nebo jiná technická opatření, která umožňují zamezit nezletilým osobám v přístupu k vysílání. Tato obecná úprava umožní svou aplikovatelnost na všechny provozovatele vysílání.

Současně však návrh zákona ponechává ve vztahu k televiznímu vysílání tradiční úpravu pořadů, které by mohly narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob, a u nichž se předpokládá méně závažná obsahová závadnost s ohledem na sledování nezletilým divákem. Pro tento typ pořadů návrh ponechává vymezenou dobu vysílání od 22:00 do 6.00, s výjimkou případů, kdy je vysílání koncovému uživateli dostupné na základě písemné smlouvy s osobou starší 18 let a je k němu poskytnuto technické opatření, které této osobě umožňuje omezit přístup k vysílání nezletilým osobám. Takovou právní úpravu Směrnice připouští, neboť sama stanoví, že opatření k zamezení přístupu nezletilých osob k závadnému obsahu z hlediska jejich vývoje, může zahrnovat i volbu doby vysílání takových pořadů.

V § 32 odst. 1 písm. h) se mění jeho dopad pouze na rozhlasové vysílání, v němž bude i nadále platit povinnost zajistit, aby vysílání pořadů, které by mohly narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob, bezprostředně předcházelo slovní upozornění na nevhodnost pořadu pro tuto kategorii posluchačů.

Dále se z § 32 odst. 1 písm. h) vypouští povinnost provozovatelů televizního vysílání zajistit, aby pořad, který by mohl narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, byl označen obrazovým symbolem upozorňujícím na jeho nevhodnost pro děti a mladistvé po celou dobu vysílání. Tato povinnost se nově upravuje v § 32 odst. 1 písm. u). Stejně jako tak činí dosavadní právní úprava (která požaduje, aby pořad, který by mohl ohrozit fyzický, psychický nebo mravní vývoj dětí a mladistvých, byl označen v případě televizního vysílání obrazovým symbolem upozorňujícím na jeho nevhodnost pro děti a mladistvé po celou dobu vysílání), se navrhuje, aby výše uvedené pořady byly v televizním vysílání označeny po celou dobu jejich trvání grafickým znakem „18+“ určujícím jejich nevhodnost pro nezletilé osoby. Navíc se ale nově požaduje, aby provozovatel vysílání poskytl k těmto pořadům dostatečné informace o charakteru obsahu závadného pro nezletilé osoby tak, aby takové informace byly pro diváky snadno a bezúplatně dostupné. Navržená právní úprava zde vychází ze Směrnice, která nově požaduje ve vztahu k televiznímu vysílání pořadů s potenciálem narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob, jejich opatření informacemi o charakteru závadného obsahu.

Rada EU a Evropský parlament zdůraznily v recitálu 19 Směrnice nutnost existence dostatečných informací o obsahu vysílání, který může narušit tělesný, duševní nebo mravní vývoj nezletilých osob, a jeho případném škodlivém charakteru. Takové informace musejí být

divákovi (včetně rodičů a nezletilých osob) dostupné za účelem informovaného rozhodování o konzumaci vysílání, přičemž preambule Směrnice mezi prostředky k zajištění této informovanosti jmenuje systém deskriptorů obsahu, zvukové upozornění, obrazové prostředky nebo jakékoli jiné prostředky popisující povahu obsahu.

Zákon o provozování vysílání v platném znění nijak nespécifikuje, jaké mediální obsahy a při jakém konkrétním ztvárnění mohou narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob. Platná právní úprava ochrany před nevhodným obsahem vysílání tak není ideální, neboť postrádá složku preventivní a informativní. Rada na základě svého monitoringu a diváckých podnětů reaguje na excesy ve vysílání a porušení zákonných povinností sankcionuje, ovšem sankce může uplatňovat pouze v těch případech, v nichž je schopna nezpochybnitelně prokázat společenskou nebezpečnost přestupku, resp. konkrétní možné negativní dopady na zdravý fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých. Ze Směrnice přitom nově vyplývá, že cílem tzv. labellingu, tj. klasifikace a označování televizních pořadů z hlediska nevhodnosti jejich obsahu pro nezletilé, by nemělo být jen poskytnutí informace o tom, že určitý pořad je pro nezletilé nevhodný. Směrnice naopak výslovně požaduje, aby provozovatel televizního vysílání poskytl divákům dostatečné informace o obsahu, který by mohl narušit tělesný, duševní nebo mravní vývoj nezletilých osob. Takto vyžadované informace mohou být v televizním vysílání poskytovány systémem grafických symbolů (piktogramů) označujících násilí, sex, vulgaritu, děsivé prvky a podobně, nebo jakýmikoli jiným způsobem, který umožní přístup diváků k těmto informacím. Podmínkou však musí být, že diváci budou mít k těmto informacím snadný přístup, a že je získají bezúplatně. Informace upřesňující škodlivou povahu obsahu televizních pořadů mají být dle Směrnice vztaženy k pořadům, které by mohly narušit tělesný, duševní nebo mravní vývoj nezletilých osob, tj. k pořadům, které navrhovaná právní úprava v § 32 odst. 1 písm. g) vyhrazuje (v souladu se Směrnicí, která jako jedno z opatření k ochraně nezletilých osob před závadným obsahem označuje i zvolení vhodné doby vysílání) vysílání mezi desátou hodinou večerní a šestou hodinou ranní.

V souladu se změnou terminologie v § 32 odst. 1 písm. g) – použití pojmu „narušit“ namísto pojmu „ohrozit“ - se odpovídající změny provádějí také v (nově označeném) § 32 odst. 5 upravujícím povinnosti provozovatele převzatého vysílání, a v § 60 odst. 3 písm. d), který upravuje skutkovou podstatu porušení povinnosti upravené v § 32 odst. 1 písm. g).

Ustanovení § 32 odst. 1 písm. g) vyhrazuje pro televizní vysílání pořadů, které mohou narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob dobu od 22.00 do 6.00. Plnění této povinnosti nicméně není třeba, je-li vysílání takových pořadů koncovému uživateli dostupné na základě písemné smlouvy s osobou starší 18 let a je k němu poskytnuto technické opatření, které této osobě umožňuje omezit přístup k vysílání nezletilým osobám. Jsou-li k ověření věku diváka – za účelem umožnění jeho přístupu k nevhodnému obsahu – vyžadovány osobní údaje ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), zakazuje Směrnice, aby provozovatelé vysílání tyto údaje zpracovávali pro obchodní účely, jako je přímý marketing, profilování a reklamy zaměřené na základě chování. Tento zákaz je proto nutné promítnout do zákona, konkrétně do § 32 odst. 10.

K bodu 54

§ 32 odst. 1 písm. k)

Ustanovení upravuje povinnost provozovatelů vysílání poskytnout v naléhavém veřejném zájmu státním orgánům a orgánům územní samosprávy na jejich žádost nezbytný vysílací čas pro důležitá a neodkladná oznámení, a to z přesně vyjmenovaných příčin - vyhlášení nouzového stavu, stavu ohrožení státu, válečného stavu, stavu kybernetického nebezpečí, nebo opatření na ochranu veřejného zdraví. Ustanovení se navrhuje zpřesnit v souladu se Směrnicí tak, aby taková oznámení ve veřejném zájmu byla zpřístupňována rovněž osobám se sluchovým postižením a osobám se zrakovým postižením.

K bodu 55

§ 32 odst. 1 písm. t) a u)

Dle nové evropské regulace obsažené ve Směrnici musejí být provozovatele vysílání povinni zajistit, aby jimi vysílané pořady neobsahovaly veřejné podněcování ke spáchání teroristického trestného činu, jak je uvedeno v článku 5 směrnice (EU) 2017/541. Článek 5 uvedené směrnice definuje „veřejné podněcování ke spáchání teroristického trestného činu“ jako takové sdělení veřejnosti, jehož záměrem je podnítit spáchání některého z trestných činů uvedených v čl. 3 odst. 1 písm. a) až i) směrnice 2017/541, a pokud takové jednání přímo či nepřímo, například formou glorifikace teroristických činů, obhajuje páchaní teroristických trestných činů, a vyvolává nebezpečí, že jeden či více takových trestných činů může být spáchán. Pod článkem 3 odst. 1 písm. a) až i) směrnice 2017/541 jsou uvedeny útoky ohrožující lidský život s možným následkem smrti, útoky ohrožující tělesnou integritu člověka, únos nebo brání rukojmí, způsobení rozsáhlého poškození vládních nebo veřejných zařízení, dopravního systému, infrastruktury včetně informačního systému, veřejného místa nebo soukromého majetku, které může ohrozit lidské životy nebo vyústit ve značné hospodářské ztráty, zmocnění se letadla, lodi nebo jiných prostředků veřejné či nákladní dopravy, výroba, držení, získání, přeprava, dodání nebo užití výbušnin nebo zbraní, včetně chemických, biologických, radiologických nebo jaderných zbraní, jakož i výzkum a vývoj chemických, biologických, radiologických a jaderných zbraní, vypouštění nebezpečných látek nebo zakládání požárů, vyvolání povodní nebo zavinění výbuchů, jejichž důsledkem je ohrožení lidských životů, narušení nebo přerušování dodávek vody, elektrické energie nebo jiného základního přírodního zdroje, jehož důsledkem je ohrožení lidských životů, nebo neoprávněné zasahování do informačních systémů. Článek 5 uvedené směrnice je do českého právního řádu implementován § 312e odst. 1 trestního zákoníku. Povinnost provozovatelů vysílání zajistit, aby vysílané pořady nepodněcovaly ke spáchání teroristického trestného činu, není dosud v zákoně o provozování vysílání obsažena, je tedy nezbytné ji do zákona doplnit.

Do výčtu povinností provozovatelů vysílání se dále doplňuje – ve vztahu k provozovatelům televizního vysílání – povinnost vázaná na úpravu stanovenou v § 32 odst. 1 písm. g) (nezařazovat v době od 06.00 hodin do 22.00 hodin do vysílání pořady, které by mohly narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob). Nová povinnost bude zavazovat provozovatele televizního vysílání označit pořady, na které se vztahuje výše uvedené omezení, po celou dobu jejich trvání grafickým znakem vyjadřujícím, že takové pořady nejsou vhodné pro osoby mladší 18 let, tj. pro osoby nezletilé. Nelze zcela vyloučit, aby v televizním vysílání nebyly vůbec obsaženy pořady, které mohou narušit vývoj

nezletilých osob, je však třeba zajistit v souladu se Směrnicí, že takové pořady budou označeny způsobem, který jejich nevhodnost pro osoby mladší 18 let jasně indikuje. V této souvislosti se navrhuje ponechat v zákoně časovou hranici pro vysílání tohoto typu pořadů, a to po 22 hodině, a to z důvodu dlouhodobého návyku televizních diváků, kteří si vysílání obsahu závadného pro vývoj nezletilých osob spojují právě s časovou hranicí 22 hodiny. Povinností provozovatelů televizního vysílání dále bude (dle požadavku Směrnice) informovat diváky o charakteru takového závadného obsahu. Typickými kategoriemi narušujícího obsahu jsou např. násilí, užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku, sex, vulgární vyjadřování nebo prvky vyvolávající strach (tyto obsahové kategorie pro své hodnocení používá např. nizozemský systém labellingu Kijkwijzer). V souladu se Směrnicí návrh zákona umožňuje, aby uvedené informace provozovatelé televizního vysílání poskytli způsobem dle svého uvážení, který ovšem musí splňovat podmínku snadného a bezúplatného přístupu diváků k nim.

K bodům 56 a 57

§ 32 odst. 2 až 4

Původní směrnice stanovila v Článku 7, že *členské státy vyzvou poskytovatele mediálních služeb spadající do jejich pravomoci, aby zajistili postupné zpřístupňování svých služeb osobám se zrakovým nebo sluchovým postižením*. Preambule upřesnila, že *právo osob se zdravotním postižením a starších osob podílet se na společenském a kulturním životě Unie a začlenit se do něj je neoddělitelně spjata s poskytováním dostupných audiovizuálních mediálních služeb; prostředky k zajištění této dostupnosti zahrnují mimo jiné znakovou řeč, titulkování, zvukový popis a snadno srozumitelnou orientaci v nabídce*. Zákon o provozování vysílání obsahuje stávající úpravu zpřístupňování televizních pořadů pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením v platném ustanovení § 32 odst. 2, které stanoví, že *provozovatel celoplošného televizního vysílání s licenci je povinen opatřit alespoň 15% vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky pro osoby se sluchovým postižením a alespoň 2% vysílaných pořadů zpřístupnit pro osoby se zrakovým postižením*. Dále toto ustanovení stanoví, že *provozovatel celoplošného televizního vysílání ze zákona je povinen opatřit alespoň 70% vysílaných pořadů skrytými nebo otevřenými titulky a alespoň 2% vysílaných pořadů vyrobít v českém znakovém jazyce nebo simultánně tlumočit do českého znakového jazyka pro osoby se sluchovým postižením a dále je povinen zpřístupnit alespoň 10% vysílaných pořadů pro osoby se zrakovým postižením*. Sankční ustanovení ve vztahu k uvedeným povinnostem je pak stanoveno v § 60 odst. 1 písm. o), podle něhož Rada uloží provozovateli vysílání při nedodržení této povinnosti pokutu od 5 000,- do 2 500 000,- Kč.

Ve vztahu k zpřístupňování audiovizuálních mediálních služeb pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením došlo novou Směrnicí k posunu. Evropský zákonodárce zdůraznil (recitál 22 Směrnice), že zajištění přístupnosti audiovizuálního obsahu zůstává stále nezbytným předpokladem v souvislosti se závazky přijatými podle Úmluvy OSN o právech osob se zdravotním postižením. Právo osob se zdravotním postižením a starších osob podílet se na společenském a kulturním životě Unie a začlenit se do něj, je přitom spjata právě s poskytováním dostupných audiovizuálních mediálních služeb. Směrnice ve světle těchto skutečností zpřísnila úpravu povinnosti zpřístupňování audiovizuálních mediálních služeb v několika ohledech. Předně nadále hovoří o „osobách se zdravotním postižením“. Tento

pojem je však třeba v souladu s recitálem 22 s ohledem na povahu služeb zahrnutých do regulace Směrnice, tj. s ohledem na audiovizuální charakter těchto služeb. Členské státy jsou proto povinny zajistit zpřístupnění audiovizuálního obsahu zejména osobám se zrakovým nebo sluchovým postižením.

Směrnice nijak neupravuje konkrétní závazek v rozsahu zpřístupnění služeb. Jasně však vyjadřuje svůj záměr, a to dosáhnout splnění požadavků na přístupnost služeb prostřednictvím postupného a plynulého procesu trvalého zpřístupňování služeb (pomocí přiměřených opatření) osobám se zdravotním postižením. Do určité míry Směrnice v tomto ohledu spoléhá na aktivní úsilí samotných poskytovatelů služeb a jejich zájem zpřístupnit jimi poskytované služby stále širšímu publiku, včetně stále většího zastoupení osob se zdravotním (zejména sluchovým nebo zrakovým) postižením.

Směrnice ukládá členským státům povinnost podpořit poskytovatele mediálních služeb, aby v tomto ohledu vypracovali vlastní „akční plány v oblasti přístupnosti“ za účelem trvalého a postupného zpřístupňování svých služeb osobám se zdravotním postižením.

V souladu s předpokladem Směrnice se zákonem navrhuje upravit povinnost provozovatelů televizního vysílání zpracovávat na tříletá období (po projednání s organizacemi sdružujícími osoby se sluchovým postižením a osoby se zrakovým postižením) Akční plány zpřístupňování televizních pořadů pro osoby s uvedeným postižením. Těmito plány se provozovatelé televizního vysílání zaváží (oproti bezprostředně předcházejícímu tříletému období) navýšit celkový podíl pořadů zpřístupněných pro osoby se sluchovým postižením a osoby se zrakovým postižením prostřednictvím přiměřených opatření. Tříleté období zde vychází ze skutečnosti, že Evropská komise bude vyžadovat od členských států výkaz o pokroku v nárůstu rozsahu zpřístupněných pořadů právě jednou za tři kalendářní roky. Akční plán musejí provozovatelé televizního vysílání zpracovat v členění podle svých jednotlivých programů, aby byl zachován účel Směrnice. Návrh zákona upravuje též termín předložení Akčních plánů provozovatelem televizního vysílání Radě, a termín předložení vyhodnocení plnění Akčního plánu. Evropská regulace přisuzuje zpřístupňování televizních pořadů pro osoby se zdravotním postižením značný význam. Stanoví proto povinnost členských států sledovat pokrok, jehož provozovatelé televizního vysílání dosáhli v souvislosti s postupným zpřístupňováním svých služeb osobám se zrakovým nebo sluchovým postižením. Rada jakožto regulační orgán bude dostávat od provozovatelů televizního vysílání, kteří jí předloží své Akční plány, jejich vyhodnocení, přičemž bude povinna zhodnotit, že provozovatelé vysílání splnili své (v akčním plánu definované) závazky. Zjistí-li Rada, že provozovatel televizního vysílání závazek z akčního plánu nesplnil, je na místě umožnit mu přijmout nejprve opatření k nápravě a svůj závazek (být dodatečně) splnit. Teprve v případě, že provozovatel vysílání ani pak svému (jím definovanému) závazku v Radou stanovené lhůtě nedostojí, bude jeho porušení povinnosti posuzováno jako přestupek s možností uložení sankce. Dle Směrnice bude Rada povinna předkládat Evropské komisi zprávu o postupném a trvalém zpřístupňování audiovizuálních služeb (tj. i televizních pořadů), a to pravidelně každé tři roky (poprvé v termínu do 19. prosince 2022).

Je pochopitelné, že určité typy pořadů nelze nebo není účelné zpřístupňovat pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením. Z tohoto důvodu zákon přímo z povinnosti zpřístupňování vyjímá zejména hudební televizní programy, programy zaměřené výhradně na propagaci vlastního televizního vysílání a výrobků, služeb a dalších činností souvisejících

s provozováním vlastního televizního vysílání (§ 67 odst. 1 zákona o provozování vysílání), nebo programy, které sestávají pouze z televizní grafiky nebo videotextu bez doprovodného mluveného slova.

Úprava § 32 odst. 2 až 4 předpokládá „standardní“ režim tvorby Akčních plánů na tříletá období a jejich vyhodnocování. V přechodných ustanoveních zákona je však nezbytné upravit situaci pro první období od účinnosti zákona do termínu pro předkládání první zprávy České republiky Evropské komisi o nárůstu rozsahu zpřístupňovaných televizních pořadů pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením (viz část důvodové zprávy k přechodným ustanovením k zákonu o provozování vysílání).

Pokud jde o způsoby zpřístupňování pořadů, Směrnice dodává, že by měly zahrnovat mimo jiné znakový jazyk, titulkování pro neslyšící a nedoslýchavé osoby, mluvené titulky a audiopopis. Toto vymezení se nicméně nevztahuje na prvky či služby, které poskytují přístup ke službě a prvky přístupnosti elektronických programových průvodců (EPG).

K bodu 59

§ 32 odst. 6 písm. a)

Legislativně technická úprava reagující na změny v § 32 odst. 1.

K bodu 60

§ 32 odst. 6 písm. b)

Ustanovení upravuje případy, kdy provozovatel převzatého vysílání přebírá televizní program od provozovatele televizního vysílání ze státu, který není členským státem Evropské unie ani smluvní stranou Evropské úmluvy o přeshraniční televizi, nebo rozhlasový program od provozovatele rozhlasového vysílání z jiného státu než České republiky. V takovém případě nelze spoléhat na soulad jeho národního práva s právem České republiky, resp. s evropským regulačním rámcem, a je třeba stanovit, že takový provozovatel převzatého vysílání je oprávněn šířit pořady nebo další části vysílání, které mohou narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob, pouze v případě, že jejich vysílání bude v souladu s § 32 odst. 1 písm. e), které nově (dle požadavku Směrnice) obecně stanoví povinnost provozovatelů vysílání zajistit (volbou vhodných opatření), aby pořady, které mohou vážně narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob (zejména tím, že obsahují pornografii nebo hrubé samoučelné násilí), neměly nezletilé osoby za běžných okolností možnost vidět nebo slyšet. Je nutné připustit i tuto možnost, kdy provozovatelé převzatého vysílání šíří programy obsahující pořady, jež mohou vážně narušit vývoj nezletilých (typicky převzaté šíření programů s pornografickým obsahem), avšak je nezbytné zajistit, že tyto pořady budou prostřednictvím ověřených opatření dostupné pouze pro zletilé osoby.

K bodu 61

§ 32 odst. 9 písm. b)

Směrnice v článku 5 pozměnila výčet minimálních informací, k nimž musí každý provozovatel televizního vysílání umožnit příjemcům služby snadný, přímý a trvalý přístup tím, že tyto informace rozšiřuje o adresu internetových stránek. V tomto smyslu se tedy doplňuje i ustanovení § 32 odst. 9 písm. b), které výčet informací pro diváky upravuje.

K bodu 62

§ 32 odst. 9 písm. c)

Výše zmíněný článek 5 Směrnice rovněž nově vyžaduje, aby provozovatel televizního vysílání umožnil příjemcům své služby snadný, přímý a trvalý přístup k informaci, do pravomoci jakého členského státu Evropské unie spadá. Do § 32 odst. 9 písm. c), které již v platném znění obsahuje povinnost informovat diváky o tom, že orgánem dohledu je Rada, o další informaci, a to že činnost provozovatele televizního vysílání se řídí právním řádem České republiky.

K bodu 65

§ 48 odst. 1 písm. l)

Směrnice zpřesnila ustanovení týkající se obsahové regulace obchodních sdělení v Článku 9. Odstavec 1 písm. c) ii) nyní stanoví, že audiovizuální obchodní sdělení nesmějí „obsahovat nebo podporovat diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, státní příslušnosti, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace“. Ustanovení § 48 odst. 1 písm. l) v platném znění zahrnuje pouze zákaz obchodních sdělení, která „obsahují diskriminaci“, je proto třeba jej doplnit tak, aby zahrnovala i obchodní sdělení, která specifikovanou diskriminaci „podporují“. Ustanovení § 48 odst. 1 písm. l) rovněž dosud neobsahuje diskriminaci vymezenou odkazem na etnický původ, státní příslušnost a náboženské vyznání nebo přesvědčení. I v tomto ohledu se ustanovení zákona o provozování vysílání doplňuje.

K bodu 66

§ 48 odst. 2

Ustanovení § 48 odst. 2 obsahuje požadavky na obchodní sdělení ve vztahu k dětem a mladistvým. Úvodní část tohoto ustanovení dosud vyžaduje, aby obchodní sdělení neohrožovala děti a mladistvé fyzicky nebo mravně. Po vzoru článku 9 odst. 1 písm. g) Směrnice je třeba tento požadavek doplnit i o ohrožování psychické. Pojem „děti a mladiství“ se navrhuje nahradit pojmem nezletilé osoby koncepčně v celém zákoně o provozování vysílání.

K bodu 68

§ 48 odst. 2 písm. a), § 53 odst. 1 písm. b) a v § 53a odst. 2 písm. b)

Ustanovení se uvádí do souladu s terminologií občanského zákoníku.

K bodu 69

§ 48 odst. 2 písm. b)

Oprava gramaticky správného textu ustanovení.

K bodu 70

§ 49 odst. 1 písm. b)

Směrnice článkem 19 odst. 2 stanoví, že izolované televizní reklamní šoty a izolované šoty teleshoppingu jsou přípustné ve sportovních událostech; kromě tohoto případu (šotů v

přenosech sportovních událostí) se izolované televizní reklamní šoty a izolované šoty teleshoppingu vysílají pouze výjimečně.

Za účelem dosažení plné implementace evropské regulace se navrhuje upravit § 49 odst. 1 písm. b), který dosud stanoví, že izolované reklamy a teleshoppingové šoty mohou být zařazovány do vysílání pouze výjimečně (vyjma přenosů sportovních událostí).

K bodu 72

§ 49 odst. 5

Zákon o provozování vysílání v § 49 odst. 5 stanoví, že „rozhlasové a televizní vysílání pořadů pro děti nelze reklamou nebo teleshoppingovými šoty přerušit více než jednou za každý plánovaný časový úsek v trvání alespoň 30 minut, pokud plánovaná doba trvání pořadu pro děti bez zařazení reklamy a teleshoppingových šotů přesahuje 30 minut“. Během televizního vysílání pořadu pro děti přitom nelze reklamu nebo teleshoppingové šoty uvádět na dělené obrazovce. Platná právní úprava tedy připouští přerušování pořadů pro děti teleshoppingovými šoty, což nová evropská regulace obsažená ve Směrnici zakazuje v článku 20 odst. 2. Právní úpravu zákona o provozování vysílání obsaženou v § 49 odst. 5 je nutné sladit s úpravou Směrnice tak, aby vysílání teleshoppingu během pořadů pro děti bylo zakázáno.

K bodům 73 a 74

§ 50 odst. 2 a 4

Směrnice uznala, že trh televizního vysílání se vyvíjí, a je proto třeba zvýšit flexibilitu ve vztahu ke kvantitativnímu omezení vysílání reklamy v jeho rámci, neboť díky vzniku a vývoji nových služeb mají dnes diváci širší možnost výběru, než měli v době přijetí Původní směrnice. Evropská regulace podpořila, aby provozovatelé televizního vysílání měli možnost pružně se rozhodovat, kdy zařadit reklamu s cílem maximalizovat poptávku zadavatelů reklamy, avšak při zachování dostatečné úrovně ochrany spotřebitele (aby flexibilita provozovatelů vysílání nevystavila diváky přílišnému množství reklamy během hlavního vysílacího času). Z tohoto důvodu Směrnice připustila, že v době od 6:00 do 18:00 a od 18:00 do 24:00 by se měla uplatňovat zvláštní omezení. Směrnice se proto rozhodla rozvolnit regulaci kvantitativního rozsahu obchodních sdělení v televizním vysílání. Dosavadní pravidla rozvolňuje s ohledem na denní nebo noční dobu vysílání, a zejména tzv. prime time, tj. úsek s nejvyšší sledovaností, který zvyšuje cenu vkládaných obchodních sdělení. Regulace se vztahuje pouze na dva časové úseky během trvání dne, a to na dobu mezi 06:00 a 18:00, během níž nesmí podíl televizních reklamních šotů a šotů teleshoppingu překročit 20 % této doby (tj. 144 minut obchodních sdělení během 12 hodin vysílání), a na dobu mezi 18:00 a 24:00, kdy nesmí podíl televizních reklamních šotů a šotů teleshoppingu překročit 20 % této doby (tj. 72 minut během 6 hodin vysílání). Dobu mezi 24.00 a 6 hodinou ranní Směrnice z tohoto pohledu nijak nereguluje, a ponechává tak provozovatelům televizního vysílání volnost v kvantitě zařazených reklamních šotů a šotů teleshoppingu.

Po vzoru nové úpravy Směrnice je nezbytné aktualizovat i znění § 50 odst. 4 a upřesnit, že uvedené časové omezení se nepoužije nejen na oznámení provozovatele vysílání týkající se jeho vlastních pořadů a doprovodných výrobků nebo služeb, které jsou od těchto pořadů přímo odvozeny, ale nově též pořadů a audiovizuálních mediálních služeb subjektů, které

patří do stejné skupiny mateřské obchodní korporace (řada provozovatelů televizního vysílání je součástí větších mediálních skupin a vysílají proto oznámení nejen v souvislosti se svými vlastními pořady a doprovodnými produkty, ale rovněž ve vztahu k pořadům a audiovizuálním mediálním službám jiných subjektů, které patří do stejné mediální skupiny). V tomto ohledu se doplňuje odkaz na definici „mateřské obchodní korporace“ v navrhovaném zákoně o službách platform pro sdílení videonahrávek. Výjimka se bude i dále vztahovat na oznámení o sponzorování nebo umístění produktu, na bezúplatně odvysílaná oznámení ve veřejném zájmu nebo ve prospěch obecně prospěšných cílů a na bezúplatně odvysílaná upozornění na charitativní akce, nově ale též na neutrální předěly mezi redakčním obsahem a reklamními nebo teleshoppingovými šoty anebo mezi jednotlivými šoty navzájem.

Neutrální předěly (označované jako technická černá“) oddělují redakční obsah od televizní reklamy nebo teleshoppingových šotů, anebo samostatné jednotlivé šoty. Umožňují divákovi jasně rozlišovat, kdy jeden typ audiovizuálního obsahu končí a jiný začíná. Je nezbytné jasně uvést, že neutrální předěly jsou z kvantitativního omezení stanoveného pro televizní reklamu vyloučeny. Účelem jejich vyjmutí z omezeného času určeného pro vysílání reklamy je zajistit, aby čas použitý v neutrálních předělech neměl dopad na čas použitý pro reklamu a aby nebyly nepříznivě ovlivněny příjmy provozovatelů televizního vysílání z reklamy.

K bodu 75

§ 52a

Zákon se doplňuje o zvláštní ustanovení regulující obchodní sdělení týkající se alkoholických nápojů, a potravin a nápojů obsahujících živiny a látky, jejichž nadměrný příjem se nedoporučuje. Platný § 52 odst. 1 stanoví, že obchodní sdělení týkající se alkoholických nápojů nesmějí být zaměřeny speciálně na děti a mladistvé (nezletilé osoby) a nesmějí podporovat nestřídmou spotřebu alkoholických nápojů (jedná se o implementaci Článku 9 odst. 1 písm. e) Směrnice).

Směrnice však ponechává v případě audiovizuálních obchodních sdělení týkajících se alkoholických nápojů prostor samoregulačním aktivitám, aby stanovily další (podrobnější) požadavky na nevhodná obchodní sdělení na uvedenou komoditu. Taková pravidla mohou příslušné orgány v rámci samoregulačních aktivit stanovit prostřednictvím etických kodexů, jež obecně upravuje Čl. 4a odst. 1 Směrnice. Cílem příslušných kodexů musí být účinně omezit vystavování nezletilých osob audiovizuálním obchodním sdělením týkajícím se alkoholických nápojů.

Směrnice předvídá použití etických kodexů rovněž ve vztahu k regulaci obchodních sdělení, která provázejí pořady pro děti nebo jsou v těchto pořadech obsažena, a která se týkají potravin a nápojů obsahujících živiny a látky s výživovým nebo fyziologickým účinkem, zejména tuk, nasycené tuky, transmastné kyseliny, sůl nebo sodík a cukry, jejichž nadměrný příjem v celkové stravě se nedoporučuje. Vzhledem k tomu, že i v tomto případě jsou členské státy vyzvány k využití samoregulace výskytu takových obchodních sdělení, navrhuje se do zákona o provozování vysílání vložit § 52a odst. 2, který zpracování takových kodexů samoregulačním orgánem předpokládá. Na mezinárodní úrovni existují určitá široce uznávaná výživová doporučení, například model výživového profilu regionálního úřadu Světové zdravotnické organizace (WHO) pro Evropu, jejichž cílem je rozlišovat potraviny na základě jejich výživové skladby v souvislosti s televizní reklamou na potraviny zaměřenou na děti.

Cílem těchto kodexů musí být jako v případě obchodních sdělení na alkoholické nápoje účinně omezit vystavování nezletilých osob audiovizuálním obchodním sdělením týkajícím se těchto potravin a nápojů, a rovněž zajistit, aby taková obchodní sdělení nezdůrazňovala kladné vlastnosti nutričních aspektů těchto potravin a nápojů.

K bodu 76

§ 53a odst. 1

Stejně jako v případě televizní reklamy i v případě umístění produktu přistoupila Směrnice k liberalizaci jeho právní úpravy. Vzhledem k tomu, že obecný zákaz umístění produktu, stanovený v Původní směrnici, nevytvořil pro poskytovatele mediálních služeb právní jistotu, došel evropský zákonodárce k přesvědčení, že umístění produktu by mělo být (až na výjimky) povoleno ve všech audiovizuálních mediálních službách (tj. i v televizním vysílání) a službách platform pro sdílení videonahrávek.

Směrnice převrátila způsob regulace jednoho z typů obchodního sdělení – umístění produktu (product placement). Zatímco Původní směrnice umístění produktu obecně zakazovala a pouze jmenovala výjimky, kdy je jeho použití dovoleno – jednalo se o kinematografická díla, filmy a seriály vytvořené pro televizní vysílání nebo pro audiovizuální mediální služby na vyžádání, sportovní a zábavné pořady (za podmínky, že se nejedná o pořady pro děti), a dále v případech, kdy se neprovádí žádná platba, ale pouze se bezplatně poskytuje určité zboží nebo služby, zejména rekvizity nebo ceny pro soutěžící s cílem zařadit je do pořadu, Směrnice umístění produktu obecně dovoluje a uvádí pouze typy pořadů, v nichž tento typ obchodního sdělení přípustný není. Nově bude tedy zákon stanovovat, že umístění produktu, jakožto typ audiovizuálního obchodního sdělení, je v televizním vysílání obecně přípustné, avšak s výjimkou zpravodajských a politicko-publicistických pořadů, spotřebitelských publicistických pořadů, náboženských pořadů a pořadů pro děti. Cílem zavedení výjimek pro některé typy pořadů spočívá v povaze této komerční techniky. Umístění produktu a vložené reklamy mohou mít totiž vliv na chování dětí vzhledem k tomu, že děti často nejsou schopny rozpoznat jejich komerční obsah. Stejně tak i spotřebitelské publicistické pořady, které poskytují divákům poradenství nebo obsahují recenze týkající se nákupu produktů a služeb. Umožnit umístění produktu v takových pořadech by setřelo rozdíl mezi reklamou a redakčním obsahem pro diváky, kteří v těchto pořadech mohou očekávat skutečné a poctivé recenze výrobků nebo služeb.

Zároveň nicméně i nadále platí zásada vyjádřená v recitálu 91 Preambule Původní směrnice, podle níž se bezplatné poskytnutí zboží nebo služeb, jako např. rekvizit nebo cen, považuje za umístění produktu pouze v případě, kdy toto zboží nebo služby mají významnou hodnotu.

K bodu 77

§ 54a

V případě navrhované změny se nejedná o věcnou, ale pouze terminologickou úpravu ustanovení. Pojem „zvukový popis obrazu“, který je zde v platném znění zákona použitý, se nahrazuje správným pojmem „audiopopis“, jehož definice se nově navrhuje vložit do § 2 odst. 2 (viz bod 5 návrhu zákona). Audiopopis, který je jedinou formou zpřístupnění pořadů v televizním vysílání osobám se zrakovým postižením, spočívá ve volitelně nastavitelném slovním komentáři obrazové složky pořadu umožňujícím osobám se zrakovým postižením

vnímat části pořadu, které nejsou vyjádřeny zvukem nebo jsou podle zvuku obtížně rozpoznatelné.

K bodu 78

§ 60 odst. 1 písm. c)

Aktualizuje se ustanovení upravující podstatu přestupku spočívajícího v porušení povinnosti stanovené v § 32 odst. 1 písm. k).

K bodům 79 a 80

§ 60 odst. 1 písm. o) až q)

Aktualizují se skutkové podstaty spočívající v porušení povinnosti zpřístupňovat pořady v televizním vysílání pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením.

V novém § 60 odst. 1 písm. q) se upravuje nová skutková podstata spočívající v nedodržení závazku provozovatele televizního vysílání, který si sám formuloval v Akčním plánu ve vztahu k postupnému nárůstu rozsahu zpřístupňování pořadů v televizním vysílání po osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením.

K bodu 81

§ 60 odst. 1 písmena r) až u)

V § 60 odst. 1 písmena r) se nově upravuje skutková podstata přestupku spočívajícího v porušení povinnosti provozovatele převzatého vysílání, která je dosud upravena v § 60 odst. 1 písm. p). Ustanovení se zpřesňuje ve vazbě na novou úpravu obsaženou v § 32 odst. 1 písm. e) a g).

V § 60 odst. 1 písm. s) zpřesňuje skutkovou podstatu dosud upravovanou v § 60 odst. 1 písm. r), v § 60 odst. 1 písm. t) se zpřesňuje porušení povinnosti provozovatele vysílání upravené v § 32 odst. 1 ve vztahu ke všem dalším částem vysílání, které nespĺňují definici „pořadu“, upravené v nově navrženém § 32 odst. 7 (skutková podstata je v platném znění zákona obsažena v § 60 odst. 1 písm. s)), a do § 60 odst. 1 písm. u) se přesouvá skutková podstata dosud upravená v § 60 odst. 1 písm. t).

K bodu 82

§ 60 odst. 1 písmena v) a x)

V § 60 odst. 1 písm. v) se zákonem upravuje porušení povinnosti upravené v § 32 odst. 9 (v platném znění je povinnost obsažena v § 32 odst. 7).

Skutková podstata stanovená v navrhovaném § 60 odst. 1 písm. x) souvisí s novou úpravou nakládání s osobními údaji stanovenou v § 32 odst. 10. Přestupku se podle navrhovaného ustanovení dopustí ten, kdo nezajistí, aby osobní údaje nezletilých osob shromážděné nebo jinak získané provozovatelem televizního vysílání za účelem plnění povinnosti dle § 32 odst. 1 písm. e), nebyly zpracovány pro obchodní účely.

K bodům 83 a 84

§ 60 odst. 3 písmena b) až d)

§ 60 odst. 3 písmeno f)

Aktualizuje se skutková podstata přestupku spočívajícího v porušení povinnosti zajistit, aby vysílané pořady a další části vysílání neobsahovaly podprahové techniky.

Do § 60 se rovněž doplňuje skutková podstata přestupku odpovídajícího nově stanovené povinnosti v § 32 odst. 1 písm. e) - zajistit volbou vhodných opatření, aby pořady nebo upoutávky, které mohou vážně narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob, zejména tím, že obsahují pornografii nebo hrubé samoučelné násilí, neměly nezletilé osoby za běžných okolností možnost vidět nebo slyšet. V souvislosti s tímto přestupkem se rovněž v § 60 odst. 3 písm. d) definuje skutková podstata porušení povinnosti upravené v § 32 odst. 1 písm. g), tj. nezařazovat v době od 06.00 hodin do 22.00 hodin do vysílání pořady, které by mohly narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob.

V § 60 odst. 3 písmeno f) se upravuje porušení povinnosti zajistit, aby vysílané pořady nepodněcovaly k násilí nebo nenávisti vůči skupině osob nebo jednotlivci z demonstrativně stanovených důvodů.

K bodům 85 a 87

Legislativně technická změna.

K bodu 86

§ 60 odst. 3 písm. j) až l)

Definuje se přestupek za porušení povinnosti podle § 32 odst. 1 písm. h), který dosud není v zákoně upraven. Nově by tedy byl stanoven přestupek provozovatele rozhlasového vysílání, aby jeho vysílání pořadu, který by mohl narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob, bezprostředně předcházelo slovní upozornění na nevhodnost pořadu pro nezletilé.

V bodu 55 návrhu zákona se navrhuje vložení nového písmene t) do § 32 odst. 1, upravujícího novou povinnost provozovatelů vysílání zajistit, aby jimi vysílané pořady nepodněcovaly ke spáchání teroristického trestného činu. Stanovení této nové povinnosti je nutné z hlediska správné implementace Směrnice. Ve vztahu k nové povinnosti je nezbytné vložit do zákona rovněž skutkovou podstatu přestupku představujícího její nesplnění včetně odpovídající sankce. Stejně tak se do § 60 vkládá nová skutková podstata spočívající v porušení povinnosti provozovatele televizního vysílání označit pořady vysílané od 22.00 do 06.00 hodin znakem určujícím jejich nevhodnost pro nezletilé osoby, a poskytnout k takovým pořadům informace o charakteru závadného obsahu.

S ohledem na význam povinností, jejichž nesplnění uvedené skutkové podstaty postihují, a jež se všechny vztahují k ochraně obyvatel před projevy podněcujícími k teroristickým trestným činům, resp. k ochraně nezletilých osob před obsahem, který je způsobivý narušit jejich vývoj, se navrhuje, aby za uvedené přestupky bylo možno uložit nejvyšší zákonem stanovenou pokutu, a to až do výše 10 milionu Kč.

K bodu 88

§ 60 odst. 4 písm. d)

V článku 7b zavazuje Směrnice členské státy, aby prostřednictvím vhodných opatření zajistily, že audiovizuální mediální služby, tj. i televizní vysílání, nebude překrýváno pro obchodní účely nebo změněno bez výslovného souhlasu poskytovatelů služeb (provozovatelů vysílání). Členské státy jsou povinny upřesnit podrobnosti takového závazku, včetně výjimek, zejména ve vztahu k zajištění legitimních zájmů uživatelů a poskytovatelů mediálních služeb. Uvedený závazek navrhuje předkladatel implementovat novým § 31 odst. 6 až 8, kterým se navrhuje stanovit zákaz zkracování, změny, přerušování nebo překrývání pro obchodní účely programů nebo služeb přímo souvisejících s programy bez výslovného souhlasu příslušného provozovatele vysílání nebo převzatého vysílání (se stanovenými výjimkami). V zákoně se proto upravuje i nová skutková podstata spočívající v porušení uvedených povinností.

K bodu 89

§ 60 odst. 7 písm. d)

Do ustanovení, které dosud upravuje výši pokuty od 50 000 Kč do 5 000 000 Kč za přestupky upravené v § 60 odstavce 4 písm. a) a b), se doplňuje i nová skutková podstata přestupku upraveného v § 60 odst. 4 písm. d), která spočívá v porušení zákazu zkracování, změny, přerušování nebo překrývání pro obchodní účely programů nebo služeb přímo souvisejících s programy bez výslovného souhlasu příslušného provozovatele vysílání nebo převzatého vysílání.

K bodu 90

§ 61 odst. 2

Návrhem se prodlužuje dosud nepřiměřeně krátká lhůta pro poskytnutí stanoviska věcně příslušného samoregulačního orgánu (uvedeného v seznamu samoregulačních orgánů), k němuž přihlíží Rada při určení druhu a výměry správního trestu za porušení povinnosti podle zákona o provozování vysílání.

K bodům 91 až 94

§ 62

Jak bylo uvedeno v obecné části důvodové zprávy, evropská regulace audiovizuálních mediálních služeb spočívá na principu země původu, podle něhož může poskytovatel těchto služeb spadající do pravomoci kteréhokoli členského státu Evropské unie, volně šířit své služby po celém území EU. Regulační rámec poskytování uvedeného druhu služeb však pamatuje na případy, kdy je nezbytné – z přesně specifikovaných důvodů – omezit nebo vyloučit šíření služeb poskytovatele, který spadá do jurisdikce jednoho členského státu, do jiného členského státu Evropské unie. Postupy a podmínky pro omezení svobody poskytovat a přijímat audiovizuální mediální služby byly ve Směrnici přeformulovány a vztahují se jak pro lineární, tak i nelineární služby. Svobodu poskytování služeb zaručenou Smlouvou o fungování EU lze v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie z naléhavých důvodů obecného veřejného zájmu omezit za předpokladu, že tato omezení jsou odůvodněná, přiměřená a nezbytná (například aby bylo dosaženo vysoké úrovně ochrany spotřebitele). Pravidlem zůstává, že žádný členský stát nesmí přijímat opatření, která by na jeho území

bránila přenosu televizního vysílání z jiného členského státu, avšak Směrnice předvídá případy, kdy může takové vysílání pozastavit.

Pravidla, která ospravedlňují uplatnění výjimky k povinnosti nebránit volnému šíření televizních programů na území Evropské unie, byla ve Směrnici upravena, aby lépe odpovídala reálným případům a rychlejší akceschopnosti v nutných případech.

Zvláštní případ představuje situace, kdy se určitý provozovatel vysílání usadí v určitém členském státě za účelem obejití přísnějších pravidel, která by se na něj vztahovala, pokud by byl usazen v jiném členském státě. Taková situace souvisí s možností členských států přijmout v oblastech upravených Směrnicí přísnější pravidla, neboť úprava Směrnice představuje pouze tzv. minimální harmonizaci. Může tak docházet k případům, kdy v některých členských státech, které této možnosti využijí, platí v oblastech regulovaných Směrnicí přísnější právní úprava, než v jiných členských státech, které regulaci Směrnice transponují pouze v minimální nutné míře. V popsanych případech může regulační orgán členského státu rozhodnout o pozastavení šíření televizního programu, který spadá do pravomoci jiného členského státu Evropské unie, a jehož obsahem jsou porušována přísnější pravidla, pokud tento regulační orgán uvede věrohodné a řádně podložené důkazy, které umožní náležité doložení obcházení takových přísnějších pravidel.

§ 16

Přechodná ustanovení ke změně zákona o provozování vysílání

Z důvodu právní jistoty je třeba stanovit, že řízení zahájená podle zákona o provozování vysílání ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (která nebyla pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona), se dokončí podle znění zákona o provozování vysílání účinného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

V souladu s článkem 33a Směrnice se v § 5 odst. 2 písm. a) nově ukládá Radě, jakožto regulačnímu orgánu pro oblast audiovizuálních mediálních služeb, podporovat rozvoj mediální gramotnosti. Dle požadavku Směrnice jsou regulační orgány jednotlivých členských států povinny podávat Evropské komisi pravidelné zprávy o opatřeních, která v tomto ohledu přijaly. Tuto zprávu jsou členské státy povinny předložit Evropské komisi poprvé do 19. prosince 2022, a poté každé tři roky. V souladu s uvedeným požadavkem Směrnice je nutné upravit v přechodných ustanoveních termín pro předložení první zprávy Rady Evropské komisi o specifikovaných opatřeních.

V souladu s článkem 7 odst. 4 Směrnice se v § 5 odst. 2 písm. c) nově ukládá Radě sledovat a pravidelně vyhodnocovat plnění závazků, které provozovatelé televizního vysílání a poskytovatelé audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání přijmou prostřednictvím svých Akčních plánů pro oblast zpřístupňování televizních pořadů a pořadů nabízených při poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání osobám se sluchovým nebo zrakovým postižením. Vzhledem k tomu, že návrh zákona po vzoru Směrnice umožňuje samotným provozovatelům televizního vysílání a poskytovatelům audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání formulovat své závazky k postupnému rozšiřování rozsahu pořadů a služeb tímto způsobem zpřístupněných, je nezbytné, aby Rada plnění jejich závazků sledovala. Směrnice navíc vyžaduje, aby regulační orgány všech členských států informovaly

Evropskou komisi o opatřeních přijatých za účelem trvalého a postupného zpřístupňování pořadů a služeb osobám se sluchovým nebo zrakovým postižením, a to poprvé v termínu do 19. prosince 2022 a poté každé tři roky. Tento požadavek je nutné vztáhnout rovněž na Radu a v přechodných ustanoveních tuto povinnost ve vztahu k první zprávě pro Evropskou komisi upravit.

Po vzoru Směrnice návrh zákona stanoví povinnost poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání vyhradit ve svých katalogích alespoň 30% podíl z celkového počtu nabízených pořadů evropským dílům a zabezpečit jejich zdůraznění. Jelikož působnost Rady je upravena zákonem o provozování vysílání, je nezbytné v jeho § 5 odst. 2 písm. d) upravit kompetenci Rady sledovat a pravidelně vyhodnocovat, zda poskytovatelé audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání tuto uloženou povinnost plní, a na základě požadavku Směrnice o opatřeních přijatých k jejímu plnění informovat Evropskou komisi. První zprávu v tomto smyslu bude Rada povinna předložit Evropské komisi v termínu do 19. prosince 2021 (a poté každé dva roky). Termín pro předložení první zprávy se stanoví v přechodných ustanoveních ke změně zákona o provozování vysílání.

Ustanovení § 53a zákona o provozování vysílání upravuje použití jednoho z typů audiovizuálních obchodních sdělení, a to umístění produktu. Směrnice jeho užití v televizním vysílání obecně dovoluje (se stanovenými výjimkami), stanoví však, že její úprava se použije pouze na pořady vyrobené po 19. prosinci 2009. Tento předpoklad obsahuje i platná právní úprava ve vztahu ke službám na vyžádání v § 19 odst. 2 zákona o službách na vyžádání, a ve vztahu k televiznímu vysílání byla tato úprava obsažena v § 21 odst. 5 (přechodných ustanoveních) zákona o službách na vyžádání. V souladu s uvedeným požadavkem Směrnice se do návrhu zákona vkládá totožné přechodné ustanovení, které použití úpravy zákona o provozování vysílání ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona, vylučuje pro pořady vyrobené do konce roku 2009.

Návrh zákona zpřesňuje právní úpravu obsaženou v § 3 zákona o provozování vysílání. Toto ustanovení v souladu s klíčovou zásadou evropské regulace a volného pohybu služeb v Evropské unii (zásada země původu) stanoví vzájemně provázaná a subsidiárně upravená kritéria pro určení země původu a tím i členského státu Evropské unie, do jehož jurisdikce spadá konkrétní provozovatel televizního vysílání nebo převzatého televizního vysílání. V souladu s jurisdikčními kritérii upravenými Směrnicí je třeba vypustit ze zákona úpravu, podle níž každý provozovatel vysílání, který obdržel licenci od českého regulačního orgánu, spadal automaticky do působnosti ČR, aniž by splňoval jurisdikční kritéria stanovená Směrnicí. V zákoně o provozování vysílání musí být napříště stanovena jasná zásada, že v případě televizního vysílání a převzatého televizního vysílání (jehož volné šíření na území EU evropské předpisy regulují) se působnost České republiky vůči provozovatelům vysílání odvozuje striktně ze zásady usazení a dalších subsidiárních pravidel pro určení země původu. S tím souvisí nutnost úpravy stavu, kdy někteří držitelé licencí udělených českým regulačním úřadem nebudou dle nové právní úpravy splňovat jurisdikční kritéria pro působnost ČR. V přechodném ustanovení se proto upravuje povinnost provozovatelů televizního vysílání nebo převzatého televizního vysílání, kteří takové vysílání provozují na základě licence nebo

registrace udělené podle zákona o provozování vysílání (ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti návrhu zákona), předložit do 6 měsíců ode dne nabytí účinnosti návrhu zákona Radě doklady, které prokážou, že pravomoc České republiky vyplývá z některého z kritérií podle § 3 odst. 2 až 4 zákona o provozování vysílání (ve znění účinném ode dne nabytí účinnosti návrhu zákona).

Návrh zákona obsahuje v § 32 odst. 2 až 4 novou úpravu zpřístupňování televizních pořadů pro osoby se sluchovým postižením a osoby se zrakovým postižením. Vzhledem k tomu, že Česká republika bude povinna informovat Evropskou komisi o pokroku dosaženém v postupném navyšování rozsahu zpřístupňovaných pořadů v tříletých intervalech, navrhuje se, aby provozovatelé televizního vysílání své Akční plány zpřístupňování televizních pořadů zpracovávali rovněž na tříletá období. V přechodných ustanoveních je však třeba upravit období od účinnosti zákona do termínu, kdy bude Česká republika Evropské komisi předávat první zamýšlenou zprávu (10. prosince 2022).

Akční plány zpřístupňování televizních pořadů pro osoby s výše uvedeným postižením zpracují provozovatelé celoplošného televizního vysílání a Radě předloží do 60 dnů ode dne nabytí účinnosti návrhu zákona. Platnost těchto Akčních plánů na „zkrácené“ (přechodné) období bude do 30. června 2022. Podstatnou podmínkou pro zpracování těchto přechodných Akčních plánů bude závazek provozovatelů celoplošného televizního vysílání navýšit do 30. června 2022 celkový podíl pořadů zpřístupňovaných pro osoby se sluchovým postižením a osoby se zrakovým postižením oproti rozsahu stanovenému v § 32 odst. 2 zákona o provozování vysílání ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti návrhu zákona (tj. provozovatel celoplošného televizního vysílání s licenci bude při závazku k navýšení podílu pořadů vycházet z hranice 15 % pořadů zpřístupněných pro osoby se sluchovým postižením a 2 % pořadů zpřístupněných pro osoby se zrakovým postižením; provozovatel celoplošného televizního vysílání ze zákona z hranice 70 % pořadů zpřístupněných titulky pro osoby se sluchovým postižením, 2 % pořadů v českém znakovém jazyce nebo simultánně tlumočených do českého znakového jazyka pro osoby se sluchovým postižením a 10 % pořadů zpřístupněných pro osoby se zrakovým postižením). Výchozím bodem pro zpřístupňování pořadů v televizním vysílání provozovatelů celoplošného televizního vysílání se tak stává § 32 odst. 2 zákona o provozování vysílání ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti návrhu zákona. Vyhodnocení, jak byl plněn závazek obsažený v tomto plánu, předloží provozovatelé celoplošného televizního vysílání Radě do 30. září 2022, aby Rada mohla zpracovat příslušnou zprávu a předložit ji Evropské komisi.

Směrnice v Článku 7 nově požaduje, aby své služby zpřístupňovali pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením všichni poskytovatelé audiovizuálních mediálních služeb, tj. i všichni provozovatelé televizního vysílání. Dosud jsou povinni zpřístupňovat své televizní pořady pouze provozovatelé celoplošného televizního vysílání. Je tedy třeba upravit přechodným ustanovením i novou povinnost provozovatelů jiného než celoplošného televizního vysílání, zpracovat své zaváděcí plány zpřístupňování pořadů pro osoby se sluchovým postižením a osoby se zrakovým postižením. Na rozdíl od provozovatelů celoplošného televizního vysílání, kteří již jsou v tomto ohledu povinni plnit povinnost stanovenou v § 32 odst. 2 platného znění zákona o provozování vysílání, bude

provozovatelům jiného než celoplošného televizního vysílání výše uvedená povinnost stanovena nově. Nemohou tedy vycházet z již nastavené hranice rozsahu zpřístupňovaných pořadů, jako je tomu u provozovatelů celoplošného televizního vysílání. Provozovatelé jiného než celoplošného televizního vysílání budou povinni své první plány zpřístupňování pořadů pro osoby se sluchovým postižením a osoby se zrakovým postižením zpracovat a Radě předložit do 60 dnů ode dne nabytí účinnosti návrhu zákona, a to na „přechodné“ období do dne 30. června 2022 (po tomto období již budou předkládány Akční plány na pravidelná tříletá období). Vyhodnocení, jak byl plněn závazek obsažený v tomto plánu, předloží provozovatelé jiného než celoplošného televizního vysílání Radě do 30. září 2022, aby Rada mohla zpracovat příslušnou zprávu a předložit ji Evropské komisi.

Jak pro provozovatele celoplošného televizního vysílání, tak provozovatele jiného než celoplošného televizního vysílání je ponechána možnost volby ve vztahu k přiměřenosti opatření, jejichž prostřednictvím bude navyšování zpřístupněných pořadů realizováno. Za účelem naplnění záměru právní úpravy je však žádoucí, aby své akční plány provozovatelé vysílání tvořili po projednání s organizacemi sdružujícími osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením, a aby vzali v úvahu i potřeby a žádosti cílové skupiny diváků.

ČÁST TŘETÍ

Změna zákona o audiovizuálních mediálních službách na vyžádání

K bodu 1

Poznámka pod čarou č. 1

Zákon o službách na vyžádání ve svém prvním ustanovení vymezuje předmět své úpravy („Tento zákon zpracovává příslušné předpisy Evropské unie¹⁾ a upravuje podmínky poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání“), spočívající mj. v zapracování příslušných předpisů Evropské unie. Poznámka pod čarou č. 1 pak tyto předpisy specifikuje. V odkazu jsou však v platném znění zákona uvedeny evropské předpisy regulace audiovizuálních mediálních služeb (Směrnice Rady 89/552/EHS ze dne 3. října 1989 o koordinaci některých právních a správních předpisů členských států upravujících provozování televizního vysílání, novelizovaná směrnicí Evropského parlamentu a Rady 97/36/ES ze dne 30. června 1997, a Směrnicí Evropského parlamentu a Rady 2007/65/ES ze dne 11. prosince 2007) které již byly nahrazeny novou právní úpravou. Navrhuje se tedy odkaz v poznámce pod čarou č. 1 uvést do souladu se skutečností a nahradit jej Původní směrnicí a Směrnicí.

K bodu 2

§ 2 odst. 1 písm. a)

Definici audiovizuální mediální služby na vyžádání v § 2 odst. 1 písm. a) je třeba aktualizovat v souladu s Článkem 1 odst. 1 písm. a) Směrnice. Podle něj se za tento typ služby považuje služba informační společnosti ve smyslu zákona č. 480/2004 Sb., o některých službách informační společnosti a o změně některých zákonů (zákon o některých službách informační společnosti), ve znění pozdějších předpisů, za kterou má redakční odpovědnost poskytovatel audiovizuální mediální služby na vyžádání a jejímž hlavním účelem nebo hlavním účelem její oddělitelné části je poskytování pořadů veřejnosti za účelem informování, zábavy nebo

vzdělávání, a která umožňuje sledování pořadů v okamžiku zvoleném uživatelem a na jeho individuální žádost na základě katalogu pořadů sestaveného poskytovatelem audiovizuální mediální služby na vyžádání. Platná právní úprava posuzovala služby dle jejich cíle, zatímco návrh zákona po vzoru Směrnice považuje za stěžejní účel služby nebo účel její samostatné oddělitelné části. Berou se tak v úvahu takové typy služeb, které nabízejí různý obsah, a které pouze ve své části nabízejí obsah, jenž má charakter audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání.

K bodu 3

§ 2 odst. 1 písm. b)

Definice pořadu se uvádí do souladu s článkem 1 odst. 1 písm. b) Směrnice a doplňuje se tak, aby bylo zřejmé, že trvání pohyblivé obrazové sekvence se zvukem nebo bez zvuku, jakožto jednotlivé položky v katalogu pořadů, nemá vliv na její definování jako „pořadu“ ve smyslu uvedeného zákona. Zároveň se do demonstrativního výčtu typických pořadů doplňuje v souladu se Směrnicí i videoklip. Ve výčtu typů pořadů se navíc nahrazuje pojem „původní televizní hra“ přesnějším pojmem „původní tvorba“ (v souladu se Směrnicí).

K bodu 4

§ 2 odst. 1 písm. g)

Ustanovení § 2 odst. 1 písm. g) obsahuje definici sponzorování, která se návrhem zákona uvádí do souladu s Článkem 1 odst. 1 písm. k) Směrnice. Jak je uvedeno v důvodové zprávě k části první, Směrnice zahrnuje do svého obsahu regulaci zcela nového a samostatného segmentu služeb – platform pro sdílení videonahrávek, a to z důvodu skutečnosti, že tento typ služeb se uchází o stejné publikum a příjmy jako audiovizuální mediální služby. Tuto skutečnost Směrnice zohledňuje ve svém normativním textu mj. úpravou definic některých pojmů, do nichž je s ohledem na výše uvedené nutno zahrnout i služby platform pro sdílení videonahrávek.

Definici sponzorování, jakožto jednoho z typů audiovizuálního obchodního sdělení, je třeba v souladu se Směrnicí v zákoně o službách na vyžádání doplnit tak, aby se jím rozuměl jakýkoli příspěvek od osoby, která nejen že neposkytuje audiovizuální mediální službu na vyžádání, neprovozuje televizní vysílání a nevyrábí audiovizuální díla, ale neposkytuje ani službu platformy pro sdílení videonahrávek. Takový příspěvek je poskytován k přímému nebo nepřímému financování audiovizuální mediální služby na vyžádání nebo pořadů, a dle návrhu také služby platformy pro sdílení videonahrávek nebo videonahrávek vytvořených uživatelem, a to s cílem propagovat jméno nebo název sponzora, jeho ochrannou známku, výrobky, služby, činnosti nebo obraz na veřejnosti. Toto doplnění definice je nezbytné s ohledem na skutečnost, že část první návrhu zákona, která upravuje poskytování služby platformy pro sdílení videonahrávek, vymezuje v § 2 odst. 3 rozdíl mezi obsahem (pořady a videonahrávkami), který vytvoří a na platformu umístí uživatelé platformy, za který její poskytovatel nese redakční odpovědnost, a obsahem (pořady a videonahrávkami), který na platformě pro sdílení videonahrávek sám její poskytovatel nabízí veřejnosti, a za nějž redakční odpovědnost pochopitelně nese. Směrnice tento typ obsahu, za nějž poskytovatel platformy nese redakční odpovědnost, posuzuje jako audiovizuální mediální služby na vyžádání, neboť takový obsah může představovat audiovizuální mediální služby samy o sobě, i když jsou

nabízeny na platformě pro sdílení videonahrávek, která se (ve vztahu k obsahu vytvořenému uživateli) jinak vyznačuje absencí redakční odpovědnosti. Ve vztahu k obsahu, který na platformě pro sdílení videonahrávek sám nabízí veřejnosti, se její poskytovatel považuje za poskytovatele audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání.

K bodu 5

§ 2 odst. 1 písm. h)

Ustanovení definuje umístění produktu jakožto jeden z typů audiovizuálního obchodního sdělení. Z důvodů, které jsou uvedeny k bodu 4, totiž že poskytovatel platformy pro sdílení videonahrávek se ve vztahu k pořadům a videonahrávkám, které sám nabízí veřejnosti a nese za ně redakční odpovědnost, doplňuje tato definice tak, aby se vztahovala na jakoukoli podobu audiovizuálního obchodního sdělení, které spočívá v začlenění výrobku, služby, ochranné známky, která se k výrobku nebo službě váže, nebo zmínky o výrobku nebo službě nejen do pořadu, ale rovněž do videonahrávky.

K bodu 6

§ 3 odst. 2 písm. a)

Pojem „redakční rozhodnutí“ se navrhuje definovat v zákoně o provozování vysílání, a to pro celou oblast audiovizuálních mediálních služeb (neboť pro všechny jejich druhy se definuje redakční rozhodnutí stejně – jako rozhodnutí, které je pravidelně přijímáno za účelem výkonu redakční odpovědnosti a spojeno s každodenním provozováním rozhlasového a televizního vysílání nebo s poskytováním audiovizuální mediální služby na vyžádání).

V ustanovení § 3 odst. 2 písm. a), který upravuje jurisdikční kritéria, se proto vypouští dosavadní definice redakčního rozhodnutí a k jeho pojmu se doplňuje poznámka pod čarou, v níž se odkazuje na definici redakčního rozhodnutí v zákoně o provozování vysílání.

K bodům 7 a 8

§ 3 odst. 2 písm. b) bod 1, 2 a 3, § 3 odst. 2 písm. c)

Ustanovení § 3 zákona o službách na vyžádání vymezuje věcnou působnost tohoto předpisu, tj. okruh fyzických nebo právnických osob, na které se jeho úprava vztahuje, a které spadají do působnosti regulačního orgánu České republiky pro tuto oblast.

Uvedené ustanovení se aktualizuje v souladu s novelizovanou úpravou Článku 2 Směrnice tak, že pro úplnost se do vymezení jurisdikce doplňuje upřesnění, že hovoří-li se o „zajišťování poskytování audiovizuální mediální služby na vyžádání“, má se na mysli taková činnost, která souvisí s výběrem a poskytováním pořadů, nikoli např. s ekonomickým vedením společnosti poskytovatele služby na vyžádání.

K bodu 9

§ 4 odst. 2 písm. a)

Úprava jurisdikce ve Směrnici vychází z tzv. principu země původu, podle něhož poskytovatel audiovizuální mediální služby – v tomto případě poskytovatel služby na vyžádání – spadá do působnosti pouze jednoho členského státu Evropské unie. Pro určení tohoto státu Směrnice upravuje tzv. jurisdikční kritéria (v § 3 zákona o službách na vyžádání),

jejichž cílem je určení jediného členského státu majícího jurisdikci, na základě vzájemně provázaných a subsidiárně stanovených pravidel.

Směrnice do úpravy těchto jurisdikčních pravidel doplnila (v Článku 2 odst. 5b) povinnost členských států vést a pravidelně aktualizovat seznam poskytovatelů mediálních služeb, kteří spadají do jejich pravomoci, včetně uvedení, na kterých z jurisdikčních kritérií je jejich pravomoc založena. Členské státy jsou navíc povinny tento seznam a veškeré jeho aktualizace předávat Evropské komisi, která je následně zpřístupňuje v centralizované databázi. S ohledem na uvedený požadavek se do zákona o službách na vyžádání doplňuje do § 4, který vymezuje působnost Rady ve vztahu ke službám na vyžádání, povinnost tohoto regulačního orgánu vést a pravidelně aktualizovat seznam poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání usazených nebo považovaných za usazené v České republice. U každého poskytovatele služby Rada navíc uvede, které z kritérií upravených v § 3 odst. 2 až 4 zákona o službách na vyžádání, vůči němu zakládá pravomoc České republiky.

K bodu 10

§ 4 odst. 2 písmeno b)

Formulace se aktualizuje s ohledem na platnou právní úpravu zákona o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich.

K bodům 11 až 15

§ 5

K poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání není třeba získávat rozhodnutí správního úřadu o povolení k činnosti. Poskytovatelé tohoto druhu služeb podléhají pouhé evidenci Radou. Každý poskytovatel audiovizuální mediální služby na vyžádání je povinen doručit Radě do 30 dnů ode dne vzniku živnostenského oprávnění písemné oznámení, které musí obsahovat zákonem stanovené údaje. Rada tyto stanovené údaje zapisuje do evidence poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání v zákonně lhůtě do 30 dnů ode dne doručení oznámení a současně zasílá osobě, která oznámení učinila, potvrzení o provedení tohoto zápisu.

Pojem „evidence poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání“ v § 5 se mění v souladu s úpravou navrženou v bodu 9 na „Seznam poskytovatelů audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání“, který bude Rada povinna vést na základě požadavku Směrnice a bude povinna jej (a jeho aktualizace) předávat Evropské komisi za účelem zveřejnění v centralizované databázi. V ustanovení se rovněž nově vyjadřuje povinnost poskytovatele služeb na vyžádání předložit Radě údaj o tom, které z kritérií podle § 3 odst. 2 až 4 vůči němu zakládá působnost České republiky, a doklady, které to prokazují. V ostatním se úprava § 5 (zapisované údaje a další) ponechává beze změny.

K bodu 16

§ 6 odst. 1 písm. b)

Směrnice v článku 5 pozměnila výčet minimálních informací, k nimž musí každý poskytovatel mediálních služeb umožnit příjemcům služby snadný, přímý a trvalý přístup tím, že tyto informace rozšiřuje o adresu internetových stránek. V tomto smyslu se tedy doplňuje i ustanovení § 6 odst. 1 písm. b), které upravuje povinnost poskytovatele audiovizuální

mediální služby na vyžádání umožnit jejím příjemcům přístup k údajům, které umožňují rychlé, přímé a účinné navázání kontaktu s poskytovatelem služby.

K bodu 17

§ 6 odst. 1 písm. c)

Článek 5 Směrnice rovněž nově vyžaduje, aby poskytovatel mediálních služeb umožnil příjemcům své služby snadný, přímý a trvalý přístup k informaci, do pravomoci jakého členského státu Evropské unie spadá. Do § 6 odst. 1 písm. c), které v platném znění obsahuje povinnost poskytovatele audiovizuální mediální služby na vyžádání informovat diváky o tom, že orgánem dohledu nad poskytováním služby je Rada, se tedy doplňuje další povinná informace, a to že činnost poskytovatele audiovizuální mediální služby na vyžádání se řídí právním řádem České republiky.

K bodu 18

§ 6 odst. 2

Česká republika je v souladu s cíli sledovanými Směrnicí povinna zajistit, aby audiovizuální mediální služby na vyžádání (stejně jako rozhlasové a televizní vysílání) poskytovatelů služeb, kteří spadají do její pravomoci, neobsahovalo podněcování k násilí či nenávisti namířené proti skupině osob nebo členovi skupiny na základě kteréhokoli z důvodů uvedených v článku 21 Listiny základních práv Evropské unie (2012/C 326/02). Pojem „podněcování k násilí nebo nenávisti“ by měl být přitom chápán ve smyslu rámcového rozhodnutí Rady 2008/913/SVV (1), podle něhož musejí členské státy EU zajistit trestnost veřejného podněcování k násilí nebo nenávisti namířené proti skupině osob nebo proti příslušníkovi této skupiny vymezené podle rasy, barvy pleti, náboženského vyznání, původu nebo národnostního či etnického původu.

Již platné znění § 6 odst. 2 ukládá poskytovateli služby na vyžádání povinnost zajistit, aby audiovizuální mediální služba na vyžádání nepodněcovala k nenávisti ze specifikovaných důvodů (pohlaví, rasy, barvy pleti, jazyka, víry a náboženství, politického nebo jiného smýšlení, národního nebo sociálního původu, příslušnosti k národnostní nebo etnické menšině, majetku, rodu nebo jiného postavení). Toto ustanovení je třeba zpřesnit v souladu s novou evropskou regulací tak, aby byl upraven zákaz poskytování služeb na vyžádání podněcujících nejen k nenávisti, ale i k násilí, a upravit důvody vedoucí k takovému násilí nebo nenávisti v tom směru, aby zahrnuly všechny důvody stanovené článkem 21 Listiny základních práv Evropské unie. Článku 21 Listiny základních práv Evropské unie v našem právním řádu odpovídá úprava podle článku 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, která je součástí ústavního pořádku České republiky. Na rozdíl od článku 21 Listiny základních práv Evropské unie, garantuje článek 3 odst. 1 Listiny základních práv a svobod širší ochranu. Platí pravidlo, že poskytuje-li ústavní předpis ochranu práv a svobod v určitém rozsahu, nesmí být tato ochrana předpisem nižší právní síly zužována. Na toto pravidlo pamatují rovněž Metodické pokyny pro zajišťování prací při plnění legislativních závazků vyplývajících z členství České republiky v Evropské unii schválené vládou, které v článku 20 odst. 2 věť třetí stanoví: „Transpoziční předpis musí respektovat systematiku právního řádu České republiky, zejména nesmí znovu upravovat práva a povinnosti, která již ve stejném rozsahu a se stejnými účinky upravuje jiný právní předpis, a musí být ústavně konformní.“

K bodům 19 a 21

§ 6 odst. 3 a 4, § 6a a § 6b

Úprava § 6 odst. 3 a 4, která dosud upravuje ochranu nezletilých osob před obsahem, který může vážně narušit jejich fyzický, psychický nebo mravní zejména tím, že obsahuje pornografii a hrubé samoučelné násilí, a povinnost zpřístupnění služeb na vyžádání osobám se sluchovým postižením a osobám se zrakovým postižením, se zrušují, a příslušná právní úprava se přesouvá do § 6a a § 6b.

Ustanovení § 6a se nově věnuje transpozici Článku 6a Směrnice. Její úpravu je možné převzít bez navazujících opatření (která jsou nezbytná ve vztahu k lineárním službám), neboť předmětem zákona jsou služby, které jsou uživatelem konzumovány pouze na základě jeho žádosti (na rozdíl od televizního vysílání, které běží lineárně bez ohledu na aktivní úkon diváka). Po vzoru Směrnice se stanoví povinnosti každého poskytovatele služby na vyžádání zajistit prostřednictvím vhodných opatření, aby pořady, které mohou narušit fyzický, psychický nebo mravní vývoj nezletilých osob, jako je pornografie nebo hrubé samoučelné násilí, neměly tyto osoby za běžných okolností možnost vidět nebo slyšet. Zvolená opatření budou záležet na charakteru obsahu služby nebo způsobu jejího zpřístupnění uživateli, v úvahu ale budou nejčastěji přicházet opatření k zabránění konzumace obsahu nezletilými osobami ve formě ověřování věku uživatele. Opatření k zamezení přístupu nezletilých osob k obsahu, který může narušit jejich vývoj, nesmějí mít povahu pouze formálního úkonu (např. pouhé zaškrtnutí splnění určitého věku). V tomto ohledu lze odkázat zejména na tzv. kvalifikovaný disclaimer, upravený stanoviskem Rady z 19. října 2010. Na základě požadavku Směrnice bude poskytovatel služby povinen poskytnout uživateli služby ve vztahu k uvedeným pořadům informaci o potenciálně závadném obsahu, který se v pořadu vyskytuje, a takovou informaci snadno a bezúplatně zpřístupnit.

Jsou-li k ověření věku diváka – za účelem umožnění jeho přístupu k nevhodnému obsahu – vyžadovány osobní údaje ve smyslu Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), zakazuje Směrnice – a po jejím vzoru i návrh zákona, aby poskytovatelé služeb na vyžádání tyto údaje zpracovávali pro obchodní účely, jako je přímý marketing, profilování a reklamy zaměřené na základě chování.

Ustanovení § 6b upravuje nově povinnost poskytovatelů služby na vyžádání zpřístupňovat jim nabízené pořady osobám se sluchovým postižením a osobám se zrakovým postižením. Platná právní úprava této povinnosti obsažená v § 6 odst. 4 zákona o službách na vyžádání upravující povinnost poskytovatele služby na vyžádání poskytnout (tam, kde je to účelné) k pořadu otevřené nebo skryté titulky nebo tlumočení do českého znakového jazyka pro osoby se sluchovým postižením a zvukovou stopu pro osoby se zrakovým postižením, a to vždy, má-li některý z takových způsobů zpřístupnění k dispozici, se přebírá do § 6b odst. 1. Pokud je k dispozici nemá, je povinen jinak zajistit, aby některé jím poskytované pořady byly přístupné osobám se sluchovým postižením a osobám se zrakovým postižením.

Nová úprava navrhovaná v § 6b vychází pro poskytovatel služeb na vyžádání (stejně jako pro provozovatele vysílání) z předpokladu Směrnice, že postupné a trvalé zpřístupňování služeb na vyžádání pro osoby se sluchovým nebo se zrakovým postižením je nezbytné, ponechává

ale na samotných poskytovatelích, aby si rozsah navyšování podílu zpřístupněných služeb formulovali ve vlastním závazku obsaženém v Akčním plánu zpracovaném po projednání s organizacemi sdružujícími osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením.

V souladu s předpokladem Směrnice se zákonem navrhuje upravit povinnost poskytovatelů služeb na vyžádání zpracovávat na tříletá období Akční plány zpřístupňování nabízených pořadů pro osoby s uvedeným postižením. Těmito plány se poskytovatelé služeb na vyžádání zaváží (oproti bezprostředně předcházejícímu tříletému období) navýšit celkový podíl pořadů zpřístupněných pro osoby se sluchovým postižením a osoby se zrakovým postižením prostřednictvím přiměřených opatření. Tříleté období zde vychází ze skutečnosti, že Evropská komise bude vyžadovat od členských států výkaz o pokroku v nárůstu rozsahu zpřístupněných pořadů právě jednou za tři kalendářní roky. Nabízí-li poskytovatel služby více služeb, bude povinen zpracovat Akční plán pro každou zvlášť. Vzhledem k tomu, že Rada bude povinna plnění závazků obsažených v akčních plánech sledovat, budou poskytovatelé služeb na vyžádání povinni jí předkládat vyhodnocení akčního plánu vždy do 30. Zářní kalendářního roku, na který připadne konec hodnoceného období.

Povinnost zpřístupnění služeb na vyžádání osobám se sluchovým nebo zrakovým postižením se bude účinností návrhu zákona vztahovat na každého poskytovatele, který ji bude plnit prostřednictvím opatření přiměřených velikosti a charakteru poskytovaných služeb, jeho ekonomické síle, typu služeb na vyžádání atd. Stejně jako v zákoně o provozování vysílání bude i pro služby na vyžádání stanovena výjimka z povinnosti zpřístupnění služeb pro osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením, a to pro pořady, které nelze nebo není účelné pro tento účel zpřístupňovat.

K bodu 20

§ 6 odst. 6 až 10

Ustanovení § 3 zákona o službách na vyžádání upravuje tzv. jurisdikční kritéria pro určení působnosti České republiky nad konkrétním poskytovatelem služby na vyžádání. Mezi informace povinně dostupné, k nimž je poskytovatel služby povinen zajistit jejím uživatelům přístup, se v § 6 odst. 1 písm. c) navrhuje zařadit i informace o tom, že činnost poskytovatele služby se řídí právním řádem České republiky. Za účelem přehledu Rady se nově v § 6 odst. 6 navrhuje upravit povinnost poskytovatele služby oznámit Radě neprodleně jakoukoli změnu skutečností, která má vliv na určení, zda se na něj vztahuje tento zákon. Takové oznámení je podstatné s ohledem na Směrnici vyžadovanou působnost Rady vést, pravidelně aktualizovat a předávat Evropské komisi seznam poskytovatelů služeb na vyžádání (v souladu s Článkem 2 Směrnice).

V § 6 odst. 7 se upravuje nová povinnost poskytovatelů služeb na vyžádání, a to zajistit, aby jimi poskytované služby neobsahovaly veřejné podněcování ke spáchání teroristického trestného činu. Doplněná poznámka pod čarou obsahuje odkaz na § 312e odst. 1 trestního zákoníku, kterým byl do českého právního řádu transponován Článek 5 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2017/541 ze dne 15. března 2017 o boji proti terorismu (kterou se nahrazuje rámcové rozhodnutí Rady 2002/475/SVV a mění rozhodnutí Rady 2005/671/SVV). Obdobná právní úprava se navrhuje i v zákoně o provozování vysílání ve vztahu k rozhlasovému a televiznímu vysílání.

Směrnice posiluje ochranu integrity obsahu audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání zejména v souvislosti s rozvojem moderních elektronických zařízení umožňujících zásahy do obsahu těchto služeb. Redakční odpovědnost poskytovatele služby je jedním ze základních principů právní úpravy regulující poskytování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání. Pro zajištění ochrany redakční odpovědnosti poskytovatelů je nezbytné zaručit integritu poskytované služby, včetně jednotlivých pořadů a audiovizuálních obchodních sdělení. Jakákoli audiovizuální mediální služba na vyžádání by měla být šířena a zpřístupňována veřejnosti jen se souhlasem poskytovatele příslušné služby. Současně by bez jeho souhlasu neměl být obsah služby měněn, přerušován nebo překrýván pro obchodní či jiné účely, s výjimkou určitých taxativně uvedených případů. Tyto výjimky, které představují průlom do plné integrity audiovizuální mediální služby na vyžádání, jsou zejména nezbytné pro fungování elektronického zařízení nebo pro orientaci v pořadech, případně se jedná o případy, kdy k zásahu dochází výlučně na žádost koncového uživatele pro jeho soukromé užití. Moderní elektronická zařízení používaná pro příjem a sledování audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání v současnosti technicky umožňují uživatelům či třetím osobám zasahovat do obsahu takové služby, např. překrýváním obrazové či zvukové složky audiovizuálních obchodních sdělení jinými obchodními sděleními. Může také docházet k záměrnému zmenšení plochy, na které je zobrazován obsah audiovizuální mediální služby na vyžádání, a využití ostatních částí zobrazovací plochy zařízení ke komunikaci informací nesouvisejících s poskytovaným obsahem takové služby. Takové zásahy vedou k narušení principu redakční odpovědnosti poskytovatele a současně vedou k narušení audiovizuálního hodnotového řetězce, u kterého je nutno zajistit, že úplný a nezměněný obsah služby bude přenesen od poskytovatele až ke koncovému uživateli. Za účelem transpozice uvedených požadavků Směrnice se navrhuje nová úprava obsažená v § 6 odst. 8 až 10 (obdobná úprava je v zákoně o provozování vysílání navrhována ve vztahu k rozhlasovému a televiznímu vysílání). V souladu s výkladovým pravidlem Směrnice obsaženým v recitálu 26 se stanoví i podmínky, při jejichž splnění je zkracování, změna, přerušování nebo překrývání pořadů v rámci služby na vyžádání povoleno.

K bodům 22 a 23

§ 7

Ustanovení § 7 zákona o službách na vyžádání upravuje pravidla pro podporu evropské tvorby. Po vzoru Původní směrnice ponechává platná úprava možnost volby poskytovateli služby na vyžádání, zda vyhradí z celkového počtu pořadů nabízených v katalogu pořadů své služby za sledované období pro evropská díla přinejmenším 10 %, nebo zda alternativně podpoří evropskou tvorbu tím, že vynaloží nejméně 1 % celkových výnosů ze služby ve sledovaném období na tvorbu evropských děl, nebo na úplatné nabývání práv k užití evropských děl prostřednictvím audiovizuální mediální služby na vyžádání.

Nová Směrnice tento koncept opustila a konstatovala, že poskytovatelé služeb na vyžádání by měli podporovat výrobu a distribuci evropských děl tím, že jejich katalogy budou obsahovat stanovený minimální podíl evropských děl a tato díla budou dostatečně zvýrazněna pro upoutání pozornosti uživatele. Směrnice nadále spatřuje podporu evropské tvorby ze strany poskytovatelů služeb na vyžádání pouze ve vyhrazení stanoveného podílu z celkového počtu pořadů nabízených v rámci konkrétní služby pro evropská díla. Tento podíl přitom zvýšila

dokonce na 30 % a poskytovatelům služby na vyžádání navíc uložila zajistit i zvýraznění evropských děl v katalogu pořadů. Způsob takového „zvýraznění“ ponechává na volbě poskytovatele služby, jeho účelem musí nicméně být usnadnění přístupu uživatele k evropským dílům, a lze jej zajistit různými prostředky, například prostřednictvím zvláštního oddílu pro evropská díla, který je přístupný z domovské stránky služby, možnosti vyhledávat evropská díla ve vyhledávacím nástroji dostupném v rámci této služby, využití evropských děl při propagaci této služby nebo minimálním procentním podílem evropských děl propagovaných z katalogu například pomocí bannerů nebo podobných nástrojů. Definice evropských děl v zákoně o provozování vysílání, na níž § 7 odst. 1 zákona o službách na vyžádání odkazuje, zůstává v platnosti beze změny.

Povinnosti týkající se podpory evropských děl uložené jejich poskytovatelům ovšem nesmějí narušit rozvoj trhu, a nesmí bránit vstupu nových subjektů na trh. Proto Směrnice nevztahuje výše uvedené požadavky na poskytovatele služeb na vyžádání, jejichž podíl na daném trhu služeb není významný, tj. poskytovatele s nízkým obratem nebo s nízkou sledovaností. Dalším důvodem pro vyjmutí některých poskytovatelů služeb z plnění uložené povinnosti představují případy, kdy by takové plnění bylo vzhledem k povaze nebo tematickému zaměření služeb neproveditelné nebo neodůvodněné.

S ohledem na to, že výklad pojmů „nízká sledovanost“ nebo „nízký obrat“ by mohl v jednotlivých členských státech vést k různým závěrům, vydá Evropská komise (po konzultaci s Kontaktním výborem zřízeným ke Směrnici, jehož činnosti se účastní všechny členské státy Evropské unie) pokyny, jimiž upřesní způsob definování těchto pojmů, a jimiž zároveň upřesní způsob, jakým způsobem by měl být počítán 30% podíl evropských děl v katalogu služeb na vyžádání. Vzhledem k tomu, že tato vodítka budou zásadní pro plnění povinnosti poskytovatelů služeb, ukládá se Radě, jakožto regulačnímu orgánu služeb na vyžádání, zveřejnit na jejích internetových stránkách uvedené pokyny Evropské komise ihned po jejich publikaci v Úředním věstníku.

Směrnice zavazuje členské státy, aby sledovaly a pravidelně vyhodnocovaly, zda poskytovatelé audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání tuto uloženou povinnost plní. Členské státy budou navíc povinny o opatřeních přijatých k jejímu plnění informovat Evropskou komisi (první zprávu v tomto smyslu bude Rada povinna předložit Evropské komisi v termínu do 19. prosince 2021, a poté každé dva roky). Z uvedeného důvodu je nezbytné upravit zákonem povinnost poskytovatelů služeb na vyžádání předkládat Radě zprávu o plnění své povinnosti podpory evropské tvorby.

K bodu 24

§ 8 odst. 1 písm. c)

Směrnice zpřesnila ustanovení týkající se obsahové regulace obchodních sdělení, jež je i nadále obsažena v článku 9. Odstavec 1 písm. c) ii) tohoto článku nyní stanoví, že audiovizuální obchodní sdělení nesmějí „obsahovat nebo podporovat diskriminaci na základě pohlaví, rasy nebo etnického původu, státní příslušnosti, náboženského vyznání nebo přesvědčení, zdravotního postižení, věku nebo sexuální orientace“. Ustanovení § 8 odst. 1 písm. c) v platném znění nestanoví výslovně, že diskriminace se vztahuje jak vůči skupině osob, tak vůči jednotlivcům. Zákaz diskriminace rovněž dosud nezahrnuje důvody spočívající v etnickém původu, genetických rysech, státním občanství nebo příslušnosti k národnosti

menšině. Ustanovení se tedy aktualizuje, aby jeho znění bylo přesnou implementací příslušného článku Směrnice.

K bodu 25

§ 8 odst. 2 písm. e)

Ustanovení § 8 odst. 2 zákona o službách na vyžádání, které upravuje typy audiovizuálních obchodních sdělení, která jsou ve službách na vyžádání zakázána, se doplňuje o audiovizuální obchodní sdělení obsahující podprahové techniky. Tento typ obchodních sdělení je již zakázán pro rozhlasové a televizní vysílání (§ 48 odst. 1 písm. i) zákona o provozování vysílání, v platném znění), v zákoně o službách na vyžádání je v platném znění v určitém smyslu obsažen v § 6 odst. 2, který stanoví, že poskytovatel služby na vyžádání je povinen zajistit, aby audiovizuální mediální služba na vyžádání neobsahovala sdělení záměrně zpracované tak, aby mělo vliv na podvědomí fyzické osoby, aniž by jej tato osoba vědomě vnímala. Směrnice tento zákaz formuluje lehce odlišně, a to pro celou oblast audiovizuálních mediálních služeb. Dle její formulace se proto navrhuje nově stanovit, že audiovizuální obchodní sdělení poskytovaná poskytovateli služeb na vyžádání nesmějí obsahovat podprahové techniky (tj. techniky, které působí na podvědomí uživatelů služeb, aniž by si byli této skutečnosti vědomi). Jedná se tedy o formulační zpřesňující úpravu.

K bodům 26 až 28, a 30 a 31

§ 8 odst. 3 a 4

Ustanovení § 8 odst. 3 se formulačně uvádí do souladu s obdobným ustanovením § 52 odst. 1 písm. a) zákona o provozování vysílání.

Paušální užívání slovního spojení „děti a mladiství“ v právní úpravě ochrany nezletilých před závadným mediálním obsahem není vždy vhodné. Pro kategorii dospívajících osob ve věku do 18 let je užití výrazu „děti a mladiství“ nepřijatelné. Směrnice rovněž v tomto ohledu nepoužívá pojmů „children“, nýbrž zásadně používá termín „minors“. Slovní spojení „děti a mladiství“ se proto v celém zákoně o službách na vyžádání nahrazuje výrazem „nezletilé osoby“, který lépe vystihuje účel ustanovení směřujících k ochraně této skupiny uživatelů služeb (obdobná změna je navrhována v zákoně o provozování vysílání a zaváděna rovněž v návrhu zákona o službách platform pro sdílení videonahrávek tak, aby byl pojem sjednocen pro celou oblast audiovizuálních mediálních služeb).

V úvodní části § 8 odst. 4, který stanoví specifické požadavky na audiovizuální obchodní sdělení ve službách na vyžádání ve vztahu k ochraně vývoje nezletilých osob, se doplňuje, že tato sdělení nesmějí ohrožovat uvedenou kategorii osob nejen fyzicky nebo mravně, ale rovněž psychicky. Ustanovení se tak sjednocuje s obdobnou úpravou obchodních sdělení v zákoně o provozování vysílání, a to na základě Směrnice, která všechny uvedené typy ohrožení vývoje nezletilých osob v případě obchodních sdělení připouští.

K bodu 29

§ 8 odst. 4 písm. a), § 9 odst. 1 písm. b) a v § 10 odst. 2 písm. b)

Formulace ustanovení se uvádí do souladu s terminologií občanského zákoníku.

K bodu 32

§ 8a

Zákon o službách na vyžádání v platném znění obsahuje ve vztahu k obchodním sdělením týkajícím se alkoholických nápojů jediné pravidlo v § 8 odst. 3, a to že nesmějí být zaměřena na děti a mladistvé (nezletilé osoby) a nesmějí podporovat nestřídmou konzumaci těchto nápojů. Tímto ustanovením je implementován požadavek Článku 9 odst. 1 písm. e) Směrnice a v návrhu zákona je tedy ponecháván. Je však nezbytné do zákona o službách na vyžádání doplnit novou úpravu Směrnice, obsahující další výslovné požadavky na obchodní sdělení propagující alkoholické nápoje v tom smyslu, že taková sdělení nesmějí např. zobrazovat nezletilé osoby konzumující alkoholické nápoje, spojovat konzumaci alkoholických nápojů se zvýšenými tělesnými výkony nebo s řízením motorového vozidla, vytvářet dojem, že konzumace alkoholických nápojů přispívá ke společenskému nebo sexuálnímu úspěchu, tvrdit, že alkoholické nápoje mají léčebné, stimulující nebo uklidňující účinky, nebo že jsou prostředkem řešení osobních konfliktů, a další. Tyto požadavky ve vztahu k obchodním sdělením v rozhlasovém a televizním vysílání již platí dle platné právní úpravy (neboť ve vztahu k vysílání tyto požadavky stanovila Původní směrnice), teprve Směrnice jejich použití rozšířila i na služby na vyžádání. Uvedená (doplňovaná) kritéria jsou po vzoru Směrnice vztažena pouze na reklamu a teleshopping (pouze na tyto typy audiovizuálních obchodních sdělení) a nikoli na sponzorování nebo umístění produktu. Je tomu tak z toho důvodu, že reklama a teleshopping jsou svou povahou odděleny od služby nebo pořadu, zatímco sponzorování a umístění produktu jsou přímo spojeny se službou či pořadem, resp. jsou jejich nedílnou součástí.

Ve vztahu k obchodním sdělením ve službách na vyžádání návrh zákona dále respektuje úpravu Směrnice, která ponechává v určitých oblastech volnost pro možnost použití samoregulace poskytovatelů služeb. Činí tak i v případě audiovizuálních obchodních sdělení týkajících se alkoholických nápojů, pro něž (jak bylo uvedeno výše) stanoví některé zásadní požadavky přímo prostřednictvím regulace, avšak ponechává na možnostech samoregulace, pokud jde o podrobnější požadavky na obchodní sdělení na uvedenou komoditu. Taková pravidla mohou příslušné samoregulační orgány stanovit prostřednictvím etických kodexů, jež obecně upravuje Čl. 4a odst. 1 Směrnice. Vymezení obsahu kodexů ponechává Směrnice výhradně na příslušných samoregulačních orgánech, lze jej nicméně dovodit z cíle příslušných kodexů, kterým musí být účinně omezit vystavování nezletilých osob audiovizuálním obchodním sdělením týkajícím se alkoholických nápojů.

Směrnice předvídá použití samoregulačních etických kodexů rovněž ve vztahu k regulaci audiovizuálních obchodních sdělení, která provázejí pořady pro děti nebo jsou v těchto pořadech obsažena, a která se týkají potravin a nápojů obsahujících živiny a látky s výživovým nebo fyziologickým účinkem, jejichž nadměrný příjem v celkové stravě se nedoporučuje (jako jsou zejména tuk, nasycené tuky, transmastné kyseliny, sůl nebo sodík a cukry). Vzhledem k tomu, že i v tomto případě jsou členské státy vyzvány k využití samoregulace výskytu takových obchodních sdělení v audiovizuálních mediálních službách, navrhuje se do zákona o službách na vyžádání vložit § 8a odst. 4, který možnost zpracování takových kodexů samoregulačním orgánem (orgány) předpokládá. Na mezinárodní úrovni existují určitá široce uznávaná výživová doporučení, například model výživového profilu regionálního úřadu Světové zdravotnické organizace (WHO) pro Evropu, jejichž cílem je

rozlišovat potraviny na základě jejich výživové skladby v souvislosti s televizní reklamou na potraviny zaměřenou na děti.

K bodům 33 a 34

§ 10

V případě umístění produktu přistoupila Směrnice k liberalizaci jeho právní úpravy. Vzhledem k tomu, že obecný zákaz umístění produktu, stanovený v Původní směrnici, nevytvářel pro poskytovatele mediálních služeb dostatečnou právní jistotu, došel evropský zákonodárce k přesvědčení, že umístění produktu by mělo být (až na výjimky) povoleno ve všech audiovizuálních mediálních službách (včetně služeb na vyžádání) i ve službách platform pro sdílení videonahrávek.

Směrnice převrátila způsob regulace tohoto typu audiovizuálního obchodního sdělení – umístění produktu (product placement). Zatímco Původní směrnice umístění produktu obecně zakazovala a pouze jmenovala výjimky, kdy je jeho použití dovoleno (jednalo se o kinematografická díla, filmy a seriály vytvořené pro televizní vysílání nebo pro audiovizuální mediální služby na vyžádání, sportovní a zábavné pořady za podmínky, že se nejedná o pořady pro děti, a dále v případech, kdy se neprovádí žádná platba, ale pouze se bezplatně poskytuje určité zboží nebo služby, zejména rekvizity nebo ceny pro soutěžící s cílem zařadit je do pořadu), Směrnice umístění produktu obecně dovoluje a uvádí pouze typy pořadů, v nichž tento typ obchodního sdělení přípustný není. Nově bude tedy zákon stanovit, že umístění produktu, jakožto typ audiovizuálního obchodního sdělení, je ve službách na vyžádání obecně přípustný, avšak s výjimkou zpravodajských a politicko-publicistických pořadů, spotřebitelských publicistických pořadů, náboženských pořadů a pořadů pro děti. Cílem zavedení výjimek pro některé typy pořadů spočívá v povaze této komerční techniky. Umístění produktu a vložené reklamy mohou mít totiž vliv na chování dětí vzhledem k tomu, že děti často nejsou schopny rozpoznat jejich komerční obsah. Stejně tak i spotřebitelské publicistické pořady, které poskytují divákům poradenství nebo obsahují recenze týkající se nákupu produktů a služeb. Umožnit umístění produktu v takových pořadech by setřelo rozdíl mezi reklamou a redakčním obsahem pro diváky, kteří v těchto pořadech mohou očekávat skutečné recenze výrobků nebo služeb.

Zároveň nicméně i nadále platí zásada vyjádřená v recitálu 91 Preambule Původní směrnice, podle níž se bezplatné poskytnutí zboží nebo služeb, jako např. rekvizit nebo cen, považuje za umístění produktu pouze v případě, kdy toto zboží nebo služby mají významnou hodnotu.

V § 10 odst. 2 písm. a), který implementuje požadavky evropské regulace na pořady obsahující umístění produktu, se pouze upřesňuje, že obsah takových pořadů, a nově i jejich zařazení v katalogu pořadů, nesmějí být ovlivněny tak, aby tím byla dotčena redakční odpovědnost a nezávislost poskytovatele služby na vyžádání. Vylučuje se tak tlak zadavatele obchodního sdělení na poskytovatele služby na vyžádání.

K bodu 35

§ 10a

Evropská regulace audiovizuálních mediálních služeb, tj. i služeb na vyžádání, spočívá na principu země původu, podle něhož může poskytovatel těchto služeb spadající do pravomoci kteréhokoli členského státu Evropské unie, volně šířit své služby po celém území EU.

Regulační rámec poskytování uvedeného druhu služeb však pamatuje na případy, kdy je nezbytné – z přesně specifikovaných důvodů – omezit nebo vyloučit šíření služeb poskytovatele, který spadá do jurisdikce jednoho členského státu, do jiného členského státu Evropské unie. Postupy a podmínky pro omezení svobody poskytovat a přijímat audiovizuální mediální služby byly ve Směrnici přeformulovány s ohledem na těžkosti, které dosavadní úprava přinášela v aplikační praxi, a nově jsou aplikovatelné jak pro lineární (televizní vysílání), tak i nelineární služby (služby na vyžádání). Pravidlem i nadále zůstává, že žádný členský stát nesmí přijímat jednostranně opatření, která by na jeho území bránila přenosu šíření služby na vyžádání, jejíž poskytovatel spadá do jurisdikce jiného členského státu Evropské unie, avšak Směrnice předvídá případy, kdy může šíření takové služby pozastavit. Svobodu poskytování služeb zaručenou Smlouvou o fungování EU lze tedy v souladu s judikaturou Soudního dvora Evropské unie z naléhavých důvodů obecného veřejného zájmu omezit za předpokladu, že tato omezení jsou odůvodněná, přiměřená a nezbytná (například aby bylo dosaženo dostatečné úrovně ochrany spotřebitele).

Pravidla, která ospravedlňují uplatnění výjimky z povinnosti nebránit volnému šíření služeb na vyžádání na území Evropské unie, byla ve Směrnici upravena, aby lépe odpovídala reálným případům a rychlejší akceschopnosti v nutných případech.

Zvláštní případ představuje situace, kdy se určitý poskytovatel služby na vyžádání usadí v určitém členském státě za účelem obejití přísnějších pravidel, která by se na něj vztahovala, pokud by byl usazen v jiném členském státě. Taková situace souvisí s možností členských států přijmout v oblastech upravených Směrnicí přísnější pravidla, neboť úprava Směrnice představuje pouze tzv. minimální harmonizaci pravidel pro poskytování audiovizuálních mediálních služeb na území Evropské unie. Může tak docházet k případům, kdy v některých členských státech, které této možnosti využijí, platí v oblastech regulovaných Směrnicí přísnější právní úprava, než v jiných členských státech, které regulaci Směrnice transponují pouze v minimální nutné míře. V popsanych případech může regulační orgán členského státu rozhodnout o pozastavení šíření služby na vyžádání, jejíž poskytovatel spadá do pravomoci jiného členského státu Evropské unie, a jejímž obsahem jsou porušována přísnější pravidla, pokud tento regulační orgán uvede věrohodné a řádně podložené důkazy, které umožní náležité doložení obcházení takových přísnějších pravidel.

S ohledem na to, že audiovizuální služby na vyžádání jsou šířeny v převážné míře prostřednictvím sítě internet, je nezbytné, aby v případě, kdy Rada rozhodne o pozastavení šíření audiovizuální mediální služby na vyžádání v České republice, informovala o této skutečnosti poskytovatele připojení, kteří mohou fakticky šíření služby pozastavit. Poskytovatel připojení pak bude povinen zastavit šíření služby specifikované v rozhodnutí Rady na území České republiky, a to ode dne bezprostředně následujícího po dni doručení rozhodnutí Rady do dne, kdy rozhodnutí Rady pozbude platnosti.

Právní úpravu platnosti takového rozhodnutí Rady přejímá návrh do zákona o službách na vyžádání z již platné právní úpravy § 62 odst. 5 zákona o provozování vysílání. Analogicky s úpravou v zákoně o provozování vysílání se navrhuje stanovit, že rozhodnutí o pozastavení šíření audiovizuální mediální služby na vyžádání v České republice pozbude platnosti uplynutím doby, na kterou Rada jeho platnost ve výroku rozhodnutí omezí, nejpozději však uplynutím 180 dnů ode dne nabytí jeho právní moci. V případech, kdy rozhodnutí regulačního orgánu o pozastavení šíření služby na vyžádání přezkoumává Evropská komise, pozbude

rozhodnutí platnosti pochopitelně také v případě rozhodnutí Evropské komise o jeho neslučitelnosti s právem Evropské unie.

K bodu 36

§ 11 odst. 4

Ustanovení § 11 odst. 1 a 3 upravují opatření Rady k nápravě v případě, že poskytovatel služby na vyžádání poruší povinnost stanovenou zákonem o službách na vyžádání. Rada jej v takovém případě na porušení zákona upozorní a stanoví mu lhůtu k nápravě, která musí být přiměřená charakteru porušené povinnosti. Teprve pokud k nápravě ve stanovené lhůtě nedojde, zahájí Rada řízení o přestupku. Ustanovení § 11 odst. 4 nicméně vylučuje z uvedeného postupu případy porušení některé z povinností uvedených v § 6 odst. 2 a 3 a § 8, dopustí-li se ho poskytovatel služby na vyžádání zvláště závažným způsobem. Mezi tyto případy patří zákaz šíření služby obsahující sdělení záměrně zpracované tak, aby mělo vliv na podvědomí fyzické osoby, aniž by jej tato osoba vědomě vnímala, zákaz šíření služby podněcující k nenávisti ze specifikovaných důvodů, oblast ochrany nezletilých osob před závadným obsahem, a porušení povinností týkajících se audiovizuálních obchodních sdělení ve službách na vyžádání. Tento výčet se v zákoně ve vztahu k vyloučení použití opatření k nápravě zachovává, pouze se upravují odkazy na správná ustanovení.

K bodům 37 až 43

§ 12, § 12a

Ustanovení § 12, které upravuje přestupky spočívající v porušení povinností stanovených zákonem o službách na vyžádání, a maximální výši pokut, které za ně může Rada uložit, se navrhuje jednak aktualizovat s ohledem na změnu některých ustanovení, a jednak doplnit o nově stanovené povinnosti. Nově skutkové podstaty přestupků se navrhuje stanovit ve vztahu k povinnosti nezkracovat, měnit, přerušovat nebo překrývat pro obchodní účely pořady v rámci audiovizuální mediální služby na vyžádání bez výslovného souhlasu příslušného poskytovatele služby, a ve vztahu k audiovizuálním obchodním sdělením týkajícím se alkoholických nápojů. Naopak se vypouští skutková podstata, která vychází z možnosti podporovat evropskou tvorbu alternativně vyčleněním stanovené části výnosu ze služby pro tvorbu nebo nabývání práv k evropským dílům (takovou možnost již návrh zákona neupravuje).

K bodu 44

§ 13 odst. 2

Návrhem se prodlužuje dosud nepřiměřeně krátká lhůta pro poskytnutí stanoviska věcně příslušného samoregulačního orgánu (uvedeného v seznamu samoregulačních orgánů), k němuž přihlíží Rada při určení druhu a výměry správního trestu za porušení povinnosti podle zákona o službách na vyžádání.

§ 18

Přechodná ustanovení ke změně zákona o službách na vyžádání

Z důvodu právní jistoty je třeba stanovit, že řízení zahájená podle zákona o službách na vyžádání ve znění účinném přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (která nebyla

pravomocně skončena přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona), se dokončí podle znění zákona o službách na vyžádání účinného přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona.

Návrh zákona upravuje novou povinnost poskytovatele audiovizuální mediální služby na vyžádání doručit Radě do 30 dnů ode dne vzniku živnostenského oprávnění písemné oznámení, které musí zahrnovat mj. i údaj, které z kritérií podle § 3 odst. 2 až 4 vůči němu zakládá pravomoc České republiky a doklady, které to potvrzují. Uvedená úprava má zajistit splnění klíčové zásady evropské regulace a volného pohybu služeb v Evropské unii (zásada země původu), která prostřednictvím vzájemně provázaných a subsidiárně upravených kritérií určuje zemi původu služby a tím i působnost konkrétního členského státu Evropské unie.

S tím souvisí nutnost úpravy přechodného ustanovení, podle něhož budou stávající poskytovatelé služeb na vyžádání povinni předložit Radě do 90 dnů ode dne nabytí účinnosti návrhu zákona doklady prokazující, že na jimi poskytovanou audiovizuální mediální službu na vyžádání se vztahuje pravomoc České republiky na základě některého z kritérií podle § 3 odst. 2 až 4. Rada oznámené údaje zapíše do seznamu poskytovatelů audiovizuální mediální služby na vyžádání a současně zašle osobě, která oznámení učinila, potvrzení o tomto zápisu, v němž uvede den, kdy byl zápis proveden.

Návrh zákona obsahuje v § 6b novou úpravu zpřístupňování služeb na vyžádání pro osoby se sluchovým postižením a osoby se zrakovým postižením. Vzhledem k tomu, že Česká republika bude povinna informovat Evropskou komisi o pokroku dosaženém v postupném navyšování rozsahu zpřístupňovaných pořadů v tříletých intervalech, navrhuje se, aby poskytovatelé služeb na vyžádání své Akční plány zpřístupňování pořadů zpracovávali rovněž na tříletá období. V přechodných ustanoveních je však třeba upravit období od účinnosti zákona do termínu, kdy bude Česká republika Evropské komisi předávat první zamýšlenou zprávu (10. prosince 2022).

Akční plány zpřístupňování pořadů pro osoby s výše uvedeným postižením zpracují poskytovatelé služeb na vyžádání a Radě předloží do 60 dnů ode dne nabytí účinnosti návrhu zákona. Platnost těchto Akčních plánů na „zkrácené“ (přechodné) období bude do 30. června 2022. Podstatnou podmínkou pro zpracování těchto přechodných Akčních plánů bude závazek poskytovatelů služeb na vyžádání navýšit do 30. června 2022 celkový podíl pořadů zpřístupňovaných pro osoby se sluchovým postižením a osoby se zrakovým postižením oproti podílu pořadů zpřístupňovaných v rozsahu podle § 6 odst. 4 platného znění. Výchozím bodem pro zpřístupňování pořadů ve službě na vyžádání se tak stává rozsah, v němž konkrétní poskytovatel služby již pořady v jejím rámci zpřístupňuje ke dni účinnosti návrhu zákona. Vyhodnocení, jak byl plněn závazek obsažený v tomto plánu, předloží poskytovatelé služeb na vyžádání Radě do 30. září 2022, aby Rada mohla zpracovat příslušnou zprávu a předložit ji Evropské komisi.

Pro poskytovatele služeb na vyžádání je ponechána možnost volby ve vztahu k přiměřenosti opatření, jejichž prostřednictvím bude navyšování zpřístupněných pořadů realizováno. Za účelem naplňování záměru právní úpravy je však žádoucí, aby své akční plány poskytovatelé služeb na vyžádání tvořili po projednání s organizacemi sdružujícími osoby se sluchovým nebo zrakovým postižením, a aby vzali v úvahu i potřeby a žádosti cílové skupiny diváků.

ČÁST ČTVRTÁ

Změna zákona o regulaci reklamy

K bodu 1 a 2

Zákon o regulaci reklamy představuje obecnou úpravu regulace reklamy a sponzorování. V § 7 tento zákona upravuje příslušnost orgánů pověřených dozorem nad dodržováním jeho úpravy. Jedním z těchto zákonů je i Rada, která je orgánem dozoru pro reklamu a sponzorování šířené v rozhlasovém a televizním vysílání a v audiovizuálních mediálních službách na vyžádání. S ohledem na to, že návrhem zákona se působnost Rady rozšiřuje i pro oblast platforem pro sdílení videonahrávek, je nezbytné do vymezení působnosti Rady v zákoně o regulaci reklamy doplnit i tuto oblast služeb.

Návazně se o služby platformy pro sdílení videonahrávek doplňuje rovněž definice komunikačních médií, obsažená v § 1 odst. 3 zákona o regulaci reklamy.

ČÁST PÁTÁ

Účinnost

Návrh zákona implementuje do českého právního řádu úpravu Směrnice, která pro harmonizaci právních řádů všech členských států Evropské unie stanoví termín 19. září 2020. V souladu s § 3 odst. 4 zákona č. 309/1999 Sb., o Sbírce zákonů a o Sbírce mezinárodních smluv, ve znění pozdějších předpisů (který umožňuje, vyžaduje-li to naléhavý obecný zájem, aby ve zvlášť výjimečných případech byl stanoven dřívější den nabytí účinnosti zákona než k 1. lednu nebo 1. červenci kalendářního roku), se nabytí účinnosti zákona navrhuje patnáctým dnem po jeho vyhlášení. Uvedené datum účinnosti je odůvodněno naléhavým zájmem, aby transpozice úpravy obsažené ve Směrnici byla provedena ve stanovené implementační lhůtě. Výjimku představuje úprava zpřístupňování televizních pořadů (navrhovaná změna § 32 odst. 2 a 3 zákona o provozování vysílání) a audiovizuálních mediálních služeb na vyžádání (navrhovaná úprava § 6b odst. 2 a 3 zákona o službách na vyžádání) pro osoby se sluchovým a zrakovým postižením, jejíž účinnost se odkládá na 1. leden 2022. Uvedená úprava účinnosti vyplývá z tříletých cyklů, na něž budou poskytovatelé mediálních služeb povinni zpracovávat Akční plány zpřístupnění pořadů a služeb pro osoby s uvedeným typem postižení.